

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Piața I. C. Brănuțanu No. 3. Telefon: 2-52. Felelős szerkesztő: Gokler Gyula. A lap megjelenik minden reggel, kivéve az ünnep és vasárnap utáni napokat

**A BÁNSÁG
MAGYARSÁGÁNAK LAPJA**

Cikkeink utányomása a forrás megjelölése nélkül tilos. Kellően íel nem bélyegzett leveleket nem fogadjunk el. Kéziratokat nem őrzzük meg és azokat a feladóknak vissza nem küldjük.

Karácsonyi programbeszéd

Elmondja Takács János római katolikus lelkész

Ébren az évben, Európa sorsát intéző hatalmait keresztl-kasul járták a kontinens, hogy az egyes gócpontokon — London, Páris, Berlin, Budapest, Warsó, Bucuresti és Belgrád — lelkéj az annyira óhajtott béke alapozódott.

E nap első felében Románia miniszterei és községe visszhangzott a béke ígérő választási programbeszédétől.

Ma föld egy piciny tartományában, a földön állt alá a földre, látni akarván, hogy a föld annyira, mint az embertől. A földön állt alá a földre, látni akarván, hogy a föld annyira, mint az embertől.

Enn vagyok az Alfa és Omega, a kezdet és a vég! Mégis megaláztam magam az istálló koldusáig, hogy a földön állt alá a földre, látni akarván, hogy a föld annyira, mint az embertől.

Mosolygó gyermek képében jöttem hozzátok, még pedig szelid és békés kenyér alakjában maradtam a földön, mert nem itélni, hanem üdvözíteni jöttem én a világot!

Elhagytam a menyországot és emberre lettem, mert gyönyörűségem az emberek fiaival lenni!

Szegénységet vettem magamra s megantonom a világot arra, hogy amit egy szegénynek tesztek, nekem tesztek és boldog az, akit nem köt a földhöz semmi, mert aki ráhozta a nyomorúságot, hoz neki örök vigaszt szabadulásával.

Hidig tél fogadott a földön, de a földön állt alá a földre, látni akarván, hogy a föld annyira, mint az embertől. A földön állt alá a földre, látni akarván, hogy a föld annyira, mint az embertől.

Szel születtem a világra, a bűntől és a földhöz semmi, mert aki ráhozta a nyomorúságot, hoz neki örök vigaszt szabadulásával.

Király vagyok én és mégis barmok között a helyem. Kerestem szállást a földön, de elűztek onnan engem. Bezörgetek most minden lélek szívére és azt hallom: „Jézus, Isten Fia, mi közünk veled?” Pedig én barmok között hozok a bűnre, gyógyulást a betegségre és békéséget a szívükre!

Menjünk Betlehembe! Ez a két szó

az Isten kereső emberek egész programja. Jelszó, mely mindent magában foglal. Az egész Advent utkeresés Istenhez, aminthogy az egész négyezer éves ószövetség is az volt. Négyezer évig kellett keresniük ezt az utat, míg a betlehemi pásztorok megtalálták. De míg ide talált az emberiség, micsoda utakon próbálkozott! Menjünk a tiltott útra! — mondták az összlők és Isten helyett a sátánhoz jutottak. Menjünk a magunk útján! — mondták Noe kortársai és eljutottak a vizözön örvényelbe. Menjünk Szennárba! — mondogatták a bábéli torony tervezői s eljutottak a nyelvi megosztás máig siralmas tévutaira. Menjünk Szodomába! — reklámozták a testimadás rikkancsai s eljutottak a tölük máig bűzös Holt-tenger kénköves iszapjaiba. Menjünk Gavizimbal! — mondogatták a szakadár izraeliták s eljutottak a pogányság förtelmeibe. Ne menjünk sehová! Ha Isten akartok, itt vagyok én! — mondá Nabukodonozor s eljutott az ökörcsorda legelőjére s a kérődzőkkel versenyt legelgetett.

Szörnyű, átkozott utak! Nem Istenhez, hanem a kárhozathoz vezettek mind. Végre is nem a tudósok, nem a hatalmasok, nem a világvárosok, hanem a betlehemi pusztá pásztorai találják el az igazi utat Istenhez, mikor azt mondják: Menjünk Betlehembe!

„És elmenének sietve és találák Máriát és Józsefet és jászolban fekvő kisdédet. És dicsőíték Isten, akit megtaláltak.”

Közel kétezer esztendő tanuskodik a betlehemi pásztorok egyedülvaló bölcsésége mellett, hogy tényleg egyedül ők találták meg Istenhez vezető utat, mert azóta is mind az ő utjaikon találjuk meg a jó Istenhez vezető utat, kicsinyek is, nagyok is, hajdanta is, ma is!

Menjünk Betlehembe! — visszhangzik a pásztori szózat minden Isten kereső jó lélekben. Igen! Betlehembe mennek ma gondolataink, érzelmeink; Betlehem elé térdelnek kicsinyeink; Betlehem a karácsonyest, Betlehem az oltár, Betlehem a szentáldozás, — Betlehem maga a mennyország is! Mindenütt Mária, József és Kisdéd. Ugy, mint a pásztorok idején.

Vándorok vagyunk itt mindnyájan, vándorlunk egy közös cél felé. És mi az a közös cél? Mi az, amiért hull az árvak keserű könnye, zokog a bánattól megtört szív panasza? Miért háborog a szív, miért küzd az ész, miért feszül az akarat? Miért verejtékeznek a tudós fők századok, ezredek óta? Miért

áldoz az ember életet, vért? Miért? Vigaszt, enyhülést, többért — boldogságért! Igen, ezért. És jogosan! Mert miért alkotta Isten az embert, miért adott szívébe a boldogság után olthatatlan, epeztő, égető szomjat? Miért adott neki elmét, amellyel azt megismerhesse, miért akaratot, amellyel elnyerésére törekedhessék, ha nem azért, hogy boldog legyen?

Boldogság, ez kell mindenkinek! Nem boldogságért, minden gyönyörrel kecsesgétő, nyugalmas boldogságért epeztő a reszkető kezű koldus és a koronás király egyaránt? És ugyan hány ember mondhatja, hogy boldog, hogy semmi vágy nem epeztő, hogy semmi bűn, gond, kétség, félelem nem gyötri?

A csecsemő első öntudatlan jajja és az aszott öreg hörgő jajja között mi van? Az élet. És mi más az élet, mint hosszú, keserves jajkiáltás? Menjünk csak a szegény kunyhóba, aztán fojtott keserűség, a kisirt szemű bánat otthonába, menjünk a gazdag palotákba, aztán a nevető, kacagó jókedv tanyájára és hallgassuk meg az élet beszédét.

Székuszálta, zsuppos tetejű kis viskó az első államunk. Utótt-kopott falairól, szegényes berendezéséről leri a szegénység és a nyomorúság. Két kis gyermek tödött-földött ruhácskában, a hidegtől dideregve áll durva szalmán fekvő édesanyjuk mellett. Szegényt az emberfeletti munka és a bánat biztos hatású mérge fekvőhelyéhez szegezte. Egy ideig szótlanul állanak a kicsikék, — hiszen még nem tudják a csapást, amely reájuk nehezedik. Majd az egyik megszólal:

— Édesanyám, nagyon hideg van.

A másik meg azt dadogja:

— Mama! De ki tudja, vajjon a dadogó szóban mily szivreható kérdés van? Nem tudja, nem érzi azt más, csak az anyai szív. Hallja ezt a tehetetlen anya és minden szó, mindmegannyi tör anyai szívének. Szólna, de nem bír. Csak könnyei mutatják, hogy megértette. És amikor a kicsikék sokáig nem kapnak feleletet, kitor ajkukon a síró jaj.

Menjünk a holtelvenek földalatti börtönéhez, az olombányákhoz. Hajoljunk le a mérgező tárnák nyílása fölé és hallgassuk a roncs-emberek fölfölszálló sóhajait. Mily sokatmondó, nehéző sóhajok ezek! Beszélnek megölt ifjú életről, elhagyott kedves otthonról, gyilkoló rabságról, de tán még gyilkolóbb bánatról. Fájdalmuk az összezott szív fájdalma, fájdalmuk a síró, az

elfojtott hangon zokogó lélek fájdalma. Lépünk most a boldogoknak nevezett halandók otthonába, a gazdag palotákba. Az elsőnek a lakója nem jöhet elének — hiszen nyomorék. Koldusabb a koldusnál! Mit használ neki a sok csillogó arany, a fényes terítéki asztal, amikor eledete keserű orvosság? A másodiknak sírástól vörös szemei elárulják, hogy a bubánat könnyeivel kel és nyugszik.

A harmadik... századik... millióodik... ki van, akit előbb-utóbb baj, bánat ne érme? A büszke palotákból csak úgy kihallatszik a jaj, mint a szegényes kunyhókból.

Az ókori holt betűk is megelevenednek, a hideg érc- és köemlékek is életre kelnek és azt kiáltják, amit a pogány bölcs — Solon, — mondott:

— Halála előtt senki sem lehet boldog.

Halál...? Hisz ez mindennek a végét jelenti, hisz ez az elevenek rémitő árnya, hisz ez ellen minden porcikánk tiltakozik. Pedig „nincs itt marandó lakásunk”. De ha ez nincs, akkor boldogság sem lehet. Hát hol van? Boldogság csak ott lehet, ahol végnélküli élet van. Ez pedig csak egy helyen van: az örök életben, Annál, Aki „az ut, az igazság és az élet”. A földön nincs, a földön túl kell keresnünk, az életben nincs, a másikkban kell megtalálnunk, ott, ahová minden szem és elme irányul ma, Karácsony napján, ott, ahová minden szív és lélek vonzódik a szeretet legnagyobb ünnepén. És hol az az ut, amely oda-visz? Ott van a karácsonya alatt, melyet a kis Jézus hozott. Ő mutatja meg az ég felé vezető utat a mai nyomorult emberiségnek.

Értetek jöttem le a földre — mondja — szegény, didergő gyermek alakjában, hogy szenvedhesek és meghal-hassak értetek. Ezért, hogy haláлом által éltetek legyen, hogy örökké boldogok legyetek.

A karácsonya minden aranyos diója, minden gyertyácskája, minden ajándéka Jézus e nagy szeretetére figyelmeztet. Eljött a bűnös földre, mert szeretett minket.

Karácsony szent misztériumból merítetek ti szegények és gazdagok, ne az osztályharcot, az emberek és az Isten gyűlöletét írjátok föl zászlaitokra, ti munkások, hanem az Isten és a felebaráti szeretet parancsát! Ezt hirdette, ezt tanította itt a földön Jézus, az Isten Fia, Aki ma földre szállt, tehát Őt kövessetek, ha boldogok kívántok lenni.

Három halottja és több száz sebesültje van a fővárosi színházégésnek

Megirtuk, hogy a fővárosi Vox-varietészínházban a Tanasa revütársulat előadása alatt tűz támadt, mely az egész színházépületet elpusztította. A tüzoltóság óriási erőfeszítéseket tett, hogy a lángoknak a szomszédos épületekre való áttérjedését megakadályozza és ez sikerült is, mert hajnalj négy órakor elfojtották a tüzet behatolhattak a színházépületbe, ahol a romok alatt három holttestet találtak. Két női holttesten kívül egy férfi szenné éget hullája is előkerült. Az egyik asszony Schmidt Józsa negy-

venhat éves ruhatárosnő, míg a másik nő Magah Olga huszonhét éves cselédleány, aki urnójával együtt ment a színházba. A férfi Saulescu Cristea husz éves lakatos, akit menekülés közben földre löktek és annyira összetaposták, hogy eszméletlenül maradt fekvé. Menekülés közben különben még husz személy szenvedett súlyos sérüléseket, míg a könnyű sebesültek száma több százra rug. Attól tartanak, hogy a romok alatt még több halott van. Az anyagi kárt hatvanégy millió leire becsülik.

Megmérgezte magát egy német színésznő

A német színtársulat Timisoara-tesvári vendégszerelése tragikusan fejeződött be, Maria Seelig színésznő megmérgezte magát. A színésznő évek előtt került a német társulathoz, ahol együtt játszott a főszerepeket Fritz Hinz Fabritius színésszel. A két művészlélek megszerette egymást és házasságot kötöttek. Hónapok előtt a viszony elhidegült köztük, Maria Seelig városunkba jött, ahol fivére házában lakott. Fabritius nemsokára szintén megérkezett, de felesége nélkül játszott a színházban. Az asszony azonban minden előadásán ott volt, amelyen férje játszott. Vasárnap meghívta Fabritiust vacsorára, Fabritius a meghívást elfogadta és az öt órai előadás után meg is jelent. Együtt vacsoráztak. Hogy mit beszéltek, azt senki nem tudja. Vacsora-

után az asszony néhány percre eltávozott és amikor visszajött az ebédlőbe, közölte, hogy megmérgezte magát. Fabritius kétségbeesetten akart a mentőkért telefonálni, azonban megföbbenve látta, hogy az asszony minien ajtót lezárt és a kulcsokat eldugta. Hirtelen a földszinti lakás ablakán kiugrott és a legelső telefonhoz futott. A mentők a színésznőt eszméletlen állapotban találták. Megállapították, hogy eltörte a hőmérőt és annak higanyával mérgezte meg magát. Az irgalmasok kórházába szállították, ahol azóta ápolják. Megjött az életunt színésznő anyja és apja, aki Periam-Perjámoson a Korber-kalapgyár igazgatója. Maria Seelig visszayerte eszméletét, de állapota rendkívül súlyos, mert a higany nagy rombolásokat végez szervezetében.

Sirva fakadt a háborúba induló japán katona és ezért a hadbíróóság agyonlövötte

Az angol kormány éjszakai minisztertanácson foglalkozott a távolkeleti helyzettel. Megállapították, hogy az egész Földközi tengeri hajórajt nem küldhetik a távolkeleti vizekre, mert nem hagyhatják Angliát védelem nélkül. Ellenben csak egyes könnyebb egységeket küldenek oda. Az a vélemény alakult ki a miniszterek között, hogy a flottatüntetés csakis Amerikával együttesen hajtható végre. Japán lapok leszögezik, hogy az esetleges angol flottamozdulatokkal való fenyegetőzés nem ijeszti meg Japánt. Még jobban szembeszállanak azonban a japán lapok Szovjetországgal, amelyet azzal vádolnak, hogy rajtaütésszerű támadást készít elő Japán ellen. Tokióban tegnap nagy népgyűlés volt, amelyen a Szovjetországgal szemben való bojkott kimondását követelték.

A tokiói hadbíróóság agyonlövötte egy japán katonát. Az illetőnek az volt a bűne, hogy mikor a pályaudvarról az egyik katonai vonattal el kellett volna indulnia és a családjától búcsúzott, sirva fakadt. Az ítélet in-

dokolása kimondja, hogy japán katonának nem szabad sirni, amikor háborúba megy.

Hongkongi jelentés szerint Little tengernagy, a távolkeleti angol haderő parancsnoka, lemondott állásáról. Helyébe Crabbe tengernagyot nevezték ki.

Hankau város japán konzulja felszólította a külföldi képviselőket, figyelmeztessék honfitársaikat, hogy a város hamarosan a japán hadműveletek területébe kerül és azért tanácsolják nekik a város elhagyását. A felszólítás következtében tegnap különvonaton már háromszáz külföldi hagyta el Hankaut.

A Gallia selymek
márka hírnévként örvendenek

A Gallia selymek
a legújabb divat és az elegancia kifejezői

A Gallia selymek
kielégítik a legkifinomultabb ízlést is.

A legragyogóbb választék párisi fantasie anyagokban!

Timisoara,
Bul. Ferdinand No. 7
(Palace)

Gallia

FIÓKOK AZ ORSZÁG ÖSSZES JELENTŐSEBB VÁROSAIBAN.

A francia kommunista párt közeledni próbál a katolikus egyházhoz

Thorez a francia kommunista párt főtitkára nemrég felkereste Verdier francia hercegérseket, akivel közölte, hogy a kommunista párt közeledni kíván a katolikus egyházhoz. Verdier hercegérsek Rómába utazott, ahol kihallgatáson jelent meg a pápánál és közölte a kommunisták békiülési hajlandóságát. Hazatérése után a hercegérsek kiadta karácsonyi pásztorlevelét, amelyben közli a Szentatyának hozzáintézett következő kijelentéseit:

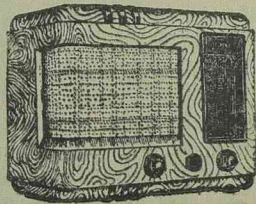
— Számosan nyujtják felénk a kezüket és az összes szenvedők segítségünket kérik. Krisztus nem fordul el azoktól, akik kézen nyujtják feléje kezüket. Szükséges tehát, hogy kezes-tény szellemben válaszoljunk azoknak, akik hozzánk fordulnak és megkérdézzük őket: mit akartok és mit vártok tőlünk? A ti tanításotok nem a mi tanításunk. Ha ti kezetekeket felénk

nyujtjátok, ez azt jelenti, hogy a katolikus testvéreket közelebből kívánjátok megismerni. Az egyház nem fogja a felvilágosító munkát megtagadni, mert minden ember boldogulását üdvösségét szíven viseli.

Thorez, aki különösen fáradozzik francia kommunista pártnak az egyházzal való kibékülésén, az erre vonatkozó javaslatokat a legközelebbi pártkongresszuson szándékozik kifejezni. A francia kommunisták általában helyeslik Thorez kezdeményezését. A párisi lapok örömmel üdvözlözték az egyház és a kommunista párt közledését.

A nemzeti parasztpárt hivatalos gánuma azt írja, hogy a választásbefejezésével az ország nyugodtvárja a törvényesség és alkotmányosság visszaállítását. Más megoldás nem kínálkozik. Az idők járása természetesen megnehezedezték. Holnap va holnapután már a néptől új kötelezések teljesítését és áldozatokat esetleg követelni. Ilyet nem lehet ki és nem lehet elvárni akkor, ha nesen jogainak teljes birtokában, embereknek tudni kell, hogy mit harcolnak,

Kapsch-rádió 1938

Telepes rádiók elemek nélkül.
Szenzációs ujdonság!

Révész

cégnél

II. Piața Traian No. 8. (Nenadovits ház)

Vaida Alexandru szerint

Mniu és a legionisták kormánya lenne a válság megoldása a liberálisok jóindulatú ellenzékbe vonulásával

Hal kormánypart a kamarai választásokon kudarcot is vallott és a következő pártokkal együtt nyerte el a szavazatok negyven százalékát, a szenátusi választásokon azonban több győzelmet aratott. Tegnap elutánra összeállították a választás végleges eredményét és eszerint tizenhét választási körzetben hatvanegyben győzött a liberális párt, tizenháromban tizenegy jutott az ellenzéknek.

Magyar Párt három képviselője kerül a szenátusba, míg Ciuc-Csikme gyében Gyárfás Jenő dr., Treiscaun-Háromszékme-

gyében Sándor József, Odorheiu-Udvarhely megyében pedig Sebesy János dr. A nemzeti parasztpárt részéről Muscel megyében Petrescu, Salaj-Szilágy megyében Teodoreanu és Coroianu, Arges megyében Sichițiu tábornok, Szamos megyében Munteanu Victor dr. és Motogna Victor, Cernăuți-ban Tanasescu tábornok és Alexievici, Storozinében pedig Farcaș Samuil dr. kerül a szenátusba.

Az arad- és neamtomegyei helyeket a legionisták nyerték el.

Vlad Aurel és Gheorghescu Barlad vaidista programmal kerültek a szenátusba.

Magyar Párt tizennyolc képviselőt kap

A képviselőválasztások végleges eredménye még mindig nem nyert hivatalos megállapítást. Ujabb jelentések szerint a kormánypart a tegnapi délután 37,5 helyett, a szavazatok 47,7 százalékát nyerte el. Ezek szerint a kormánypartnak 144, a nemzeti parasztpártnak 93, a legionistáknak 100, a nemzeti kereszténypartnak 43, a jorgistáknak 19,

a Magyar Pártnak 18, a radikális parasztpártnak 8, a két százalékos nem elért pártoknak pedig egy-egy képviselőjük jut be a kamarába. A liberális párt 144 mandátumból le kell vonni a németeknek és szászoknak, a vaidistáknak és a Jorgistáknak jutó mandátumokat úgy, hogy a liberális pártnak alig százon felüli mandátum jutna.

A választási bizottság főtitkárának véleménye

A mandátumok elosztásával kapcsolatban Manuila Sabin dr. a központi választási bizottság főtitkára genérdekeesen világította meg a helyszínen. Kijelentette, hogy a törvény értelmében tekintettel arra, hogy a kormánypart sem érte el a negyven százalékos többséget, mindegyik kisebbségben maradó pártnak tekintendő. A mandátumelosztása is eszerint történik.

Elsősorban a legkisebb szavazataránnyal bíró pártot elégitik ki

Megpedig úgy, hogy megválasztottak jelöltek ki a listavezetőket azok-

ban a megyékben, amelyekben a legnagyobb arányú szavazatot kapták azon megyékhez viszonyítva, amelyekben szintén volt listájuk. Így veszik sorra az összes pártokat a legkisebb arányszámot elért párttal kezdve fölfelé és amikor ezeket mind ki-elégítették,

a maradó mandátumokat a legmagasabb szavazatarányt elért párt kapja meg.

Anomáliák is történhetnek, — folytatta nyilatkozatát Manuila — azonban a központi választási bizottság megkeresi majd azt a módot, hogy ezeket az anomáliákat kiküszöbölje.

A kormány egyelőre a helyén marad

A összes politikai körök az a kérdés foglalkoztatja, hogy hogyan alakul a helyzet mivel egyetlen pártnak nem meg az abszolút többsége. A leggyőzelemből kombinációk kerülnek földre, de bizonyosat még senki sem tud. Liberális körökben hangzottak, hogy

egyelőre szó sem lehet a kormány távozásáról.

Parlamentet február 17-én nyitják meg és ennek első feladata lesz, hogy a mandátumok fölötti igazolót állapítsa. A kormány már ennél a lépésnél nagy nehézségekbe ütköz-

hetik, ha nem sikerülne pártközi megállapodást létesíteni. Jelenleg még olyan a helyzet, hogy

a nemzeti parasztpárt valószínűleg nem lesz hajlandó a nyugodt parlamenti munka biztosításához hozzájárulni.

Ez a tavaszi parlamenti ülés március 15-ig tart, amikor a képviselőket szabadságóják és az alkotmány értelmében az új ülészeteket majd csak október 15-én hívják össze. Mivel a költségvetési év márciusban véget ér, az új költségvetést rendeltőtvény útján léptetik életbe.

Vaida három megoldási módja

Tatarescu miniszterelnök tegnap szívesen tanácskozott Brătianu Dinuval, Jorgával, majd telefonon beszélt a Cluj-Kolozsvári tartózkodó Vaidával. A miniszterelnökkel történt beszélgetése után az újságírók megkérdezték Vaidát, hogy mi a véleménye a politikai helyzetről? Vaida kijelentette, a mostani választások beigazolták, hogy a liberális párt felhagyott azokkal a régi módszerekkel, amelyekkel visszaért.

A választások eredménye a nacionalista irányok megerő-

Soir de Paris

- ★ Parfüm
- ★ Puder
- ★ Kolonivia
- ★ Ajakruv

BOURJOIS

PARIS

sődését igazolja.

Megelégedésének adott kifejezést, hogy ehhez ő is hozzájárulhatott a román front megerősítésével és a numerus valahius eszméjének a népszerűsítésével. A most megválasztott képviselőknek kötelességük úgy a választók, mint a legfelső alkotmányos tényező irányában, hogy a kormányosan járjanak el. Ez azt jelenti, hogy koalíció vagy a nemzeti egyesülés kormányát kell megalakítani.

Nem tartja kizártnak, hogy Maniu és a legionisták is ilyen koalíciós kormány alakítását fogják ajánlani az uralkodónak. Ennek a kormánynak feladata lenne a liberális párt jóindulatú ellenzéki magatartása mellett a román kulturális gazdasági, társadalmi

és etnikai feladatokat teljesíteni. Ha ez nem következne be, úgy a másik megoldás a román pártok közti megemlékezés megállapodás lenne.

Ha pedig mindez nem sikerülne, akkor a pártok elvesztették a lehetőséget arra, hogy a válságot ők oldják meg. Ebben az esetben

a legfelső alkotmányos tényezőnek kell majd megtalálni azt a módot, amely az ország érdekeit szolgálja.

Ha a pártok nem tudnak a hazafiság magasztára emelkedni és továbbra is a vezetők önző politikai céljainak a szolgálatában állnak, akkor ez állam megmentése kizárólag az uralkodó feladata lesz.

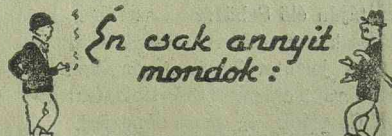
Tegnap délután minisztertanács volt

A kormány tagjai Tatarescu miniszterelnök vezetésével tegnap délután minisztertanácsot tartottak, amelyről hivatalos jelentést is adtak

ki. Ezen a minisztertanácson Tatarescu ismertette azokat az elveket, amelyek alapján elkészítik az 1938-1939. évi költségvetést.

A költségvetés előkészítő munkálatait február 15-ig befejezik, hogy azután a kamara elé t rjeszthessék.

Codreanu Corneliu, a Mindent a hazáért párt kapitánya, tegnap délutánra összehívta a párt vezetőtagjait, akiknek köszönetet mondott a választások során kifejtett munkásságukért és egyben bejelentette, hogy a többi párttal kötött megemlékezési egyezmény érvénye megszűnt.

En csak annyit mondok:

NEURALGINE JURIST
azonnal megszünteti a legmakacsabb fejfájást is!

TÁRSADALOMRAJZ

a bánási magyarság egyik végváráról

Jfi. Kubán Endre

A bánási humusz nehéz fekete földjén sűrűn benépesített és egymástól meglehetősen közel fekvő falvak sorakoznak, amelyek erősen különböznek egymástól. A román falvak igénytelen, de egyébként jobban szaporodó lakossága kőből és vályogból épített házaik sokasága, a sváb falvak jólétet elérő piros cseréptetős házai után Ötvösd, majd ismét román falvak következnek, hogy utána a Timisoara-Temesvártól harminchétf kilométerre fekvő Tormac-Végvár háza akasszák meg a bánási síkság fullasztó, nyomott egyhangúságát.

A falu — neve után ítélve — a török időkben alighanem végvár volt a Bánásban a török terjeszkedés ellen, hogy végül is megsemmisüljön a lófarkas csapatok pusztító szabályai alatt. Legalább is így beszél a nép ajka.

A török uralom után a jóformán teljesen kipusztított Bánásban történt telepítések során, amikor is román és német falvak nőttek ki gombamódon, Tormac-Végvár helyén is német község alakult, melynek lakosságát V. Ferdinánd hozta Auszriából. A község akkor Rittberg, valószínűleg Rittsburg, nevet kapta és története jóformán a környékbeli falvakkal való örökös torzalkodásban, sőt komoly harcokban merült ki. A dolgozni, de nem harcolni akaró németek végül is megunták az örökös torzalkodást és egy szép napon királyi engedéllyel felkerekedtek, hogy békésebb helyen alapítsanak maguknak új községet.

Közel másfél százada annak, hogy a község ismét megkezdte magyar életét, amikor is (erre valamennyi községi lakos büszke) a szegedi csillagbörtönből 120 családot telepítettek ide, hogy új, dolgozó életet kezdjenek. A leginkább a nagymagyar Alföldről származó, verekedős, de később megkomolyodott, megacélozott férfiak azután hamarosan békeségre kényszerítették az örökösen békétlenkedő és veszekedő zavargó természetű szomszédságot. Az egyre terjeszkedő, gyarapodó és módosuló törzslakosság csakhamar magához hívta részint házasság, részint biztos kenyér és megélhetés ígéretével rokonságát is és Tormac-Végvár ma a legmódosabb bánási magyar falvak egyike.

A község lélekszáma meghaladja a 2500-at. Szintiszta magyar község. Az impériumváltozás után mintegy 15 uralkodó nemzetbeli tisztviselő telepedett le és közel husz német család, akik főleg az iparos mesterséget űzik. A lakosságnak több, mint a 95 százaléka református vallású. Még nem is olyan régen, öt-nyolc évvel ezelőtt, több mint 120 család adventista volt. Az adventistákat, akiknek többsége leginkább a törpebirtokok sorából került ki, Orth Imre református lelkész, szívós és kitartó munkájával térítette vissza az anyaegyházba és ma alig tíz család van még, akik „bibliások”.

Területe 5800 lánca, mely második- és negyedosztályú föld. Bu-

zát, árpát, rozst és herét termelnek. A falunak kevés szőlője is van. Az 5800 lánca termőföldön kívül 350 lánca legelőterületük van. A falu állatállománya 450—500 tehén és ugyanannyi igásló. Természetesen sok olyan család is van, amelyeknek nincsen tehénük és ezek „proletártehenet” nevet tartanak.

A falu földjének 15—18 százada óta két család tartja a kezében, akiknek 100-tól 300 láncaig terjedő birtokuk van. Ezek a nagy gazdákon kívül 50-től 100 lánca birtokkal negyven családdal rendelkezik, míg a kisbirtokokosok 5, 8, 10 és 50 lánca nagyságú földön gazdálkodnak. Vannak a faluban szép számmal zsellérek is, akiknek nincsen földjük, vagy mint egészen törpebirtokokkal rendelkezők kényszerítve vannak a téli hónapokban más munkát keresni, hogy a maguk és családjuk megélhetését biztosítsák. Meglepő, hogy a zsellérek életszínvonalai is (élelmezés terén), messze felülmúlja például az erdélyi, vagy akár a bánási román falvak szintjét. A zsellérek, akik a nyári hónapokban hatvan leles napszámmal dolgoznak, valamennyien ügyelnek arra, hogy „földjükön”, a ház kertjében, a gyümölcsfák és a veteményes bő termést hoz-

zen, melyet azután szép áron értékesítnek. Fő piacuk Resica. Télen nincsen olyan ház és család, akik ne ölnének egy-két hizót a nyári hónapokban is egy a zsellér, mint a gazda megszállott tápláléka a főtti étel.

A falvak két utcáján villanyvilágítás van és tervbe vették az egész falunak villanyvilágításra való berendezését. A falunak kilenc üzete és öt kecsmája van egy-egy a zsellérek között, mely minden évben szép haszonnal dolgozik. A német iparosok közül 200 család foglalkozik iparral. Csizmadiaik, szabók, bogárnok, eséplők és más árucik. Az iparosoknak külön iparoskörtük is van, mely a faluban a Református Magyar Dalárdával együtt gyakran a külső piúke felvétel előadásokat rendez. Az iparoskör szép könyvtárral büszkélkedik, de jelentős könyvtára van a gazdakörnek is. Önálló sportegyletük is van, ahol a falu fiatalságát tömörítik. A falu rájáratóságára és módosságára talán legjellemzőbb, hogy évről-évre Timisoara-ról-Temesvárról átlátogató táncmester tart hathetes tánciskolát.

Közvetlenül érkezésem előtt hagyta el Tormac-Végvárt egy kis magyar szintársulat, mely két héten keresztül állandóan zsufolt házak előtt játszott

Tizenhétézezer örökös versenyfutása a dollárcentmilliók után

Sokan álmodoznak egy jó, kiadós amerikai örökségről, pedig — mint azt a sokat emlegetett Schäffer-örökség mutatja — semmi sem nehezebb, mint egy amerikai örökséghez hozzájutni. A dollárcentmilliók ugylátszik, nem szeretnek helyet változtatni, az ilyen zsiros, kővér amerikai örökségek nehezen mozognak.

A millió Schäffer-örökség előzményei közsémertek. A hatalmas vagyont egy Garrett nevű philadelphiai gyáros özvegye, született Schäffer Henrietta hagyta hátra. Ennek a Garrett-Schäffer Henriettának az édesapja, Schäffer Kristóf a Bánásból vándorolt ki Amerikába, körülbelül száz évvel ezelőtt és ott hatalmas vagyont szerzett, amit egyetlen leányára hagyott. Leánya a vagyont még jobban megnövelte. Gyermektelenül halt el és a hátrahagyott gyárak, értékpapírok és egyéb hagyatéki vagyon értékét hivatalosan harmincmillió dollárra becsülték.

Természetes, hogy ez a hatalmas örökség megcsillogtatta a gyors meggazdagodás reményességét a világ minden táján élő Schäfferek szívében. De nemcsak a Schäfferek és a hasonlónevűek jelentették be igényüket a milliókra, hanem a Garrettok, Garrettok, Gerettok és hasonlónevűek is, akik ugyancsak tekintélyes számban élnek a világ angollakta részein.

Tizenhétézezer jelentették be igényüket az örökségre. A hagyatéki hatóságok elkezdtek őket rostálni és mindjárt az első felülvizsgálatnál ki-

rostáltak közülük körülbelül tizezret. Azután fokozatosan esett ki a többi igénylő. Végül már csak öten maradtak, akiknek aztán sikerült hiteles okiratokkal bizonyítani, hogy közvetlen leszármazottai annak a Schäffer Kristófnak, akinek a lánya a vagyont hátrahagyta.

A tizenhétézezer visszautasított hagyatéki igénylő némelyike sehogyan tudott belenyugodni a milliók elvesztésébe. Beadványt intéztek a hagyatéki bírósághoz. Előadták, hogy Garrett-Schäffer Henrietta végrendeletet hagyott hátra. Elmondták, hogy az elhunytak volt egy babonás néger szobalánya, aki valószínűleg valami babonából kifolyólag a végrendeletet a koporsóban rejtette el. Mindezek alapján ara kérték a hagyatéki bíróságot, rendelje el a holttest exhumálását és addig függesse fel a hagyatéki eljárást.

A hagyatéki bíróság helyt adott a fantasztikus beadványnak és valóban elrendelte az exhumálást. A sirt valószínűleg rendőrkordon zárta körül, minden esetleges csempészési kísérlet lehetetlenné vált. A koporsót alaposan átkutatták, de semmiféle végrendeletet, vagy más iratot nem találtak. Az igazolt örökösök most már nyugodtan várják a februárt, amikor a hagyatéki tárgyalást lefolytatják. Remélik, hogy az utolsó akadály is elhárult az örökség átvételének útjából és februárban már dollárcentmilliók boldog tulajdonosai lesznek.

és a legteljesebb anyagi sikerrel zárták le vendégjátékait.

A falu zárkózott életére legjellemzőbb, hogy lakosai jóformán valamennyien rokonságban vannak egymással. Csak egymás között házasságok és ez egyrészt a vagyon megtartása, másrészt református vallás miatt történik. A rokonságot legjobban a nevek bizonyítja. A faluban Tótbok, Szabók, Oláhok, Korsosok, Kovácsok, Bujdosok laknak és egymást a nevek elé rakott kezdőbetűkkel különböztetik meg.

Az egymás közötti házassodás orvileg megállapított káros voltát a falu egészségügyi állapota látszólag cáfolja. A falu lakossága nagy általánosságban egészséges.

Harmincegyven évvel ezelőtt faluban elképzelhetetlen volt olyan család, ahol legalább hét-nyolc gyermek lett volna. A nehéz viszonyok miatt ma már a legtöbb családban egy-két legfeljebb három születés fordul el. A falu nemélete meglepően tisztá. A leányok, akik közül sokan a városba szolgálnak, éntetlen állapotban mehetnek férjhez. Házasságtörés a falu jóformán nem fordul elő és ennek tőlajdonítható, vagy a pusztító neméjok a falut messze elkerülik.

A másutt divatos népszokások, félének, guzsalycsók, kukoricatörésköszokások est-érvődések jóformán teljesen megszűntek. Önálló népdalköltészetük nincsen. Viséletük saját szandálszerű boeskor, ünnepmagasszáru esizma, fekete, vagy barna kabát és lábhoz feszülő nadrág. A nők kontyba kötött hajjal, hátra kötött kendővel, bő szoknyával járnak, míg a leányok viselése csak a leeresztett hajviselésben és élénkeszínű kendőkben különbözik az asszonyoktól. A városiasodás azonban már kezd kiölni a népviseletet és helyette lassan a városi ruházat hódított. Az asszonyok és leányok előtt piroslító, vagy puder használatát teljesen ismeretlen.

Végváron-Tormacot öt református hét tanerős magyar és egy állami iskola működtetik. Az állami iskolát a község saját maga építette föl és abba az osztályonként mintegy 40—50 gyerek jár. A magyar iskolákat látogató gyerekek túlnyomó részt már az alsó osztályokban meglepően jól és tisztán irnak és olvasnak. A gyerekek értelmes, okos arcok és deris képét mutatnak nemzetvédelem szempontjából. Orth Imre lelkész most gazdasági iskolafelállításán fáradozik és annak idővel eredménye jóformán felmérhetetlen jelentőségű volna a gazdasági élet felendítésére érdekében.

A falu társadalmi élete élénk. Dugyanilyen élénk a politikai élete is. A Magyar Pártnak erős ellenzéke volt itt a városi és falusi dolgozók blokkjában, akik azonban, ha egyeteme magyar ügyről, vagy érdekről volt szó, minden tárgyalás, vagy paktun nélkül együttesen a falu és a nemzet védelem érdekében léptek sikkra.

A kora reggeli órákban induló autó busszal tér ki vissza a városba azzal a meggyújtató és biztos érzéssel, hogy az a kiebbségi nép, mely ilyen erővégyvárakkal rendelkezik, mincs pusztulásra ítélve és jó vezetővel szilárdan és biztosan megáll a lábán és fentartja magát a történelem szinpadán.

BERCZELI ANSELM KÁROLY

Bánság fővárosából Budapestre került fiatal írók legyszerre két darabját is bemutatja a magyar Nemzeti Színház

Scáig volt a Bánság fővárosának ura Bercezeli Anselm Károly. Román is élnek itt, ő maga szegedi származású. De mindig nagyon huzott ehhez városhoz.

Hírszó évekkkel ezelőtt tünt fel Bercezeli furcsa mondanivalókkal teli műveivel és még furcsább színjátékaival, melyeket könyvalakban jelentetett meg. A bánsági metropolisz hírhedtsége ismerhette meg legelőször Bercezeli költőiségét. Akkor még nagyon fiatal volt és csak a csajkák osak annyit tudott felőle, hogy tehetséges.

Átáta nagyon sok idő telt el. Bercezeli visszament Szegedre, onnan felment Budapestre. Végigpróbálta a különböző és szenvedések csaknem mennyi stációját. De beérkezett. Már igen. Ma hasábokat írnak a lapok, a nagyok, szindarabjaikat és regényeit előre lekötik a ki-

Bercezeli ma 33 éves. Szőke, magas, csinos, csinos fiú. Mialatt beszél, a szeméi mindig valahol a messzemeny kutatnak, idegesen fürkésznek, a szavai is az interjúoló számban nem folynak össze rímekbe, hanem idegesen, zaklatottan patakznak egy-egy pillanatra kutatón megállnak, eltűnődnek, egész lényében epodikus, de alapjában véve jókedű, bizakodó és barátságos.

Ma szombat délelőtt van, a színhely a városi kávéház, ahol legtöbbször az egyetemisták gyűlnek, itt ülnek és vallják a közelmultról ne-

Éppen hatodik napja, hogy a Nemzeti Muzeumban teljesítek szolgálatot. A délelőtti időmet ez foglalja el. A többi megmarad az irodalomnak. Ez nagyon nem könnyű dolog érvényesíteni, mégha ugyis érzem, hogy ma a nagyobb akadályokon túl vagyok...

Első beérkezésem a Fekete Mátyásról volt. Egy szegedi legendát dolgoztam fel. Szegeden a szabadtéri játékok alkalmával volt a bemutatója. A rendezés irányításával Janovics főrendező alatt Fekete Mihály és Táray Ferenc főszereplésével került színre. Erre a sikerre. Németh Antal örögtőn elfogadta a darabot a Nemzeti Színház számára, igen kedvező ajánlatot kötött velem s még ebben az évben kihozza. Németh igazgató csak lekötötte előadásra egy új darabomat is. Címe: „Uram, ne aludj!” Miszterium, mely az 1000-évi körül játszódik a pápa, illetve a pápa udvarában. Villamossággal megvilágított levegőben fejlődik a történet, mindenki a világ végét várja. A darab szerint úgy tartják, hogy ami a kereszténység az egész világon terjedt, akkor meg kell szünnie a világnak. Forpontra jut a darab a jelenetnél, ahol megjelennek a szent István magyar király követői szentkoronával s arra a pápa áldá-

sát kéri. Mindenki megremeg: úgy képzeli, hogy Szent István király országa a világ legvégső határán fekszik, tehát, ha már ott is felvették a kereszténységet, akkor elérkezett a vég...

— Mindössze ennyi magyar motívum van e drámámnak.

— Más darabok?

Bercezeli a fejét rázza:

— Egyelőre nem írok. A magán-színházak igazgatói azt állítják, hogy lámpással keresik a fiatalokat, — nem hiszem. Minden műünket agyondicsérik, — de nem merik kihozni. Vállalkozó kedv csak Némethben van, akinek viszont legnehezebb a dolga, hiszen nagyon sok kötelező darabot kell bemutatnia s alig marad helye fiatalok részére. De, amit lehet, megtesz. Ismétlem: ő az egyetlen!

— Más írás?

— Révaiéknek írok. Regényt. Előre lekötötték. Valószínűleg trilogia lesz belőle. Dantei allegória. Az első rész az Inferno. Magyarul: A salak. 400—500 oldalra tervezem. Minden szörnyűséget, ami lent történik s amit át is éltem s tapasztaltam, megírom benne.

Bercezeli régebbi darabjairól beszél:

— Van néhány groteszkem, mely kísérleti színpadot keres. Ilyen például a Sámson és Delila. Áthelyezem a középkorba. Sámsonból uralkodó, diktátor lesz, Delila az örök feleség s a háromszöget kiképezi az asszonyba

Jól megy-e nekünk

vagy rosszul?

Ma, a propaganda korszakában, nagy nehézségekbe ütközik annak megállapítása, van-e konjunktura vagy nincs. Köznapi nyelven szólva, jól megy-e nekünk, vagy rosszul? A statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy az állam jövedelmek emelkedtek, az ország külkereskedelmi mérlege soha sem látott felesleggel zárul, a költségvetés is felesleggel mutat, és mindennek ellenére úgy érezzük, hogy a statisztika és propaganda által kimutatott és a tényleges anyagi jólét között elég mély szakadék tátong. Most, karácsony idején, amikor a napi munka elült, nyugodtan elgondolhatunk azon, javult-e anyagi helyzetünk, vagy sem.

Az 1937-es év nemcsak nálunk, hanem az egész világon hatalmas, szinte nem várt konjunktura közepette köszöntött be. A leépítések borzongó aggodalma a múlté lett, a termelés emelkedett, a gyárak éjjel-nappal üzemben voltak, a világkereskedelem megelégnül a fogyasztás állandó növekedést mutatott. A pesszimisták ugyan váltig hangoztatták, hogy a látható konjunktura voltaképpen alkonyi konjunktura, hogy nem lehet fellendülésnek nevezni azt a többtermelést,

szerelmes rabszolgaköltő. Ez utóbbi rábeszéli az asszonyt, hogy hasson az urára, tanulja meg ismerni és szeretni a betűt. Delila így cselekszik. Sámson megizleli a betűt — és elveszti az erejét.

Még egy vallomás:

— Mikor látták, hogy könnyen vereselek, ajánlották, hogy írjak operettet. Sokat kereshetnék. Nem adom el magamat.

Idáig tart ez a rövid kis portré, amit bizonyára szívesen olvasnak azok, akik még emlékeznek Bercezeli bánsági indulására, aki maga is szívesen gondol a városunkban eltöltött időre. (Taylor.)

Ez az ország abban a boldog helyzetben van, hogy többet termel, mint amennyit fogyaszt. Bőven terem a föld, a racionális megművelés hiánya ellenére is, az őserdők fát, a föld mélye pedig petróleumot, szénét és más ásványokat szolgáltat. A természet adta kincsek közepette, a vámhatárok által védve, az iparnak is fel kellett virágoznia.

Azért a körforgásban mégis hiba volt, amely most kezdi magát megbosszítani. Azok, akiknek jól ment, túlságosan önzőek voltak és nem akartak mást részesíteni a saját konjunktúrájukban. Az állam, amely az állampolgárok jövedelmének nagyobb részére tart igényt, mint eddig, nem emelte megfelelő mértékben a hivatalnoki fizetéseket. Kedvező kezdet volt a fizetések decemberben történt emelése, de csak kezdet. A nagyipar a konjunktúra hullámaiban furdott, de munkásainak éhbérekét fizetett. A gazda terményeinek ára emelkedett, adósságot nem kellett fizetnie, ennél fogva sok paraszt ládafiában pénz halmozódik fel. Éppen ezért rosszul ment a városi lakosság túlnyomó részének, a magánhivatalnoknak, a munkásnak, az intellektuálnak, már pedig ez a réteg képezi a legnagyobb fogyasztó réteget.

A paraszt szükségleteinek 80%-át ő maga állítja elő, a városi lakosság minden szükségletét mástól szerzi be. Ezért a város a legnagyobb fogyasztó. Miután az iparekkek a védelem behatása alatt kezdettől fogva drágák voltak, a mezőgazdasági cikkek pedig az év folyamán megdrágultak, a fogyasztásnak esökkennie kellett és esökkent is.

A statisztikailag megállapított jólét mellett tehát meg kell állapítani, hogy felülről lefele a lakosság összes rétegein urrá kell lennie annak a belátásnak, hogy egyesek jóléte és anyagi konjunktúrája csak akkor válhatik áldássá az egész ország számára, ha szociális gondolatlalt párosul és ha a fellendülés áldásaiban többé-kevésbé mindenki részesül.

Az Erzsébet királyné eddigi „új épülete” Budapestén

HOTEL SZABÓ

Szép tiszta világos szobák. Mind hideg-meleg folyóvízzel és központi fűtéssel. Polgári szálló — polgári árak!

Borsos Lajos káplán

Az eszményiség diadala a párisi világkiállításon

A keresztény élet- és világszemlélet ellen és mellett foglalnak ma állást politikai csoportok, népek és nemzetek. Ugyanakkor a hívő kereszténység annak a nagy történelmi és természetfeletti személyiségnek a születésnapjára készül, aki számára az utat, igazságot és az életet jelenti. Békeünnepe ez, melynek szeretet-kölcsonzó varázsában — frontharcosaink elbeszélése szerint — még a világháború nagy vérzivataraiiban is elnémultak a fegyverek, s most is milliók és milliók csak ennek az eszmének tömegeken és felelős államférfiakon való diadalmaszkodásától remélhetik a béke váravárt ajándékát. Közönségünk részére nem lesz érdektelen, ha ezen gondolatokból kiindulva s ezekben megmaradva a párisi világkiállításra gondolatban visszarándulunk.

Az élet a misztika, művészet és technika szintézise. A világkiállítás szintézis alkotó elemei közül csak a két utolsót vette fel tervébe. Nem akarta nagy dobbal hirdetni, hogy az ösztönző, hajtó, alkotó és teremtő elem tulajdonképpen a misztika. Erre nem is volt szükség. A misztika szereti magát szép formákban kinnyilatkoztatni és kiélni: az összelet szereti a lélek, a gondolat, az eszményiség előbbségét. Ennek a misztikának a lényege nem más, mint magának a léleknek lényege, amit a nyugati keresztény műveltség élet és világnézetében megjelen.

Lyautey mondotta még 1931-ben a gyarmati világkiállítással kapcsolatban: „L' exposition est une cité”. S várost templom nélkül elképzelni nem lehet. A gyarmati kiállítás missziós temploma nagy lelki emlékek és megélések színhelye volt és lélekemelő istentiszteletei által, hat hónap leforgása alatt valóságosan Páris második Notre-Dameja lett. A kezdetben ellen irányuló tiltakozó zugás lassan elnémult, — nyolc millió látogatója volt.

Az ezévi világkiállítás rendezői sem csalódtak. A rendezők lojális megbízhatósága nemcsak a francia nép és birodalom arcvonásainak és arcélinek a hü megrajzolását tervezte, hanem egyben ki akarta fejezni magának a műveltségnek, mint olyannak legben-

sőbb, éltető elvét s ennek az átfogó feladatnak az érdekében a pápai paviliónnak előkelő helyet biztosított. Talán ezért is mondott le ez a pavillon a Vatikán névről és csak „Pontifical” nevet viseli. A nemzetek paviliónjai között a Chaillot dombon emelkedik annak a szuverénnek a trónját képviselő pavilión, akinek bár a joghatósága ezen a földön kis területre terjed, nem is nevezvén ezt állannak, csak városnak, de akj a legnagyobb erkölcsi hatalmat és erőt képviseli ezen a világon.

Az építés terheinek legnagyobb részét a francia katolikusok vállalták, de más nemzetbeli testvéreik is segítségükre siettek. Huszonöt nemzet hivatalos képvisellete hirdeti a kereszt-

ba s lesz az egyház tagjává. A baptisztérium üvegfestményein szemlélteti a benső lelkiélet fejlődésének különböző fázisait. A rendes életforma mellett bemutatják a szeizetes rendek rendkívüli életformáit is; hosszú, virágos folyosóról a rendeknek jellegzetes celláiba nyíthat. Ezeknek különböző légkörei a jelek jellegzetes hangulatállapotai. Nagy udvariassággal megjelenik a halál s a fokról fokra, magaslatról magaslatra vezetj az egyház a személtőt és végül a legfelső magaslaton a színpompás üvegfestményen át betör az örök világosságot jelképező fényzőn. A modern egyházművészet legfényesebb tehetségei teremteték meg ezt a befejezett egészet, hirdetvén az egyházművészet örök ér-

Kardos Tilda

A HIDON

Még arra gondolt:

minden máskép lehetett volna,
ha akkor régen egyszer „nem”-et mond
s ha kicsit hosszabb szoknyát hord.
Ha nem hoznak pezsgőt olcsó bor után
s ha az első tévedt éjjel hajnalán
otthon az ajtót nem találja zárva . . .

S arra gondolt:

minden máskép lehetne még,
ha valaki, aki jó, most melléje állna
s ha fejében valami makacs szu nem örölné vájna
s hervadt arcán nem huzna barázdát; a festék.

Még arra gondolt, csak félig gondolva már:

„Ismertem egy táncosnőt, aggkorában koldult . . .”
és — megfogta a korlátot, picit és kecseset lódult
és még mosolygott:

„Milyen könnyen, mennyi lendülettel csináltam
furcsa . . . most nem is nyílt a vállam,
mint máskor, ha hajoltam hirtelen-hetykén . . .
az ott az országház!
verődik a napfény sok csipketornyán . . .
ni, a bécsi hajó . . . zug a víz az orrán . . .
s egy fecske cikázik, villog a hasa fehérjel . . .
milyen jól — most lerázom a gondot:
lesz-e mit enni ebédre —
Jaj, valaki errefut . . . csak tán nem?
de! —
nna, lesz ribillió este . . .”

s a karfát gyorsan elengedte.

tény univerzalizációt. Hatvanöt méter magas tornyon a Sz. Szűz felénk nyújtja az isteni gyermeket, aki olajágot a béke szimbólumát lengeti a kezében. A kiállítási termék egész sorozata szemlélteti az egyház szerető gondoskodását és aggodalmát az ember és családja iránt. Isteni küldetést nyervén, vezet, az embert örök célja felé, nem lehet számára a társadalom sem közömbös, melynek keretében az embert örök célja felé kell vezetnie. Méreteiben valóban gigantikus, az élet összes szintjeit átfogó hatalmas akció bontakozik itt ki a szemlélő előtt.

A nagyvilági zajból a látogató először egy hatalmas oszlopoktól hordozott kupolaterembe jut, komoly légkörrrel; ez a baptisztérium. Az ember a kereszttség által lép a vallás világá-

vényét. Több mint kétszáz művész működött közre.

A szociális műveire és alkotásaira méltóan büszke Franciaország külön paviliónt állított fel a szolidaritás eszméjének. A rendezők itt is erőteljesen aláhúzták, hogy a lélek ezt a szép s erényes tulajdonságot elsősorban a kereszténységből meríti. Már az első terem publikálja a zsinatok határozatait, a szeizetes rendek szeretet gyakorlatát, s a modern nagy szeretet-alapítványok mellett felfedzi Sz. Lajos francia király szellemét. Itt van Paulaj Sz. Vince, a nagy szociális apostol öreg esernyője és egy pár elnyűtt cipője. Különben az egész terem ennek a szentnek a oltalma alatt áll.

Egy doboz
VALDA
PASZTILLÁ-val
megelőzi a
nátházatot!

A Tokiói-ut menti Franciaország csarnokában szinte meg kellene állítani az ember szemét, hogy hány és hány francia művész, hogy a múltban, mint a jelenben, telte hatalmas géniuszát a hit megújítására és dieszítésére.

A portugál pavilión nem bírta meg az ország nyugalmának fejlődésének s az általános jólétnek az oka a szent korporatizmusban relesendő, melynek fentartás nélkül szerencsésen sikerült az egyházi tanait a közéletben alkalmazni.

Ausztria paviliónjában az ocséjaként a keresztény műveltség delmét és továbbvitelét tüzi ki evangélikus francia misszionár külön épületet kaptak a Szajnasik partján. A norvég protestáns házművészek alkotásai az egyházi kritikák megállapítása szerint Olaf szemlélet sugározzák. S a szóról-szóra idézem Leon de Laporté megállapításait:

A magyar pavilión salles d'honneur — melyek a látogatóra a színek benyomását teszik — fenek falfestményeik és színpompás képeiken hirdetik, hogy a nemzet mentette meg Európát a lám pusztításától. A magyar népdetését az utat és irányt jelző á kasztott Krisztus-kéz fejezi ki. pavilión már külsejével hirdeti keresztény királyságnak a hitét van az egész kiállításnak legs Mária-szobra. A bejárat mellett István emeli fel keresztben vég kardját. . .

Ez a szellem elsőbbsége. Az műveltség védi és ápolja azt a le amelyet az új időkben rajta hatalkodni akaró anyagias szellem épített. Visszatérve a szintézisbe könyvről is mondhatjuk, hogy a dolkodó, formáló, vagyis művész a tervező vagyis a technikai alkotása; az ujság mint a jónak rossznak leghatalmasabb eszköze nagy csatatér, ahol küzd s vergőd szabad ember; akarat, s nem sz felejtetnie, hogy legvitálisabb fel kiküzdeni magasabb léte első felét, a szellem és az erkölcsi győze a szabadság méltóságát.

Az Ön szállodája BUDAPESTEN a
CORVIN-SZALLOD
Budapest szívében a Nemzeti Színház mellett
VIII. Csokonay-utca 14 szám.
Tökéletes modern komfort. Folyóvíz és központosított fűtés minden szobában. Budapest valamelyik villamosvasuta és autóbúza a hotel közepén közlekedik.
Egyágyas szobák már 3 pengőtől, kétágyas szobák 6 pengőtől, teljes penzió 6.50 pengőtől.

Zeneériók
Ingelen vagy Radione
készüléket vásárolnak

mert a legjobbak, a legelőkelőbbek adnak a zenei hangokat, a legjobban dolgoznak rövid hullámú és elegáns külsővel bírnak.

Képviselet:
ELECTRON
a Bánság legnagyobb szállítását
Timisoara 1, Pta Bratianu, telef. 22-29
Fióközpont: FRATELIA

KARACSONY

Dominich László

A kis fenyő mesél...

...ben ülök a szobában, csak a
...ban égő tűz vet pirosuló fényt a
...ra, amelyek a félhomályban
...kedni látszanak. Mély rejtel-
...endesség uralkodik mindenütt.
...a világ valami nagy várako-
...enne, Karácsony éjjele van...
...állag jött fel az égen. Messzi-
...ogtelen nagy mélységek-ből, a lé-
...lyiségeiből megszólal ma min-
...ber lelkében egy kristálytisza
...melódia, mintha az angyalok
...ron tul zenéje zengene minden
...lén. Nézem a rejtelmesen megví-
...dó titokteljes éjszakát s a feldí-
...dó karácsonyi kis örökzöld fenyő
...a halkán, susogva mesélni kezd:
...enkor karácsonytájt a hegyek
...egindulnak a fenyők. Az öreg
...tahas nagy vezérfenyő minden
...dében ilyen-tájt óva inti a fia-
...bakat, kérve őket, tartsanak ösz-
...ember jön közéjük, hogy le-
...őket a völgybe, ne hagyják el
...rd, nehéz, küzdelmes, de annál
...világukat. Mi fiatalabbak nem
...enyő tanácsaira s türelmetlenül
...gyen a szinpompás, szikrázó
...ága. S mikor elindulunk, az ő-
...es erős szíve dobban. Az öreg
...sóhajtsa hallatszák, mikor
...hogy hűtlenek leszünk az ő-
...Mikor halk zizegéssel elbu-
...tőlük és a régi világunktól,
...maradó fenyők mélyen sóhaj-
...na, ami úgy hangzik, mint a zoko-
...sás.

...S mi fenyők az örökzöld remé-
...képviselői, elhagyva a havasok
...világát, jövünk az emberek kö-
...gy örömhírt hirdetni: az Akit
...unk, kétezer évvel ezelőtt már
...rejtelt. Mi ennek a Léleknek az
...tét hozzuk a magas hegyek vi-
...nál, ahol talán zordabb minden,
...nál több a lélek. Az emberek
...veszik észre, hogy minden fenyő-
...engernyi sok lélek van. Üzenet
...lek, Léleküzenet. A nagy hegyek
...ságából. Havasi tájak bárso-
...gyopárjától. A kis magyar temp-
...csilingelő harangjától. A ma-
...falvak zsupfödeles kunyhóinak
...tete éjszakába pislákoló világá-
...s minden embernek karácsony-
...ról, melyet életében legelőször
...rtett és eltöltött. Sok lélek és
...et van most a fenyők susogásá-
....

...Az ember elvisz bennünket a
...a. A megjelenésünk örömet je-
...mindenkinék, de különösen a leg-
...több és legigazabb embernek: a
...meknek. Mi pedig várjuk a gaz-

...észtési zavarok, ... régi idült gyomorbagok

...ekedés, fejfájás, étvágytalanság,
...TULTENGÉS, gyomorégés, görcsös
...otok, ideges gyomorbagnál az Ame-
...ban három zseniális tudós: Iwata,
...wata és Nakamura által felfedezett
...STRO-D", bel- és külföldi szakkörök-
...nagy feltűnést keltett.
...ASTRO-D" kapható gyógyszerárak-
...és drogériákban, vagy postán meg-
...elhető 135 lej utánvét mellett Császár
...gyógyszerárában, Bucuresti, Calea
...oriei 124.

dánkat, aki megvásárol bennünket s
feldiszítve örömet okoz másoknak.
Ilyenkor felvonulnak előttünk a gyer-
mekek, akik vágyakozva néznek a
zöldelő fákra és úgy tetszik, mintha
beszélgetnének velük. Nem kell csodá-
lálni, ha az erdő sarjadozó, zöldelő,
illatozó lelke olyan szép megszemélyi-
tést nyer karácsony táján, mintha
rendes tartozéka volna a ház, otthon,
család. Nem csoda, mert hiszen talán
szíve, értelme és gondolata van a fe-
nyőknek. Aki hallotta az ősfenyvesek
susogó beszédét, az nem kételkedik
ebben. Aki látta, hogy a fenyő ho-
gyan tud megkapaszkodni a köves,
kavicsos talajban, gyökeret ver a kő-
sziklán is, az tudja, hogy a fenyő eze-
reti a földet, amelyben felnőtt és ra-
gaszkodik hozzá. Tülevele, örökzöld
rejtelmes és komoly szépsége, sudár-
sága olyan, mint a megmásíthatatlan
igazság, amelyet sohasem lehet le-
győzni.

— Jöttek sorban bennünket vásá-
rolni a finom kezű uriaszonyok és
jöttek a fáradt proletáryanák, akik
csak az apraját tudták venni, hogy a
szentestén egy kis derűt, fényt a gyer-
nek sivar otthonukba, ahol anyai éhes
száj vár a mindennapi kenyérré. Fel-
vonultak előttünk a jótékony lelkek,
akik ma örömet akarnak vinni sok
szomorú gyermeklélekbe. Láttam az
idős uriaszonyt, aki már anyai köny-
nyet törölt le és jött a kacagó szemű,
daloló lelkű fiatal leány, aki az utca
kis csavargóit veszi védelmébe és azo-
kat mint testvéreit kezeli. Ma ő is két
kézzel vitte a napsugarat, lelkének
melegét a hideg sivar, szegény ottho-
nokba. Jöttek azok a papok, akik an-
nak a Megváltónak, Aki ma megszü-
letett, az igéit az életben is élők és ke-
resztülviszik és vitték a szeretetet
hirdető fenyőket a messze sötét kül-
városokban élő védeceiknek.

— Mi nagy és kis fenyők, mielőtt
véglegesen elváltunk volna, megfo-
gadiuk, hogy karácsony éjjelen üzen-
ni fogunk hegyen-völgyön, városok-
kon, falvakon keresztül egymásnak
és a messze havasok tetejére a hazai
földben maradt vezérfenyőnek.

— S ha ma éjjel az emberek rejtel-
mes susogást, zugást hallanak a leve-
gőgőgen át, azt jelenti, hogy üzenünk
egymásnak és jelentést teszünk az
az öregfenyőnek, hogy a vállalt fel-
adatunknak eleget teszünk és ébreszt-
jük a lelkekben a hitet, a reményt és
a melegséget árasztó szeretetet. Ma
elküldik a messze magyar falvak, vá-
rosok rajta keresztül üzeneteket.
Azért vagyunk karácsony éjjeleén
olyan világosan fényesek.

— A fenyők világa az öröktavasos
remények világa. A világ tőlünk ta-
nulja a szépséget és szeretetet. Ahon-
nan mi jöttünk, a sziklák hegyek ormai-
ról jelent, multat és jövődőt látunk.
Látunk rengeteg küzdést, tengerek
szünetét. Azétl vagyunk mi a szere-
tet, öröm és jószág követői, hogy az
emberek szenvedésein enyhítsünk.
Gyertyafényeinkről az örök hit vilá-
gossága árad széjjel. Kőszívű embere-
ket puhítunk meg karácsony szent
estéjén és rábirjuk őket, hogy foglal-
kozzanak szerencsétlenebb embertár-
suk sorsával. Gyermekeket teszünk

Adego

VOILE DE SOIE

Tökéletes harisnya színes sarokkal, legujabb kreáció
Ajándékozzon ADEGO
harisnyát, ez a legmegfelelőbb karácsonyi ajándék

501
KATÁSE
NATURAL

105
ULTRAFIN

57
SPECIAL

57
TROTEUR

Szebb és tartósabb, mint bármely külföldi harisnya

Estélyi ruhához

Vékonyabb a pókhálónál is

Vékony és tartós harisnya

HARISNYA
tökéletessé teszi a női eleganciát

boldogokká és tesszük felejthetlenné a mai napot...
— Örök remények, simogató vigasztalások, életet jelentő bizodalnak eleven zödjét visszük a reménytvesztettek, szegény hajtörött emberek lelkébe. És hirdetjük nekik, hogy nincs elveszve semmi, ha reménye van az árvának, szegénynek, belegnek és tud hinni a ma megszületett Gyerme-

A férligyengeség nem betegség hanem hanyagság

Mindenesetre elítélendő az a férfi, aki szekszuális erőt elmúlni érezvén, nem fordul azonnal rendszabályokhoz az impotencia megelőzésére.
Annál is inkább, mivel ez nagyon könnyen megvalósítható, hiszen a RETON-tablettákban a legatásosabb szerrel rendelkezünk, a szekszuális gyengeség leküzdése céljából.
A RETON-kezelés föltötte egyszerű, naponta 3 tablettát veszünk be és a kezelés harmadik napján már biztos és erőteljes hatás észlelhető.
A RETON-tubus 25 pasztillát tartalmaz, ami egy nyolcnapos kurának megfelelő.
A RETON tabletták 99 leire leszállított árnál fogva mindenki számára elérhető.
Kapható az ország összes gyógyszerárában és drogériáiban.
Vidékre 110 lei, a pénz előre való beküldése mellett küldhető. Vezérképviselő: E. & L. Ciura, Str. Sperantei 37, Bucuresti.

igazságosságában. Az Ur minket azért teremtett, hogy a decemberi fagyban Jézuska jászola mellett a szent reménység zöldelő tavaszosságát hirdessük.

— Ma tűzek égnék gyermekarcokon és a szeretet lángjai égnék a felnőttek szívében. Mi hirdetjük a jóakaratot, békét, szeretetet, önfeláldozást és lemondást. Ilyenkor jobb lesz az ember és a szeretet mosolya hirdeti Isten megérkezését a világra. Hirdetjük az angyalok karáival az Ur dicsőségét a magasságban, jóakaratu ember békéjét, boldogságát a földön...

A kis fenyőt, amint ezeket susogta, a megvígasodni látszó karácsony éjjel misztikus szépségbe vonta és valami titokzatos sejtések karácsony-éjjei világosságával vette körül. Oda-künn az éjszakában zugás támadt, mintha az öreg fenyő küldte volna a távo szakadt testvéreinek üzenetét. S messze, nagyon messze a lélek mélysegein túl leki szememmel ott láttam az örök Gyermekeket fehér ruhában a jászolban feküdni s körülötte mind ott voltak azok az adakozó nemes lelkek, az éhes proletárok, a fáradt reménytvesztett emberek, akiket mind megvilágított a Gyermekek, akinek ragyogó hófehér ruháját, mintha a karácsonyi fenyők öröktavasos örömkönyveiből szótték volna az angyalok. És fehangzot előbb halkán, mindjobban erősödve az örök ének: Dicsőség menynekben Istennek és béke a jószándéku embereknek...

JÓAKARAT

Írta: ARGAY GYÖRGY
evangelikus főszerkesztő

Isten karácsonyi üzenetében, mint mesze szire világló transzparens cí fénylik az a drága ígéret is: jóakarata az emberekhez. Benne van ebben az ígéretben minden, ami az életet széppé, nyugodtá és elviselhetővé teszi. Jóság, szeretet, szelid-ség, megértés, szolgálatkészség, előzékenység, önfeláldozás, türelem, engedékenység mind benne zeng ebben a nagy-szerű szimfóniában, amely fölé az örök és bölcs alkotó ezeket a lángoló betűket írta: jóakarata. És ahol ez a fenséges szimfónia csak felzendül minden formája és minden változása mögött, valahol rejtett láthatatlan ott dobog egy nagy, meleg, jó-ságos, érző szív, mely mint a nap, folyton sugározza a maga környezetére a mindent megszépítő fényt és világosságot.

Mekkora nagy kell legyen ez a szív, hogy ez a sokféle áldott érzés és nemes indulat mind beleferjen. Nem kell csodálkoznunk, hogy a kicsiny emberszívben sohasem találhatjuk fej a maga töretlen, hiánytalan teljességében. Csak apró szilánkok csillannak meg belőle itt-ott a földön, de maga a tündöklő gyémánt csak az Isten jóságos atyai szívében lángol a maga teljes, igézetes szépségében. Pazarló bőséggel Isten sugározza ránk ezt a megtartó, szent erőt, amely nélkül semmi sem lenne ezen a világon. Szinte bele-szédül a lélek, amikor elgondoljuk, hogy mi mindent köszönhet a világ ennek az örök, isteni jóakarata. Kacagó napsugár, csillogó harmat, susogó erdő, zúgó patak, arany kalászt termő róza, csattogó madárdal, áldott kenyér, hűs éle-társ, szerető gyermekek, boldog otthon, kedves emberek; élet, erő, egészség, munka, minden, ami széppé teszi ezt az életet és amiért ragaszkodunk ehhez a világhoz, mind mind belőle született és mind ennek a drága isteni ígéretnek folytonos és örök beteljesülése.

Ez az élettartó isteni szent indulat akkor ivelt fel elérhetetlen magasságokig, amikor egy esendes téli éjszakán, észre-vétlen és ismeretlen belépett a világba, Jézus. Nem véletlen, hogy a szenvedés és nyomorúság ebben az időben szövődött áthatolhatatlan, ijesztő, sűrű éjszakává, hogy a föld tele volt panasszal és keserű-séggel. Hisz, mikor a legnagyobb a nyomorúságunk és legégetőbb a szenvedésünk, Isten akkor szokta a legtökéletesebb bőkezűséggel ránk szórni jóakaratainak kezzelfogható, beszédes jeleit. Nem véletlenül jelent meg ez a varázslatosan szép, tündöklő élet a földön és nem mint a folyton felfelé ivelő, tökéletesbülő emberiség csodálatos kiteljesülése.

Isten öröktől fogva való legnagyobb koncepciója, legfenségebb tervének a megvalósulását jelentette. Az Isten örök, nagy jóakarata volt a megdöntöhetetlen és kétségbevonhatatlan bizonyossága. Amit róla tudunk, minden értünk volt. Minden lépése, minden szava, minden eslekedete, minden imádsága, minden könyve és minden szenvedése, a betlehemi jászoltól a golgothai keresztségig. Azt mind Isten akarta, hogy ami benned nincs meg, ennek az életnek a teljességéből merít-hess mindent: hitet, szeretetet, jóságot, erőt, türelmet, vigasztalást, békességet, kitartást, reményt. Hogy amikor letelt az idő és meg kell jelenned Isten előtt, le-vehesd a te koldus rongyaidat és felül-tözhess az ő fehér mennyezői köntösét. Ha a világmenésnének és ennek a föld-nek millió titkábját csak ezt az egyet: Jé-zust ismertem volna meg, akkor is örökre áldanám Isten hoztam való jóakarataért, mert az az ő életében olyan hatalmas, ele-mentáris erővel nyilvánul meg, hogy amellet minden más semmivé tépül.

És mégis, én el tudom képzelni, hogy vannak emberek, akik kétségbevonják ezt az isteni jóakaratot. Akkor szokta a ké-telkedés a lelkeket elfogni, amikor nagyon szomorú, sötét, kilátástalan és nehéz lett az élet felettünk. Mikor az egymást vál-togató napok csak folytonos szenvedést és újabb esalódásokat hoznak az emberre; mikor nagyon felgyülik a keserűség a szívekben és amikor a magárahagyott, esendő, árva ember a maga szomorú ver-

A legszebb karácsonyi ajándék

Akárja hallani amit még nem hallott? Vegyen egy

Zephyr
ZENITH
vagy egy Rádiót

Kaphatók:

- »Electron«, Piața Sft. Gheorghe
Ing. Köhler, Str. Miron Costin 1.
- »Phöbus«, Str. I. C. Brătianu.
- »Radio-Révész«, Rudolf Révész, Piața Traian 1.
- »Standard«, Ing. L. Sachs.

gödésében folyton és minduntalan csak a rosszakarat éles köszüléibe ütközik. Ki ne tapasztalta volna saját magán, mennyire reménytelenné válik a legdao-sabb szív a legelszántabb akarata is, az ezekkel való meddő birkózásban.

És nemesek ez. A világon nemesek gonosz és szívtelen emberek, hanem gonosz dolgok is vannak. Szerencsétlenségek, katasztrófák, megrendítő elemi csapások, pusztító betegségek és a kegyetlen halál. Ezek egy pillanattal sem pihennek és nem respektálják azt sem, hogy az emberek szent érzésekkel, meghatótt, elfogódott lélekkel a kivilágított karácsonyfa mel-lé akarnak állni, hogy szomorú, fáradt szívüket egy rövid órára oda tájrák az örömmek és a fénynek. Karácsony estén is sok a kétségbeesés, sok a szenvedésben fuldoló lélek. Emberek, akik mindig szerencsétlenek voltak, akiknek semmi sem sikerült, akik az életnek csak a kéréllhe-tetlen, zord arcát ismerik és sohasem lát-hatták a szelid, mosolygó, nyájas képét.

Köztünk, árva magyarok közt, ma sokan vannak ilyenek. Itt állunk a nagy sötét éjszakában és nem tudjuk merre men-jünk, mihez kezdünk. Sehol egy nyitott ajtó, sehol egy könyörülő szív. Csak akire ráemlünk esdő tekintetünket, riadtan menekül előlünk. Isten de régóta néz ránk szigorú, haragosan összevont szem-öldökkel, mintha a világ népei közül mi volnánk a legbűnösebbek és mintha apáink bűnéért nekünk kellene minden büntetést elszenvedni. Ami annyinak ter-mészetes dolog, számunkra elérhetetlen álom lett, ami másnak önként, szinte ma-gától adódik, azért nekünk vérrrel kell ve-rejtekeznünk. Bizonytalanná lett a ke-nyerünk, gyermekeink sorsa, a jöven-dőnk, egész létünk. Átok, pusztulás, nyo-morúság, halál és kétségbeesés jár a nyo-munkban s előttük a legkilátástalanabb reménytelenség.

Ki ne értené meg, hogy az anyaszent-egyház drága üzenete: „jóakarata az embe-rekhez”, nem mint gyógyító ir és enyhé-tadó balzsam árad el az elgyötört szíve-ken, hanem ellenkezőleg; mint keserűség és fájdalom szorítja azokat össze. Hiszen az árvának nem az a vigasztalás, ha boldog otthonokról, szerető szülőkről és el-kényeztetett, tejben-vajban fűrésztött gyermekekről mesélnek neki. Ez csak még tudatosabbá, még fájóbbá teszi az ő árvaságát. Minden, ami körülöttünk van és amit látunk, ellenmond annak, hogy van jóakarata is a földön és hogy az ér-vényesül a mi földi és örökkévaló sor-nunk kialakításában. Csak véletlen, ön-kény, erőszakosság, durvaság, gonosz-ság és igazságtalanság van, amely hiába kiált éjjel és nappal bosszúért az Isten-hez.

Isten ígéretei nem esznek. Beteljesed-tett az is, amely a jóakaratról szólt. Beteljesedett rajtunk, megvert és megtör-pert népen is. Jóakarata nemesek a bőség, a gondtalan, könnyű élet, a konjunktú-rák, boldog, vidám, égenyzenés ideje. Sokkal inkább azok a nemszeretett idők sovány és kegyetlenül zord esztendei. Mert jóakarata minden, amiből áldás szü-letik. És a szenvedésből is áldás születik. A mi szenvedésünköl is. Nem átok az, hogy olyan nehéz lett minden. Áldás az, mert így kerül napfényre minden elre-jtett, drága érték, titkos erő, nem ismert és megtegedott szépség, amit Isten mint kagyló héjba a gyöngyöt a magyar lel-kebe rejtett. Kicsiny nép vagyunk és erőnkön felül sokat szenvedtünk, mert erőnkön felül sokat produkáltunk, mert erőnkön felül sokat szenvedtünk. Mi sem-mit sem kaptunk ingyen. Mindenért meg-feszített idegekkel kellett megküzdönnünk. Ki kellett termeljünk magunkból mind-ent, ami megmaradásunkhoz szükséges volt: üstökösként ragyogó költőket, hal-hatatlan művészeket, nóbeldijas tudóso-

kat, minden viharral szemben megá-lkónkat és igénytelen, kitarító mu-á-sokat. Ha Isten könnyűvé tette ve-nutunkat, ha értünk is rabszolgák dol-ytak volna, ezek az értékek sohasem ki-tek volna a felszínre s ma lennénk i-retden, jelentéktelen, szürke nép, aji-nem számít a népek nagy versenyél.

Tehát nem rosszakarat, ami most rajtunk van, hanem a mi istenrendelte sorsunk. Mig egy magyar lesz a föl-az így fog élni. Sorsverte üldözöttén, szeszorított foggal a pusztá létért, kodva, félreismerve és társatlan ár-Nem mert Isten veri és bünteti, ha nem szereti, Apának részéről sem a r-akarata volt, ami büntetett, hanem a sunkért aggódó, féltő szeretet és a jé-mely fényes jövőt álmodott élénk.

Isten ezt a sorsot szánta nekünk. Én-vállaljuk büszkén, felemelt fővel, magyarok vagyunk és mert élni akar-Hiszünk az Isten irántunk való jóak-tában és hisszük, hogy velünk terve-i-nak. Ezért nevel és tisztít. Ezért edz-próbál. Ezért állít zúgó viharba, kis-ties itéletlédőbe, hogy minden, ami hadt, beteg, rossz és silány volt rajt-mind leváljon s csak az erős és egész-maradjon meg. Csak a tisztáké és egézségeseké a jövő. Csak azok fo-az Isten meglátni. Magyar véreim, a-jövendőért küzdjétek, dolgozzatok, dozzatok, szenvedjétek és imádkozz-Éz legyen a mi karácsonyi szent fog-sunk.

Butorvásárlás

előtt okvetlen tekintse meg Timisoara legnagyobb butoráruházát
Coop. „Construcția și Mobila Modernă”
(volt ECKER)
IV., Bulv. Berthelot 14 sz. Telefon 5-

Hirek

Karácsony

Egy sírek a nyomorgókkal
 a szenvedőkkel,
 Jézust híába vártak
 nekhez megint nem jött el,
 ajándékos karácsony
 szított fát, ruhát, életmet,
 káznak s akik éheznek
 a hiába lesnek segedelmet.
 Jézus, korgó gyomorral
 a nyakban is ünnepelek,
 Jézus, hogy téged szeretnek,
 frása vagy szeretetnek,
 aki is szent, nekik is drága
 a hiába, a bethlehem-i jászol,
 ha testük nélkülöz bár,
 nekik mégis vigyázol,
 nekik hideg és éhség,
 nekik, ó, fáj, sok minden, —
 engedj, hogy én, testvérik,
 szólnak érdekükben rimben,
 sok holdog kacagásból,
 azdagoknak hoz napod ma,
 egy mosolyt nekik adnái,
 világ fényben ragyogna,
 az inségesekhez
 parányi mosollyal jőj el,
 m kell sírnunk a sírókkal,
 szenvednünk a szenvedőkkel.

KUBAN ENDRE

ünnepeles egyházi beiktatás.
 goston megyés püspök ma
 öt órakor a székesegyházban
 egyes keretek közé iktatja be
 sába Kaysér Lajos nagypré-
 továbbá az előlépett Olajos
 prelátust, valamint Wegling
 és Unterweger Lothár dr. ka-
 kát. Ugyanakkor történik meg
 József dr. és Kormer József
 kanonokok beiktatása is. A
 as keretében felolvassák a
 tal aláírt kinevezési okmányo-

LOG KARÁCSONYI ÜNNEPE-
 EVANUNK lapunk minden előfi-
 nek, olvasójának, hirdetőjének és
 ának. A Déli Hírlap legközelebbi
 karácsonyi ünnepekre való te-
 kedden, december 28-án korán
 rendes időben jelenik meg

Bszolgabírák értekezlete. Nistor
 dr. prefektus elnökletével
 a megyeházán főszolgabírói
 et volt, amelyen különböző
 gatási kérdéseket tárgyaltak

Ánásági Magyar Párt felhívása. A
 Párt bányási vezetősége felhív-
 tagozatait, hogy minden nagy-
 gyart, aki állampolgársági s szab-
 onosság, bizonyítvánnyal rendel-
 valamely okból a választási lis-
 maradt, irjanak össze és pontos
 adataikkal a névsorokat ter-
 be sürgősen a bányási pártköz-
 hogy január hó folyamán a párt-
 magyar ügyvédek díjtalan közre-
 sevel az illetékes járásbíróságok
 minden jogosultat felvételtesen a
 k jegyzékébe.

letartóztatási végzés Robu Ni-
 ellen. Néhány nap előtt olyan
 közöltek a lapok, hogy Robu
 or volt euzista képviselőt meg-
 ták. Cernautból érkezett je-
 zeket a híreket cáfolja. A Cu-
 értesülése szerint Robu és má-
 rom személy ellen Radautiban
 észség letartóztatási végzést
 ki, mert az a vád ellenük, hogy
 ak a provokálói a sireti válas-
 cidensnek, ahol két legionárius
 vesztette.

— Mihalacet állítólag súlyosan
 bántalmazták. A Cluj-kolozsvári Pa-
 tria című lap jelentése szerint Targo-
 viste közelében Mihalache Jon gépr-
 kocsiját nagyobb csoport feltartózza-
 tatta. Mihalache hívei a nemzeti pa-
 rasztpárt volt elnökének segítségére
 siettek ugyan, azonban nem tudták
 megakadályozni Mihalache bántalma-
 zását. Mihalache egyik szemét olyan
 súlyos ütés érte, hogy a szemének lá-
 tását veszélyezteti.

— Régi nyár. A Ronat-rónáci Haladó-
 kör holnap, december 25-én karácsony el-
 ső napján este félkilenc órai kezdettel a
 Ronat-rónáci Szeles-vendéglő nagytermé-
 ben színelőadást rendez és színrehozza
 Békeffi István és Lajtai Lajos Régi nyár
 című revüoperettjét. Az egyes szerepeket
 Dóczy Ida, Marosán Marika, László Gyu-
 la, Dóczy István, Faragó Loni, Klein De-
 zso, Vigh Ica, Bilitzky Manyi, Janovits
 Lujzi, Faragó Emmi, Balogh N. ifj. Bo-
 dor János, Lischko Elli, Marosán Kató,
 Györgyösi Cunci, Vajda Lujzi, Bognár
 Maca, Franyó Nelli játsszák. Rendező
 Bodor Sándor, az egyesület titkára, a
 táncokat Gilbertné Petko Uci tanította
 be. Az operettelőadásra a közönséget ez-
 ton is meghívják.

— Nagyszabású fengeri hadgyakor-
 lat. Az Egyesült Államok Csendes-
 óceáni flottája a jövő évben március
 19-től április 19-ig nagy tengeri had-
 gyakorlatot rendez. Olyan nagyarányu
 esz ez a gyakorlat, amilyenre még
 nem volt példa. A gyakorlaton száz-
 ötven nagy hadihajó és rengeteg repü-
 lőgép vesz részt. Az amerikai hadiha-
 jók a gyakorlatot folyamán egészen
 hatszáz mérföldig fogják megközele-
 teni Japán partjait.

**NECTAR
 MOTTONEL
 MONOPOL**

*Előranqu
 minőségű*

MOT borok

— Meghalt a világhírű jósno. Ma-
 dame Thebe, híres francia jósno, aki-
 nek nevét az egész világon ismerték.
 Fontainebleuben hetvenhét esztendő
 korában meghalt. Már leánykorában
 feltűnt különös és megmagyarázha-
 tatlan jöstehefétségével, amelyel azon-
 ban nem sokat törődött. Flatalon
 ment férjhez és hamarosan özvegyen
 maradt. Akkor kezdett pénzért jósol-
 ni és rövid idő alatt ismertté lett. Pá-
 ris előkelő emberei, bankárok, politi-
 kusok és színészek tolongtak nála. A
 háború utáni években azonban híre
 elhomályosodott és már csak kevés
 kíváncsi ember kereste fel.

* Dr. Szendenszky női és belorvos, ren-
 del III. Eulev. Carol 7. Röntgen, kvarz,
 diatermia és rövid-hullámkezelés. Tele-
 fon 19-22.

Gropsian Mihai dr. a szakkamarák szenátorje ő tje

Megirtuk, hogy Gropsian Mihai dr. volt
 szenátor Caras-Krassó megyében a szak-
 kamarai szenátusi mandátumra jelöltette
 magát. Gropsian Krassó-megye szülötte,
 két évtizeden át működött ott mint ügy-
 véd és így a viszonyokat nagyon jól is-
 meri. Ertesülésünk szerint Gropsian
 megválasztását nagyon szívesen venné az
 ottani lakosság pártállásra való tekintet
 nélkül annál is inkább, mert Gropsian
 pártönkivül programmal lép fel. Az ő
 pártönkivülisége azt jelenti, hogy nem
 valamelyik politikai érdekesoport, ha-
 nem a nép érdekeinek szolgálatában akar
 működni a parlamentben is. Az utóbbi
 időben komolyan foglalkozik azzal, hogy
 a Bányás természetű kincseit és ezek
 közül elsősorban az aranytermelést újra
 megkezdjék. A Nera völgyében egy em-
 beröltővel ezelőtt a folyó iszapjából sok
 milliós értékű aranyat mostak. Ez biztos
 megélhetést nyújtott a völgy egész lakos-
 ságának. Gropsian az a terve, hogy a
 parlamentben szorgalmazza ennek a ter-
 mészeti kincsnek kihasználását szövetke-
 zeti uton, ami újra jólétet biztosítana az
 ottani lakoságnak.

Legkedvesebb ajándék karácsonyra

HOLLÓS tól egy nyakkendő!

Kalap és fehérneműkülönlegességek
 nagy választékban Bul. Reg. Ferdinand

— Előkelő fiatalembereket gyanusi-
 tanak a londoni ékszerablással. Lon-
 donban a minap — mint megirtuk —
 három fiatalember az egyik szállodá-
 ban leütötte a Carpier ékszerészecg
 egyik igazgatóját és huszezer font ér-
 tékű ékszert rabolt el tőle. A londoni
 rendőrség tegnap letartóztatta Chro-
 tofor Landsdale huszonnégy éves, Da-
 vid Milner huszonhat éves és Martin
 Jenkins huszonhárom éves fiatalem-
 bereket. Valamennyien az angol antisz-
 tokrácia tagjai. Milner apja tábornok.
 Erős a gyanu, hogy a szenzációs ék-
 szerablást ők követték el.

* Magyar Népnaptár. A Magyar Párt
 bányási tagozatának kiadásában mos-
 lép tízedszer a közönség elé a Magyar
 Népnaptár. A naptár a rendes naptár-
 részen kívül sok hasznos és fontos tudni-
 valót tartalmaz a magyar ember részére
 általánosan, külön pedig a mezőgazda,
 a kisparos és kiskereskedő részére. Bevezet-
 tésében közli Bethlen György grófnak
 az Országos Magyar Párt elnökének, a
 magyarság történelmi feladatairól el-
 mondott nagyszabású beszédét, amely
 magában foglalja a romániai magyarság
 irányelveit. Cikkeket írtak az új naptár-
 ba Jakabffy Elemér dr. bányási, pártel-
 nök, Kubán Endre, Dománich László, Do-
 bos Ferenc dr., Kenessy Magdolna, Hor-
 váth Ferenc, Nagylaki Károly, Péczeli
 József, Schiff Béla, Csurka Péter és má-
 sok. Az olvasók szórakoztatásáról gon-
 doskodik egy esomó novella és vers. A
 Magyar Népnaptár ára tizenhat lei, a fal-
 vakban tizenöt lei.

— A zsidók elhagyják Danzigot. Varsói
 lapok jelentése szerint Danzigban a nem-
 zeti szocialista uralom bevezetése óta a
 zsidók helyzete tarthatatlanná lett. Igen
 sok zsidó elhatározta, hogy felosztatja üz-
 letét és elhagyja Danzigot. Tegnap tizen-
 öt ilyen volt danzigi kereskedő érkezett
 Varsóba. Kijelentésük szerint sokan kö-
 vetkeznek még utánuk.

— Madagaszkár alkalmas a gyarmato-
 sításra. Nemrég egy lengyel bizottság
 járt a francia uralom alatt álló Mada-
 gaszkár szigetén, hogy megvizsgálja a
 lehetőségeket, vajjon a sziget alkalmas-e
 gyarmatosításra. A bizottság most hozta
 nyilvánosságra jelentését, amely megál-
 lapítja, hogy a sziget egy közegészségi,
 mint gazdasági szempontokból alkalmas
 gyarmatosításra. A szigetre a francia
 kormány betelepítésével lengyel zsidó-
 kat akarnak telepíteni.

UROFAN

átmossa a veséket,

mert UROFAN a hagsyav legiobb
 oldó és kiváogató szer. Ezen tulaj-
 donsága következtében UROFAN
 gyógyhatást fejt ki,

**arthritis, csuz, kö-zvény, rheuma
 beteges elhízás, vese- és má-
 görcsök, ülőideg gyulladás és kü-
 lönféle kiütések eseteiben**

Ára Lei 105 — Kapható gyógy-
 szertárakban és drogiériakban. Lerakat
 és vezérképviselő: E. & L. CIORA,
 București III, Str. Speranței 37

— Köszönet a magyar választóknak.
 Az Országos Magyar Párt bányási párt-
 központja elismerését és köszönetét nyil-
 vánítja az egyes tagozatok vezetőségének,
 továbbá a magyar választóknak, akik a
 december 20-iki képviselőválasztás, vala-
 mint a 22-iki szenátorválasztás alkalmá-
 ból fegyelmeltemen, komoly öntudatosá-
 gal követték a Magyar Párt által kijelölt
 utat, lehetővé tévén olyan választási
 eredmény elérését, amely a magyarság
 erőteljes képviselőletét biztosítja a parla-
 mentben. A Magyar Párt bányási vezető-
 sége reméli, hogy a közeljövőben már
 kezzelfogható gyümölesé is lesznek a
 magyar összetartásnak, fegyelmelzettség-
 nek és szervezetteségnek, amelyet azon-
 ban a jövőben még fokozni kell.

— Gyomorsavas szellemi munkásoknál,
 eldugult neurastheniás egyneknel és
 aranyeres betegeskedő embereknél regge-
 lenként felkeléskor egy-egy kis pohár
 természetes „Ferenc József” keserűvíz
 igen jótékony hatást szokott kifejteni.

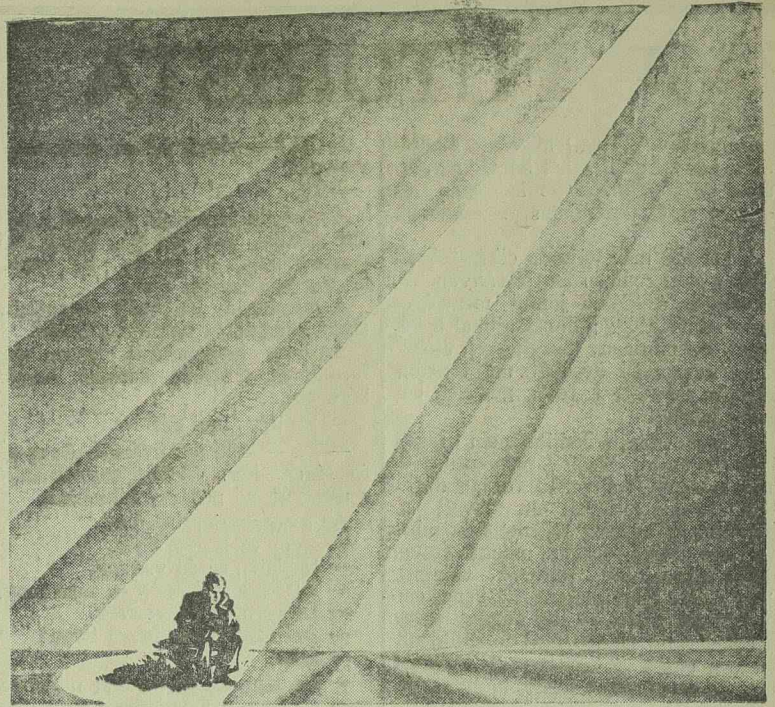
— Szerenádól gyilkosság lett. Makón
 Gera Imre és Szabó Ferenc fiatalembe-
 rek éjszaka jökdvüen tartottak hazafelé,
 amikor eszükbe jutott, hogy szerenádot
 adnak Hévízi Mariskának, akjbe Gera
 szerelmes volt. A szerenád alatt a lakás-
 ban gyufát gyújtottak annak jeléül, hogy
 felbredtek Gera azonban haragudott,
 mert nem három szál gyufát gyújtottak
 egymásután és arra következtetett, hogy
 a szerenád nem fogadták szívesen. A
 két fiatalember erre behatolt a házba,
 hogy a házbelieket kérdőre vonja. Hévízi
 Pál, a leány bátyja fogadta őket, akivel
 rövid szóváltás után összeverekedtek. Ge-
 ra bicskát rántott és azt markolatig Hé-
 víz; szívbe döfte. A szerencsétlen fiatal-
 ember meghalt. A két szerenádozót letar-
 tóztatták.

Éji támadás elleni védekezés gyakorlata lesz városunkban

9-én Timisoara-Temesvárott — az egész országban — légi támadás elleni védekezési gyakorlat lesz, melyben az egész lakosság részt vesz. Ezen éjszakai huszonöt nagy gyár, és a lakosságot a gáz és a betonozott gázbiztos helyeken kell tartózkodnia. Általános szabály, hogy minden csoportosulást kell elrendezni az utcákat elhagyni. Este a gyakorlatot megismétlik. Az adó után minden világítás meg kell szüntetni, hogy a fény ne szü-

rödjék ki. Az utcákon és tereken megszűnik a közvilágítás és csak száz méterenként egy pislákoló villanylámpa marad meg, de felülről azt is beborítják lila papírral. A közlekedés és mindennemű munka tíz percre teljesen szünetel. Azoknak, akik az estj. vonatokkal elutazni akarnak, igyekezniök kell a pályaudvart még a riadó előtt elérni.

A gyakorlattal kapcsolatosan elrendelt intézkedéseket — amelyeket különben a közönségnek a sajtó és falragaszok útján idejében tudomására hoznak — szigorú pontossággal kell betartani. Különösen nem szabad elmulasztani az elsötétítést. E tekintetben szigorú ellenőrzés lesz és az az ellen vétőket megbüntetik.

AZ EGYEDÜLLÉT, AZ ELSZIGETELTSÉGET ÖSSZEFÉRHETELLEN A MODERN EMBER LÉNYÉVEL

Az egyedüllét, az elszigeteltség az egyhangúság szülője, a szomorúságé, a borús napoké, amelyek híjjával vannak az élet örömeinek. Az embertársainkkal való érintkezés ugyan néha kiábrándulást hozhat, ez igaz, de mégsem zárhatjuk el magunkat kínai falal. Az ember úgy van teremtve, hogy társaságban éljen. A társaság a modern ember attribútuma. Számára a telefon éppen olyan csodás, mint hasznos találmány, mert megkönnyíti az érintkezést embertársaival a legkényelmesebb módon.

Apró készülék, amely örömi erőt képvisel.

Csodás szál, amely néhány perc alatt összeköti a két világrészt.

katolikus egyházmegye iskoláinak új elnöke. A katolikus székhelyen a Blaskovics Ferenc püspök halálával megüresedett egyházmegye iskolatanács elnöki állását Wegling János apátkanonokot szerezte.

Masarangu orosz tisztek letartóztatták a városban a vörös hadsereg parancsnágának öt magasrangú tisztjét. Azzal vádolják őket, hogy a városban állottak a legutóbb kiadott katonai utasításokkal.

Elrobbant egy kazán. Budapest-Horvánszky-utcában egy mosógéppel robbant a kazán és két munkés veszélyesen megsebesített. Az elrobbant kazán a kazandarabok töltöttek a lábát.

Legkedves, fájdalom, mitelenség?

Vissza egészségét, szedjen

A Togal-tabletta gyors hatású rheuma, köszvény, ízületi gyulladás, gripa, ideg- és főfájásnál, hűléses betegségeknek. A togal eltávolítja a kórokozókat és védőanyagokat termel a szervezetbe.

Legkényelmesebb használata segít!

Magyar Ifjak Szilvesztere. A Magyar Ifjusági Szakszervelet idén is megszervezte szokásos, hangulatos szilveszteri ünnepségét a Magyar Ház nagytermében. A rendezvényen részt vesznek a magyar ifjusági mulatságára, amelyen különleges meglepetésekben lesz részük a közönségnek.

Ív- és idegbajosoknál, vese- és epebetegségek, köszvényben és csúszban szenvedőknek egy pohár természetes „Felsőföldi” keserűvíz reggelenként éhgyomorra, a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését elősegíti, az emésztést és az anyagcserét megjavítja. Kérdezze meg a gyógyszerészt.

Temény harc egy spanyol városért. Spanyol polgárháborúban jelenleg nagy harcok folynak Teruel város birtokáért. Barcelonai jelentés szerint a közönségszereplők sikeresen behatoltak a városba és annak legnagyobb részét elvették. A városban maradt nemzetiek minérium épületében eltorlaszolták az utcákat. Ezzel szemben salamancai hírvélemények szerint a város még mindig a spanyol birtokában van. A köztársasági hadsereg emberrel harcolnak a városért, de eddig minden kísérletük elfogadására megbiúsult.

Budapestre érkezve a Keleti pályaudvaron szemben a Park Nagyszállóban megállt a kényelmét. Leszállított. E lap előfizetőinek 20 százalék enyém.

Tűzhalált szenvedtek a karácsonyfa gyertyáitól. A Riga közelében levő Assumpció városban az iskolai növendékek megsejétkét adtak elő. Az előadás alatt az egyik kislánynak a karácsonyfa gyertyáit kellett meggyújtani. A kislány először az alsó ágakon levő gyertyákat gyújtotta meg. Amikor a felsők meggyújtására készülődött, a ruhája tüzet fogott. Egy másik leányka a segítségére sietett, de pillanatok alatt mindkettő ruhája lobogó lánggal égett. A két kislány meghalt, a tanító, aki a lángokat elfojtatta, súlyosan megsebesült.

Agyonszúrta vetélytársát. Rusu Pompiliu buzaui mászáros régóta haragos viszonyban volt Burel Naftalinnal, még pedig azért, mert mindketten ugyanannak a leánynak udvaroltak. Tegnap összetalálkoztak, szótárgyalás keletkezett közöttük, amelynek során Rusu kirántotta kését és vetélytársát agyonszúrta.

Karácsonyi istentiszteletek a katolikus templomokban

Püspöki székesegyház: December 24-én, pénteken este fél 11 órakor ünnepélyes matutinom, utána éjféli mise, amelyet Wegling János apátkanonok pontifikál. December 25-én, délelőtt 10 órakor az ünnepi nagymiséét Pacha Agoston dr. megyéspüspök pontifikálja. Szentbeszédet Péter Gotthard szerzetes mond német nyelven. December 26-án, délelőtt 10 órakor a nagymiséét Wegling János apátkanonok mondja. Magyar nyelvű szentbeszédet tart Boros Béla dr. teológiai tanár.

Első kerületi plébániatemplomban: Karácsony első napján délelőtt fél 11 órakor magyar szentbeszédet mond Ujváry Lőrinc segédlelkész, utána apáti nagymiséét Wegling János apátkanonok pontifikál. Karácsony második napján fél 11 órakor német szentbeszédet, utána nagymiséét mond Ujváry Lőrinc helyettes plébános.

Második kerületi plébániatemplomban: Az éjféli misét Rech K. Géza apátplébános mondja. A templom kórusa német népénekeket énekel. Karácsony első napján, délelőtt fél 10 órakor Haubenreich József segédlelkész német nyelvű szentbeszédet mond, utána

apáti nagymiséét Rech K. Géza apátplébános pontifikál. A templom énekara zenekari kísérettel Felke D-dur miséjét adja elő. Változó részek Bonomi és Gruber műveiből. Délután 5 órakor vecsernye magyar szentbeszédet, amelyet Uray József segédlelkész mond. Karácsony másodnapján, délelőtt fél tíz órakor a magyar nyelvű szentbeszédet Rech K. Géza apátplébános mondja, utána apáti nagymise. A templom énekara Gruber G-dur miséjét adja elő. Délután 5 órakor vecsernye, a német nyelvű szentbeszédet Haubenreich József segédlelkész tartja.

Harmadik kerületi plébániatemplomban.

Az éjféli misét Kimmann Materius salvatoriánus páter mondja. Karácsony első napján délelőtt 9 órakor magyar nyelvű szentbeszédet mond páter Haubenreich Károly, utána nagymise, amelyet páter Kerl Norbert plébános tart. Karácsony másodnapján délelőtt 9 órakor páter Gotthard szerzetes német nyelvű szentbeszédet mond. A nagymiséét páter Kas-

sowitz Agoston tartja. Mindkét napon délután hat órakor ünnepi vecsernye. A negyedik kerületi plébániatemplomban.

Az éjféli misét Metzger Márton dr. prépostplébános mondja. Karácsony első napján reggel hét, nyolc, kilenc és féltizenkettő órakor csendes misék. Féltíz órakor német nyelvű szentbeszédet Wetzel György hittanár mond. A nagymiséét Metzger Márton dr. prépostplébános mondja, az ünnepi nagymiséét Wetzel György hittanár tartja. A negyedik kerületi árvaház kápolnájában az éjféli misét Wetzel György hittanár tartja.

Az ötödik kerületi plébániatemplomban: Az éjféli misét páter Schwarzenfelder Imre tartja. Karácsony első napján reggel fél 8 és fél 9 órakor csendes mise, negyed 10 órakor ifjusági mise, 10 órakor német nyelvű szentbeszédet Christ István páter rendfőnök-plébános mond. A nagymiséét ugyancsak a rendfőnök tartja. Karácsony másodnapján a sorrend ugyanaz. Tíz órakor magyar nyelvű szentbeszédet Schwartzfelder Imre mond, az ünnepi nagymiséét páter Christ István tartja.

A Ronat-rónai templomban: Az éjféli misét és mindkét napon az ünnepi nagymiséét Niedermeyer Viktor negyedik kerületi segédlelkész tartja.

Karácsonyra és újévre legolcsóbban
ékszer, óra és ezüstmű ajándékait
Reichenbach Sándor
ékszeresnél (Déli Hírlap mellett) szerezheti be

Kapsch-rádió 1938
A modern piros csövekkel tökéletes hangtisztség és szelektivitás 6-20 havi részletre, de készpénz-nél magas engedménnyel.
Nagyban és kicsinyben a II. kerületi
Révész cégnél
II. Piata Traian 8. sz. (Nenadovits-ház)

A FUTURISTA

Szemiglazov, a fiatal művész, elhatározta, hogy kiállítja két képét az „Ifjuság szövetségének” műtárlatán és pedig a saját portréját a feleségének az aktját.

A két mű már teljesen elkészült ott állott a műteremben az állványon. A művész és életpartnere jóleső meglepődéssel simogatták pillantásaikkal a képeket. Szemiglazov szerelmesen átölelte az asszonyka derekát, majd pedig büszkén felvetve a fejét, gőgösen beszélni kezdett:

— Igen, igen, a kritika nem fogja őket elismerni. Azok a begyepesedett fejű kreének ronszokká fogják főlni őket. De mit törődöm én ezzel? A művészet mindenkit felemel s én mindig úgy fogok festeni, ahogy érzek, ahogy elgondolok, felfogok valamit. Szinte már most magam elé képzelem az egészet. Miért — így fognak megdöbbenve nézni a fejét, gőgösen beszélni kezdett:

— Csillapodj, édesem, — szólt hízogó, duruzsoló hangon a nő, megsimogatva a férfi forró homlokát — te vagy az én drága genituszom, és azok, igazad van, azok csak olyan kenguruk.

A műterem ajtaján kopogott valaki. Nő? — rezzent fel a művész. Szabad!

Kicsi, beteges arcszínű öreg emberke lépett be. A feje az egyik oldalról a másikra billent, a lába reszketett. Fáradtan botorkált előre, térdben megmegrökkanva. Gyöngye keze valami nagy vörös kendőt szorongatott. Egész külseje fáradt, megtört emberre vallott, csak mélyen fekvő villogó szeme táncolt szögletről-szögletre, mint az egéré, amint készül befutni az egérfogóba.

— Áá! — szólott csikorgó hangon — művész? Milyen szeretem a művészeket. A festészet a szenvedélyem. Ezért mászkálók én vén bolond műteremből-műterembe, azért járok manzárdról-manzárdrára, keresem a zseniális embereket. Ah! gyerekek, milyen csodálatos dolog az a zsenialitás!

A művész felesége odavolt az örömtől.

— Nézzé meg a férjem képeit!

Wanthum Bruno & Fia

Timișoara IV.,

Strada Müller Guttenbrunn 12

(Moara Mare) Telefon 21-99

Gyárt és javít

Dieselmotorokat, gőzkazánokat, malomgépeket, centrifugát, fésék- és csokoládé-hengercsészket, papírhengereket textil és festőlék részére

Villany- és autogénhegesztés, henger-csiszolás és rovatolás

Kiörlőmalom BWS Kalapácsmalom BWS

— Ah! — vidult fel az öreg — hol vannak?

— Itt.

Az öreg a képek elé bicegett s megállt előttük. Ott állott a képek előtt mozdulatlanul öt percig, tíz percig, mintha kővémeredt volna.

A művészpár lélekzetét visszafojtva állott mögötte és figyelte a hatást.

Az öreg megmozdult, lassan megfordult és elfojtott, suttogó hangon kérdezte:

— Ez itt... mi ez?

— Ez — szólt a művész — én meg a feleségem. Ez a férfifej vagyok én, ez a meztelen nő pedig a feleségem.

Az öreg a fejét csóválta.

— Nem, ezek nem önök.

— De igen, ez én vagyok.

— Biztosítom magát, ez nem maga.

— De igen, ez én vagyok.

— Azt hiszi, hogy maga ilyen?

— Igen.

— De kérem, nézze, hát miért van ezen a képen a maga fiatal egészséges arca ilyen fekete foltokkal belepve és még hozzá vörös alapon? Miért van az egyik szeme feldagadva, miért görbe a karja mint valami csontkórósé és egyáltalában, miért nő ki az egyik kerja a vállából, a másik pedig a nyakából... miért görbe a szája?

A művész keresztbe fonta a mellén a karját és átszellemülten, diadalittasan mondta:

— Mert ilyen vagyok!

— És Ön asszonyom. Ön ilyen? Nem, hiszem, hogy hasonló lenne ehhez itt.

— Vétközz le, — szólt böszülten a művész — bizonyítsd be ennek a vak osztrigának, hogy igazam van!

A szerető hitves minden további gondolkodás nélkül meztelenre vetkőzött.

Ott állott előttük bőbítő ifjúságában, csodaszép szoborszerű alakjával, mint a tenger habjaiból kiemelkedő Vénusz. A teste fehér volt, mint a frissen hullott hó s idomainak aránya zenét lehel.

— És maga azt meri állítani, hogy ez az istennői szépség hasonlít ehhez itt ni! — szól a öreg és gúnyosan félrehúzza száját. Hiszen ennek itt a képen elkéülül hasa van, duzzadt formatlan vörös lába, utálatos sebheiyek vannak a nyakán, a karja összeviszszagörbült, óriási megfeketedett melle van, akkora bambókkal, mint a palesztinai narancs!

— Igen — felelt féltékenyen a művész — ő az, én ilyennek látom őt és ilyennek is festem!

Az öreg a művészpár legnagyobb ámulatára letérdelt és ének emelve a karját:

— Te, akiben mindig biztam, — kiállította — te jószágos Isten, akinek csodátevő hatalmad van, tedd ezt a fiatal házaspárt ezekhez a portrékhoz, ennek a zseniális művésznek az alkotásaihoz hasonlónak!

Az asszony a férfit nézett és hirtelen éles, vetkőhasító sikoltást hallatott. Iszonyodva látta, hogy rondul el férje arca, hogy felik meg utálatos fekete foltokkal, hogy dagad fel a felszeme, hogy törzi, félre a szája szörnyű vigyorgó grimasszá, hgyanekker a szerencsétlen nőnek is elgörbült a karja, mintha csontkórós volna, a mellén egészen olyan pup nőt, mint amelyet a portréján festett a férje.

— Mi van veled? — ordított fel a nő halálos rémülettel.

— Óistenem, mit tettél? S a művész egészségesen maradt szeme kárhatatlan undorodással nézett az asszonyra.

Ektelen, rut barna néber állott előtte, idomtalan, megfeketedett volt a melle, duzzadtak, vörösek voltak a lábai, elkéülül a hasa, az előbb még igézően csodaszép leányos keblein utálatos puffadások hólyagoztak fel.

— És — szinte hihetetlen — a férfi intózatosa arca, a nő undorító teste haj-

Szilveszterre foglaljon le asztalt mielőbb a Lloyd kávéházban vagy a Tavernában, mert felejthetetlen Szilveszter éjszakája lesz!

Szilveszter éjjel fánkba süített nyerevényjegyek értékes nyerevény tárgyakkal a Lloyd-kávéház és Tavernában

Szilveszter éjjel nagy táncverseny a Lloyd-kávéházban nyerevény tárgyakkal

Szilveszter éjjel 2 szerencsés asztalfársaság a Lloyd-kávéház vendég

Szilveszter éjjel szebbnél-szebb juxtárgyak a Lloyd-kávéházban

Szilveszter éjjel minden hölgyvendég ajándéktárgyban részesül Lloyd-kávéházban

Szilveszter éjjel a férfivendégek is ajándéktárgyakat kapnak Lloyd-kávéházban

Szilveszter éjjel minden fekete-kávéhoz éjfélig egy pohárka ingyen likőr a Lloyd-kávéházban

Szilveszter éjjel a Lloyd-kávéházban és a Tavernában reggelig meleg konyha és leves-különlegességek

Szilveszter éjjel vig hőlabda és szerpentincsa lesz a Lloyd-kávéházban

Szilveszter éjjel a Lloyd-kávéházban 1 órai kezdettel a Taverna összes művészei fellépnek

Szilveszter hajnalán 3 órai kezdettel kedélyes műsor a Lloyd-kávéházban

Szilveszter éjjel 5 üveg Rhein-pezsőgő kisorsolása a Lloyd-kávéházban

Vigan, jókedélyben igy föltelheti Szilveszter éjszakáját a Lloyd kávéházban és a Tavernában.

számai pontossággal hasonlított a portrékhoz.

— No, én elmegyek — szólt egykedvűen az öreg, zsebredugva hatalmas vörös kendőjét — ideje, hogy menjek.

— Ingalmás Isten! — kiáltott rá a művész az iszonyat és kétségbeesés hintelen rohamában térdreesve — mit csinált maga velünk?

— Én — csodálkozott az öreg — én? Ugyan menjen! Már minthogy én? Hiszen ezt saját maguk tették, hát nem hasonlítanak hajszályaikra ezekhez a gyönyörű alkotásokhoz? Volt szerencsém, kedves szépségeim!

Csetintett sovány ujjával és hirtelen eltűnt.

A házaspár egyedül maradt.

A művész kidőnszólta fél szeméből a sírást és átölelte sánya karjával felesége elkéülül derekát.

— Jaj! én szerencsétlen! Teljesen tönkre vagyok téve!

— Ne éri hozzá — kiáltott fel a nő. Pffuj, milyen utálatos a szemed és milyen az arcod, csupa fekete folt!

— Még te beszélsz — rikácsolt vissza a művész habzó szájjal — hiszen te magad is gyönyörű vagy, mint valami kéthetes hulló!

— Hát ugy? — sziszegett a nő s mint valami felbőszült tigris rávetette magát a portréjára egy szempillantás alatt darabokra szaggatta.

Most új esoda történt. A nő újra ifjúvá, csodaszéppé lett, újra ragyogott a teste, mint a frissen hullott hó.

Amint meglátta ezt Szemiglazov, az alkotására büszke művész, tompa hördéssel rávetette magát (nem a nőre, hogy megvédje festményét a pusztulástól, hanem) saját portréjára s egy irtózatosa csapással kettéhasította. S a következő pillanatban ő is olyan volt, mint azelőtt.

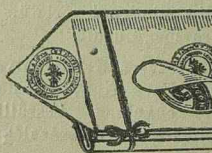
A festményekből azonban csak gyászos ronszok maradtak meg.

Vigyázat háziasszony

Felhívjuk figyelmét arra, hogy az a vászon- és pamutárak val az a Norbert Langer & Söhne De Liebau (Csehszlovákia) gyártól származnak, amelyek az alatti, főtér védett gyári védjeggyel vannak el-

Figyeljenek a fenti gyári védjeggyel a kereskedelmi védjegyre is, minden darab áura rá van nyomva ható a háomszögben és a vászon felő közepén, a védjegy alatt, ami az alatti ábra mutatja.

Leépített magántisztviselő háztartási alkalmazottként akar szolgálatba állni felesége a bankban

Másik dolgozik, mert a női munkaerő olcsóbb

Wener Urániában, az osztrák nők ebben a kimondhatatlanul széles keresztény szellemi nagyszobában, ahol mindenki tetszése nélkülözhetetlen szellemi szükségességként a könnyű szórakozástól kezdve a komolyabb tanulmányig, egy vendégházat láttam a minap. A német: Emberek az irodában. (Menschen vom Büro). Sok csillogó díszességgel teletűzdelve, könnyű humorral fűszerezve tárult a látogató elé az irodák, hivatalok légtérje, ahol a munkásoknak a munkának élete, a munkaaponta ezerszámra önzönlik el az utcákat, hogy idejében legyen minden napi lét, a munkájának. Minden szellemessége és magyarázata mellett sok lemeztelenített képet talált a darab a közönséges Különböző irodák alakulását és újra a színpad. Ezekben az irodákban mindannyiszor más és más munkások vonulnak fel előttünk a munkájuk teljes eredetiségében úgy, hogy napról-napra találkozunk velük a különböző hivatalos fórumokon. A munkások bajos dolgaink után való munkájuk között.

Amikor ép délelőtt adta ki az utját. Ajtónyitáskor jómegjelenésű ifjúemberrel áll szemben, aki szerényen jelenti, hogy az önagságánál üresedésben levő „háztartási alkalmazott” állást szeretné elnyerni. Miután önagsága elképedve vizsgálja az ifjút és kellemtelen sejtelmek ébrednek benne annak elmebeli állapotát illetően, a fiatalember megmagyarázza a helyzetet. Leépített banktisztviselő, három éve egyebet nem csinál, mint állásért kilincsel. Csupa szép szó ígéret, vagy elutasítás. Menyasszonya, akivel együtt dolgoztak a bankban és aki mint olcsóbb munkaerő még mindig a bank tisztviselője, szemrehányásokkal illeti, élehetetlennek bélyegzi, hogy nem képes álláshoz jutni. Az elkészesedés vad elszántságában szinte kényszeríti önagságát, hogy alkalmazza. Ez félig megértésből, félig érdekességéből szerződött is az egykori banktisztviselőt. Így vált a banktisztviselőből háztartási alkalmazott, a leány, a menyasszony pedig férfiyagnak való számoszlopokkal bajlódott naphosszat.

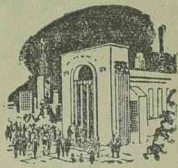
A közönség jól mulatott ezen az utolsó életképen, ezen a tragikomédián, de a drámai háttérrel nem vette túlságosan a szívére. Tulzást láttak benne, hogy az egykori banktisztviselő háztartási alkalmazottnak kénytelen beállítani. Pedig ez ma nem túlzás, derék osztrák családot, ahol az apa egykori magántisztviselő, öt éve munka nélkül van. Az anya középiszkolai tanárnő, háromszáz schilling havi fizetéséből három gyermekét és férjét tartja el. És amíg az édesanya napról-napra a katedrán ül és gyermekei az iskolapadban, addig a szegény apa szabályszerűen végzi otthon a háziasszonyi teendőket: főz, takarít, bevásárol, sőt mos is a kis családra. Más megoldás nincs. És ez a fordított szerep már senkinek sem szokott a családban, legfeljebb a kívülállóknak.

Nincs a képzeletnek olyan hőbortája, minél olyan lehetetlen, ami nem lenne lehetséges a mai fejlettségű táncoló világban. . .

(Bécs, december hó.) Gaal Olga.

A párisi világiállítás román pavillonja nagyszerű gazdasági propaganda volt.

Országunk mérhetetlen gazdagságát mutatja be Románia pavillonja, amelyet a franciák és idegenek milliói látogatnak. Az elért sikerek között is figyelemreméltó a Rhein pezsgő és borok sikere, amelyet éppen abban az országban aratnak, ahol a borászat több a specialitásnál; nemzeti büszkeség.

Várható volt, hogy a román kaviárt lelkesedéssel fogadják, de a Rhein termékének sikere, amelyeket a román vendéglőben szolgálnak fel, minden várakozást felülmúlt. Rhein pezsgő egyetlen innepségrel sem hiányzik. A Rhein borok-fehér és vörös cabinet - mus. oldy - kövrszülő - felülmúlt hatatlanok.

Rhein
Diadalmaskodik

van joguk ahhoz, hogy valakinek a hasát felvágják. . .

Coroiuon kívül, aki egyes cellában tengeti életét, a fegyház másik „sztárja” és egyúttal legborzasztóbb vérengzője a 111-es számú fegyenc, Sas Nicolae, a „düszszeldorfi rém” erdélyi vetélytársa. . . 11 évi súlyos börtönrre van elítélve, mert elrabolta Erdély valamelyik kis falujában egy gazda hároméves és öt éves kis leányait, akikkel először fajtalankodott, majd megfojtotta őket és mindkettőt a Marosba dobta. A düszszeldorfi rém riválisa, morózus, vérbenforgó szemű ember, igazi Lombroso-típus, aki szomorú nevezetessége a fegyház-nak.

Könnyebben és vigabban telik az ideje a fegyház azon lakóinak, akik már közös cellában lehetnek.

Az egyik ilyen cella nevezetessége Vasile I. Vasile, akit elnevezésekkben bőfantáziája „kollegái” a rendőrség rémének neveztek el, mert gépfegyveres puskával lövöldözött a rendőrökre üldözése alkalmával, akik közül hármat meg is ölt és 34-et megsebesített Brailában és Galatiban. A gépfegyveres banditának informátoraim szerint, rémlátomásai vannak és attól fél, hogy hat év múlva, amikor kitölti a büntetését, bele fog örülni látomásába.

A „rendőrség réme” különben a hálszoba főnöke és egyik lakótársa Vulpeanu, a gyilkos Bistrita-besztercei táncosnő, aki napközben az asztalosüzemben polítturozó munkás és olyan szakember lett, hogy kiszabadulása után méltán foglalkozhatik ezzel a szakmával.

A fegyház ujonnan anyakönyvelt lakóival szemben lassan elvesztik érdekességüket a fegyház régi jól ismert sztárjai, akiknek történetével annak idején heteken és hónapokon keresztül foglalkoztak. Változatlanul, pere újrafelvételén dolgozik Barabás János dr., a felbujtással vádlott gyermekalfalusi ügyvéd, aki hasznos adminisztrációs munkát végez a fegyházban és akit felesége és családja gyakran meglátogatnak. Egy második könyvön dolgozik Somogyi Ferenc, az autós bandita, a fegyház író-lakója, aki első könyvével amerikai sikert is ért el. A modern tudomány és a modern irodalom összes könyveit olvassák Duca miniszterelnök gyilkosai, akik hatalmas könyvküldeményeket kapnak állandóan, amelyeket szorgalmasan át tanulmányoznak, akár csak az egyetemi vizsgákra készülnek. . .

És mialatt kint az életben minden nap, minden óra, perc és másodperc új eseményeket termel ki, az aiudi fegyházban 676 ember él bezárva négy fal közé eseménytelen és izgalommentes életet. . . **Bencei Béla.**

A fegyház sztárjai

Apa, aki felvágta saját lánya hasát és csodálkozott, hogy neki tilos, ami az orvosoknak megengedett, a gépfegyveres bandita rémlátásai, a gyilkos táncosnő és mások

Csak néhány percre kaptam engedélyt, hogy az ország legnagyobb fegyházában Aiud - Nagyenyeden látogatást tegyek. Tavaly óta, amikor utoljára jártam itt riportanyagért, új sztárok költöztek a fegyházba. A legújabb és egyben legérdekesebb sztár, aki nemrégben került egy regáti sóbányából, könnyebb „rezsime” ide, Cretu Dumitru Tudor, Brandaburának, a közönség előtt jól ismert banditakirálynak az „üzlet-társa”. Középkorú, egyáltalán nem banditakülsője ez a 312-es számú fegyenc, akinek cellájában ez a tábla áll:

1928-ban tizenégy évi kényszer-munkára ítélték. Kiszabadul. . .

Öt év múlva kitöltik azt a szabad helyet is, amit a táblán pontok jelölnek és akkor ismét visszakerül az életbe Cretu, akinek lelkét Brandaburával egyetemben nem egy gyilkosság terheli és aki állítólag egy ismert eraiovai családból származik és álnéve csak a Cretu-név, amelyen elítélték, hogy családját az ítélettel kapcsolatban szégyen ne érje.

A 312-es fegyenc pedig, aki könnyű szívvel gyilkolta meg áldozatait, most kilenc évvel elítéltetése után kényszerű magányában, Ruyard Kipling verseit és Guy de Maupassant novelláit olvassa és kalauzum szerint nem kedveli a könnyebb olvasmá-

nyokat.

Ha lehet ezen falak között egyáltalán félni és borzongani, ha himni lehet ennek a feltevésnek, akkor a fegyőrök szerint valósággal borzonganak és félnak a fegyház lakói az erdélyi Sing-Sing két legveszélyesebb és legvérengzőbb bűnözőjétől. Társaiktól már elnevezést is nyertek: az egyiket Jacknak, a hasfelmetszőnek, a másikat vampirnak neveztek el azok, akik úgy látszik tisztában vannak a detektívirodalom féreművel.

Jack a hasfelmetsző, polgári nevén: Coroiu Nicolae, (aki azonban nem azonos „nagy kollegájával” a regát Coroiu-al), valamelyik erdélyi községből származik és gyilkosságért és erőszakért életfogytiglani kényszer-munkára van elítélve. Kísérőm ismeri a vádiratot is, amelyért a bűnöző ezt a súlyos büntetést kapta. A minden emberiségéből kivetkőzött vadállat, mert embernek nem lehet az ilyet nevezni, hat évvel ezelőtt dührohámában először erőszakot követett el saját tíz éves kisleányán, majd felvágta annak hasát és a kisleány hulláját a kutyáknak dobta oda eddelül.

A gyilkos, akinek már régen ideggyógyintézetben lenne a helye, amikor megkérdezték, hogy miért követte el szörnyű tettet, kijelentette, hogy kíváncsi volt a kisleány hasára és csodálkozik, hogy csak az orvosoknak

Sportesemények

Nagyszabású boxverseny lesz karácsony másodnapján a volt Ferdinand-szálló termében

A karácsonyi ünnepek sporteseménye az Ilsa ökölvívóversenye lesz, amely iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. A közönség főleg Opreacu Nelu és Jordanescu Dumitru hivatalos ökölvívók találkozására kíváncsi, Jordanescu, akinek ökölvívó karrierje felfelé ível, úgy nyilatkozott, hogy az Opreacu elleni döntetlen eredményét most egy kiütéses győzelemmel kívánja javítani. A két profiboxoló tíz menetes küzdelme így mindenképpen érdekes és izgalmas harcot ígér. A profik összecsapásán kívül az Ilsa gárdája a fővárosi Ra-

pid legjobb versenyzőit látja vendégül. Az Ilsa ökölvívói közül Quittner, Buxbaum, Petsovski, Basch I., Aranyos, Dörfler és Brücher küzdenek a fővárosi Rapid gárdája ellen. Az Ilsa-gárda már régen nem szerepelt a nyilvánosság előtt és ezért mindenki kíváncsian várja megjelenésüket a ringben. A versenyt december 26-án, vasárnap délután négy órai kezdettel a volt Ferdinand-szálló nagytermében bonyolítják le. Jegyeiket elővételben a Dörfler-nyomdában IV., Carol-ut 7. szám alatt lehet biztosítani.

KÖZGAZDASÁG

A városi tejközpontot január közepén bezárják

A város ideiglenes bizottsága a tejközpont ügymenetének tanulmányozására kiküldött bizottság javaslatára elhatározta, hogy a városi tejközpontot január 15-én bezárja. Megállapították, hogy a tej a termelőknél napról-napra drágul, a vállalat szállító járműveinek elromlása következtében pedig magánfuvarra kell bérelni, ami mind fokozza a napi kiadást. Ez a többlet most már naponta közel jár

a háromezer lehez. A város vezetősége megbízta a bizottságot, tegye meg az előkészületeket a tejközpont bérbeadására és ennek eredményét jelentse be. Együttal megbízták a városi főorvosi hivatalt, hogy a városba érkező tej ellenőrzésének fokozottabb mértékben való végrehajtására vonatkozólag sürgősen dolgozzon ki szabályrendeletet.

AZ ÜZLETEK ÜNNEPI ZARÓRAJA.
A munkaügyi minisztérium engedélyt adott arra, hogy az összes üzletek, május 24-én este tíz óráig nyitva tarthatnak. Amíg karácsony harmadik napját illeti, külön rendelkezés a munkaügyi minisztériumtól eddig nem érkezett. A fodrász és borbélyüzletek, amelyek karácsony másodnapján, vasárnap délelőtt nyitva tarthatnak, kötelesek hétfő délután üzletüket bezárni. Egyéb rendelkezés hiányában tehát a többi üzlet hétfőn nyitva tartható.

Végleg beszüntetik a kompenzációkat. A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott, melyen elhatározta, hogy a kompenzációban történő kivitel végleg likvidálja. Minden cég, amely kompenzációs kivitel bonyolított le, köteles a lebonyolítástól számított két hónapon belül jelentkezni a nemzeti banknál, ott bemutatni számításait és bejelenteni, hogy a kompenzációs kivitelből kifolyólag milyen devizakövetelése keletkezett a behozatal szempontjából.

Különleges ülőbutorok
szakszerű készítése és javítása
REICHARDT GYULA
kárpitosnál
III., Bulevardul Carol 13. sz. a.

MÁV-gyártmányú „Mávag” jelű egytetemes őrlő- és zuzógép a technika csodája,
tetszés szerinti finomságra őrlő és darál szemes- és csöves tengeri, lucerna-szénát, tengeri szarát, zabot, arpat, olajpogácsát, ásványi anyagokat és mindennemű nyersterméket. Nélkülözhetetlen minden malomban.
Ipari célokra is kiválóan alkalmas! Minőségileg a legjobb! Orsi díj tejesítmény! Arban a legjobb! Csekély erőszükséglet!
Többszáz darab használatban a vevők teljes megaláztatására! Vezérképviselet:
„INDUSTRIA-ECONOMIA” Kereskedelmi és Ipari R.-I.
Timisoara IV., Strada Ion Bratianu 14 Telefon 9-14

Devizakérvények átvétele. Bucarestből jelentik, hogy devizakiutalási kérvényeket az illetékes hatóságok a karácsonyi szünet alatt csupán december 28-án, 29-én és január 3-án fogadják el.
Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 3.30-3.45, svájci frank 22.70-23.15, angol font 490-510, olasz lira 5.19, dollár 98.15-119.15, belgas 16.65-17, hollandi forint 54.30-55.30, cseh korona 3.45-3.51. Ezen valutákhoz még hozzá kell számítani a harminnyolc százalékos prémiumot. Osztrák schilling 25-26.50, pengő 26.50-27.50, dinár 2.89-3.05.

Tej-Separatorok
1937 december 31-ig
20% engedménnyel
DANEMARCA S. A. R. fióknál
IV., Str. Ion Bratianu 15. sz. a. Telefon: 10-98

Karácsonyi ajándék céljára MARADÉKOK

Egy ruha vagy pongyola maradék:		Egy térfi ingre:	
barchendből Lej 140, 152, 160		3 mtr. zeír Lej 89, 110, 115	
ilanelből Lej 145, 190, 200		3 „ oxford Lej 110, 190, 210	
duvelinából Lej 272, 280, 312		3 „ dejalin Lej 185, 227, 230	
selyembarchendből Lej 312, 338, 398		5 „ pyjamallanel Lej 230-240	

Vászonmaradékok, selyemmaradékok törülközők, asztalneműek a Louve divatáruházban
IV., a róm. katolikus templommal szemben

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 5.90-6.30, svájci frank 41-42, angol font 870-900, dollár 175-178, olasz lira 6.50-7, osztrák schilling 33.50-34.50, magyar pengő 34-35, dinár 3.60-3.80, cseh korona 5.50-6, Napoleon arany 1180-1200, arany font 1480-1500.
Üzletlen a gabonapiac. A bánsági gabonapiacra a buza irányzata lanyha és a piac üzletlen. A tengeri iránti érdeklő-

dés azonban megelégnült és az új irányzata megszilárdult. A piaa következők: buza 76 kilós 470, kilós 480, buza 78 kilós 490, új 245, szártott új tengeri 305, öteng zab 440, takarmányárpa 380, tavasz 460, korpa 265, muharmag 390, k liszt a 30-70-es beosztásból 900, mi liszt 920 lei százkilónként. A ló a lucernamag pedig 38 lei kilónként.

Színház
Három ünnepi előadást hoz a magyar társulat bemutatkozására

Karácsony első napján nyitja kapuit a magyar színtársulat, amely idén különös lelkesedéssel, reményteljes várakozással és boldog örömmel lép a közönség elé. Fényes kiállítású operettek, pompás vigjátékok, életképek, komoly drámák, irodalmi értékű darabok vannak a ma-

csak 6 és 9 órakor ifj. Bókay János zációs vigjátéka van műsoron. H Magda művésze, Gömörly Vilmos hetsége, Horváth László ismert gei, idősebb Szendrey Mihály ki alakítása kezességei az előrelátha sikernek, a közönség kitűnő szórakozásnak.

Az igazgatóság közli, hogy az ü pokon csak két-két előadást és pe és kilenc órakor tart a színház.

A SZÍNHÁZ ÜNNEPI MŰSORA

December 25-én, szombaton 6
Hulló falevél operett. A főbb szereplők: Krémer Manó, Gách Edith, Rajnai Badóczy István, Szabadkai Miklós, Karácsonyi, Horváth L.

December 25-én, este 9 órakor: E
levél. Operett.

December 26-án, vasárnap 6 órakor
seáruház. Operett. A főbb szereplők: Gábor Mara, Gách Edith, Dálnoky Badóczy, Szabadkay M., Némethy ifj. Szendrey, Karácsonyi, Jávóváth L.

December 26-án, vasárnap este 9
Meseáruház. Operett.

December 27-én, hétfőn 6 órakor
kita helyett, ifj. Bókay J. vigjáték.

December 27-én, hétfőn este 9
Szakíts helyett. Vigjáték.

December 28-án, kedd, este 9
Meseáruház Operett.

Férfi tehernemű újdonságok
kalapok, nyakkendők, mák, pulloverek, zokni, lyuk sib. állandóan sz laszékban. Olcsó árak.
Sarban &
Timisoara I., Strada L.

Rádió

Vikán rádiója karácsonyi hangkövetít. A Vatikán rádióállomáson, karácsony első napján romániai időszámítás szerint nyolcezer karácsonyi hangversenyt közvetíten Beniamino Gigli, Lisia Albarda Alfano és a sextinji kápolna zenés közreműködik. A hangversenyvetést a budapesti, bécsi, belgrádi, varsói és az összes olasz rádióállátvezik és tovább közvetítik.

Adekiek figyeltem!

4 csöves telepes super

Lelei 475,-

havi részlet e

ismét kapható

PHILIPS RADIOSALON
Timișoara IV., Bul. Carol 14. telefon: 10-20

PÉNTEK, DECEMBER 24

BUCUREȘTI, 6.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sport híreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. Torna. 17.45: Felolvasás. 20: Katonazene. 20.30: Aca Brodieoanu karácsonyi játék. 20.55: Felolvasás. 21.15: Poémák. 22.30: Hírek. 22.45: Közvetítő népek karácsonya lemezek. Hírek közvetítése külföldre német és franciául. Utána: Közlemények.

BUDAPEST I, 7.45: Torna, utána lemezek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. Zenekari hangverseny. 13.30: Hírek. Cigányzenekar muzsikál. 15.40: Hírek. 18: Felolvasás. 18.30: Karaokegyüttes. 19.10: Előadás versek. 19.35: Karácsonyi dalok. 20: Harang. 20.35: Tóth Tihamér dr. előadása. Orgonajáték. 21: A rádió zenekara. Gyökérszokások. 23.45: Liszt-művek. 1: Éjszántmise.

BUDAPEST II, Egész nap nem közvetít. 20.15: Tiroli karácsony. 20.35: Áb. 21: Dalos zenés karácsonyest. Innit

zer bíboros beszédével. 22.25: Mesezene. 23.25: Lemezek. 24.30: Orgona, népének, karácsonyi fuvózene. 1: Éjfél mise.

BELGRÁD, 18.20: A rádiózenekar hangversenye. 19: Népdalok. 19.30: Lemezek. 20.50: Lemezek. 22: Ének. 22.30: Népdal. 23.20: Lemezek.

MILÁNÓ, 20.30: Lemezek. 21.30: Vegyes zene. 22.40: Karácsonyi hangverseny. 24.15: Orgonajáték. 24.55: Éjfél mise.

PRAGA, 20: A rádiózenekar. 21.15: Zenekari hangverseny. 21.35: Hangverseny. 22: Benes köztársasági elnök szózata. 22.25: Zenekar. 23.25: A rádiózenekar. 24.15: Szalonzene. 1: Éjfél mise.

SZOMBAT, DECEMBER 25

BUCUREȘTI, 7.30: A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, vizés időjárásjelentés. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sport híreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Tandinzenekar. 19: Filmlemez. 19.15: Tandinzenekar. 20: Felolvasás. 20.15: Grozintza Sándor énekel.

4+1 csöves super Matador
Lelei 442,-
havi részlet
PHILIPS RADIOSALON
Timișoara Blv. Carol 14

20.40: Gramofonlemez. 21.15: Táncczene. 22.30: Sport. 22.35: Dumitrescu-zenekar. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

BUDAPEST I, 9.40: Hírek. 10: Református istentisztelet. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. A szentbeszédet Bangha Béla páter mondja. 12.30: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Varsányi Mátyás dr. lelkész. 13.45: Zenekari hangverseny. 14.10: Rádiókrónika. 15: Lemezek. 16: Meselemez. 16.30: Egy óra táncczene. 17: Csevegés. 18: Felolvasás. 18.30: Előadás énekekkel és zenével. 19.30: Felolvasás. 20: Karácsonyi hangverseny közvetítése a Vatikánból. 21.05: Karácsony. Drámai mese három részben. 22.40: Hírek. 23: Zenekari hangverseny. 24.10: Cigányzenekar muzsikál. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II, 12.30: Lemezek. 18.30:

Előadás. 19: Mezőgazdasági félóra. 19.30: Lemezek. 21: Hírek. 21.20: A rádió szalonzene-kara.

BÉCS, 20: A Vatikán műsora. 21.20: Tarka zenés-dalos est. 23.30: Könnyű zene.

BELGRÁD, 18.05: Népdalok. 19.15: Lemezek. 20: Vatikán műsora. 21: Operett, utána táncczene.

MILÁNÓ, 18.15: Vegyes zene. 20.30: A Vatikán műsora. 21.30: Vegyes zene. 22: Karácsonyi tarkaest. 24.15: Táncczene.

PRAGA, 20: A Vatikán műsora. 20.30: Opera. 23.30: Táncczene.

VARSÓ, 18.30: Táncczene. 20.25: A Vatikán műsora. 21: A rádiózenekar. 22.50: Karácsonyi dalok. 23.15: Dalos-zenés est. 24: Táncczene.

VASÁRNAP, DECEMBER 26

BUCUREȘTI, 7.30: A reggeli műsor közvetítése. Ritmikus reggeli torna, rádió híradó, háztartási és egészségügyi tanácsadó. 9.55: Istentisztelet. 13.10: Zenekari hangverseny. 18: Katonazene. 19: Csevegés. 19.10: Táncczene. 20: Ének. 20.35: Rossini; A seviliai borbély opera előadása lemezek. Szünetben felolvasás zene. 22: Hírek. 22.25: Lemezek.

BUDAPEST I, 10.30: Hírek. 11: Istentisztelet. 13.30: Zenekari hangverseny. 15: Lemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Katonazene. 17.30: Hírek. 18: Könnyű zene. 18.35: Előadás. 19.05: Cigányzenekar muzsikál. 20.15: Előadás. 20.45: A vig. özvegy operett előadása. 23.15: Hírek.

4+1 csöves super
Lelei 633
havi részlet
PHILIPS RADIOSALON
Timișoara IV.,
Bulev. Carol 14
Telefon: 10-20

23.35: Táncczene. 24.15: Cigányzenekar muzsikál. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II, 18: Katonazene. 19.15: Előadás. 20.15: Zongora. 20.45: Könnyűzene. 22: Hírek. 22.25: Lemezek.

HÉTFŐ, DECEMBER 27

BUCUREȘTI, 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Lemezek. 18: Könnyű zene. 19: Felolvasás. 19.15: Szórakoztató zene. 19.45: Előadás. 20: Román dalok. 20.25: Zongorakettős. 20.55: Előadás. 21.10: Zenekari hangverseny. 22.30: Hírek.

BUDAPEST I, 7.45: Torna, utána lemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.05: Hegedű és zongora. 13.20: Hírek. 14.30: Zenekari hangverseny. 15.40: Hírek. 17.45: Hírek. 18: Cigányzenekar muzsikál. 19.30: ének. 20.30: Lemezek. 21.35: Hírek. 22: Kamarazene. 23.10: Táncczene. 24.05: Cigányzenekar muzsikál. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II, 20: Lemezek. 21.05: Előadás. 22: Táncczene.

KEDD, DECEMBER 28

BUCUREȘTI, 6.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sport híreknek adása. 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Lemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gramofonlemez. 19: Felolvasás. 19.15: Szerenád. 20: Előadás. 20.15: Karének. 20.40: Dalok. 21: Előadás. 21.15: Zenekari hangverseny. 22.30: Hírek. 22.45: Lemezek. 23.45: Hírek.

BUDAPEST I, 7.45: Torna, utána lemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasások. 13.05: Szórakoztató hangverseny. 13.30: Hírek. 14.30: Balalajka-zenekar. 15.40: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadój. 17.45: Hírek. 18: Ének. 18.50: Orgona. 20: Cigányzenekar. 21.35: Hangverseny. 22.45: Hírek. 23.05: Lemezek. 24.15: Táncczene. 1.05: Hírek.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Ma, pénteken a szentestére való tekintettel a mozikban nincsen előadás.

Szombat, vasárnap, hétfő:

Apollo-mozi: Colorado sheriffje.
Capitol-mozi: A tánc folytatódjik.
Tivoli-mozi: Szerenád.

4+2 csöves
Egy gomb-super
Lelei 636
havi részlet
Philips-Radiosalon

Timișoara IV., Bul. Carol 14. Telefon 10-20

Ősi hócipők és csizmák amelyek cipő nélkül is viselhetők paronként Lei 60-tól 100-g.
Női és gyermek galocsnik paronként Lei 50
És sárcipők szakszerű javítását a legolcsóbban vállaljuk. Az ismert gummi talpu PROLI-cipők ismét kaphatók.

Timișoara ul., Bul. Carol 2. Saroküzlet (Traian-fiddal szemben)

ARENA GUMMIIPAR

Egy asszony

Mindenki kiosztott

A Déli Hírlap eredeti regénye
Irtta: KUBAN ENDRE

Ugy van, születésnapom van, mert ma egy este lélekben és szíven újjászülettem, amikor megismertem.

da épírtul. Kissé hallgatott, majd megkérdezte: Pedig maga a télen, amikor a bálon újból találunk, azt mondotta, hogy akkor igen kegyetlen volt magával.

Ugy van, szófukarsága kegyetlenség volt, mert ez nem változtat semmit azon a tényen, hogy megismerkedésünk kezdetétől új életet élek. Hiszen a nyár óta tél közepéig nem is találunk.

Ha egy nő nyomot hagy a férfi szívében, akkor az a nyomot, ha igazi, nem törölheti el az, hogy találkoznak. És nem rajtam múlt, hogy nem találunk. Én kerestem a magával való találkozás, hetetlen volt. Meg kellett találnom az erre a társadalmi formákat. Megtudtam ugyan, hogy a kicsoda és találtam is ismerősöket, akik szülői házába bevezettek volna, azonban maguk ki-

mentek a birtokukra, majd ősszel a fővárosba költöztek. Én egész nyáron keresztül tulságosan rabja voltam az építkezésnek, amelyet rámbíztak és ősszel sem tudtam mindjárt elmenni innen, mert dolgom volt a leszámolásokkal. Mihelyt azonban tehettem, siettem én is a fővárosba. Nagy volt aztán az örömm, amikor azon a nevezetes bálon megpillantottam a bátyját, Jonelt, akit egyetemim éveim korából ismerek és akivel a miniszteriumban többször volt hivatalos dolgom. Mint a kullancs, úgy csimpaszkodtam beléje és nyomban megkértem, mutasson be magának. Így történt, Aida.

Elhallgatott és kérdően tekintett a fiatal asszonyra.

Az azonban nem állotta a nézését. Zavartan le-sütötte a szemét és kezeivel ruhája díszítésén babrált.

— Nincsen mit mondania, Aida? — kérdezte Rujescu.

— Mit mondjak?
— Magának nincsen kedvére, hogy megismerkedjünk?

— Hogy kérdezhet ilyen? Kellems volt a magával való megismerkedés és gyakori együttélés. Ha nem lett volna az, úgy kerültem volna a társaságát.

George Rujescu merész kérdésre szánta el magát.

— Nem gondolja, Aida, hogy megismerkedésünk első évfordulóját meg kellene ünnepelni?
— Jó. Jöjjön el hozzánk vacsorára.
— Eljegyzési vacsorára?

Aida elmosolyodott és huncutul pillantott az építész-mérnökre.

- Szóval ez megkérés?
- Az.
- Szerelmi vallomás nélkül?

Aida lénye tele volt regényességgel. Kissé száraznak találta az ilyen vallomás nélküli vallomást. Minden női hiúsága mellett is, amellyel a férfi behódolását tudomásul vette, mégis némi szomorúság érződött a hangjában. Rujescu észrevette ezt és igyekezett megnyugtani:

— Nézze, kedves Aida, én mérnök vagyok, akinek nem kenyerre a sok szóvirág. Én szeretem magát és ha külön önlengés nélkül kérem meg a kezét, biztos lehet szerelmemről. Ha nem szeretném, nem akarom feleségül venni. Elhiszi?

- El.
- Hát akkor, kérem, feleljen, hozzám jön feleségül?

— Igen.
Rujescu a kezébe fogta a fiatal nő kezét és erősen megszorította azt.

— Aida, én mint mérnök nem építek homokra, Hígyje meg, hogy ezt az elvet követem akkor is, amikor magammal családi fészket akarok alapítani. Meglátja, hogy a mi boldogságunk szilárd és meg-ingathatatlan lesz. Hiszi, Aida?

— Hiszem, George.
Megcsókolták egymást.
(Folyt. köv.)

December
25
d. u. 5 órákor

A Katolikus Ifjúsági Egylet előadásában és helyiségében

Három ember a hóban

Jegyek elővételben: II., Str. Tigrulei 7. sz.

December
25
d. u. 5 órákor

1 leies hirdetések

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4, II. kerület: Tamás-traffic, Piața Badea Cârțan 8 — Kardos-traffic, Piața Traian (szerb templom mellett) Grész-traffic, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Helfenbein-traffic, Piața Lahovari

1 szó ára 1 lej, vastagabb betűvel 2 lej
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lej

Legolcsóbb hirdetés :: leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület: March-traffic, Piața Kúttl — Négrády-traffic, Tivoli-mozi mellett — Olar-traffic, Piața Dragalina 6 — Vittek-traffic, Bulev. Carol 54 — Jelleg hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetés a jelleggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak

Apróhirdetések:

Alkalmazás

100—150 lej

kereshet naponta jömegjelenésű férfi vagy nő egy legújabb utmutató eladásával. Bővebbet a kiadóhivatalban. (2584)

Készítsen

Ingyenes gipsz-nyomat-vétel!

ludtalp-cipőbetétet

méret után rozsdamentes anyagból. Bánatban egy edüli gyártójánál

SZEKELY-ortopéd

Timisoara IV., Bul. Berthelot 8/10

Adás-vétel

Vegyen karácsonyra

brökös értékű tárgyakat: Brilláns ékszerek, ezüstök, evőeszközök, valódi perzsa szőnyegek, műtárgyak, régiségek zálogházból kiváltva, igen olcsón kaphatók.

STERNBERG

Str. Mercy (561)

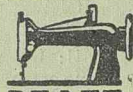
SIEBOLD BUTOR

jó - szép és olcsó
Allandó kiállítás!

Timisoara I., Piața Unirii

Német díj

pedigrellel ellátott, a kiállításon díjat nyert, minden elfogadható áron eladó. II., Str. Abrud 9. (2568)

Alapítva: 1901.

Varrógépek

házi és ipari célra

Schuber János

műszerész :: Javitóműhely

Timisoara II., Strada Stefan cel Mare 5. (Jahner-patika mellett)

Varrógépet

használtat, de jókarban lévő, megvételre keresek. Megtekintés végett kérem a címeket a lap kiadóhivatalában leadni. (2549)

Amerikai hangszóró

kitűnő európai hálózati készülék, elutasítás miatt nagyon olcsón eladó. Cím: Timisoara, I. Scherter-ház, II. emelet ajtó 4 (2571)

Zongora

bécsi gyártmány 12.000 leiert eladó. V. Blaskovits-telep, Str. Banul Maracine 19. (2585)

Gyermekeknek otthon való fényképezését,

továbbá családi ünnepélyek, estélyek, lakodalmak fényképezését művészi kivitelben, jutányosan vállalja

Polyfoto

TIMIȘOARA I.,
Bul. Reg. Ferdinand 8.

Telefon: 20-01

Karácsonyi, szilveszteri családi ünnepélyek fényképezésére előjegyzések elfogadhatnak.

Uzemek, üzletek és kirakatok fényképezése

Saját termésű

ménési fajborok és szőlők a karácsonyi ünnepekre, olcsó áron házhoz szállítva beszerezhető, Deutsch Leó cégnél, III., Str. Odobescu 40. Telefon 23-12. (2579)

Népies mintájú tálcák

és más tárgyak állandóan kaphatók és rendelhetők kiadóhivatalunkban és Jahchan könyvkereskedésben, I. Bánáti Bankegyesület-palota (színház mellett), Telefon 17-85.

Téherkocsj

autókerékkel, kifogástalan karban, olcsón eladó, Bárdos, „Prochaska-malom”. (2591)

ZONGORA

bécsi gyártmány kifogástalan állapotban

Jutányosan eladó

II., Str. Pétru Iegle 1. tő osztm jobbra

Különléle

Üzlet, műhely, raktár, irodának alkalmas helyiség, szellős és világos, a Bulev. Reg. Maria 10, Tanoncotthon—Banatiával szemben, (új villamos megállóhely) azonnal is kiadó. (2590)

Nádszékeket

olcsón befognok. II., Str. O. Iosif 42, Wilwerth. (2533)

Festmények

nagynevű művésztől, rendkívül olcsón eladók. Megtekinthetők vételkényszer nélkül

Székely-ortopéd

üzletében IV., Bul. Berthelot 8/10 szám

20 leies detektív kalandok

Most jelent meg a Kínai leánykereskedők című rendkívül érdekes detektívregény, melyben Ellie Morton, az amerikai rendőrség legügyesebb női detektívje mondja el mindazon érdekes kalandokat, amivel bámulatba ejti nemcsak az idegileg erős Amerikát, de az egész világ rendőrségét is. Miss Morton hű társa egy ugyancsak bájos és bátor amerikai lány, Miss Dulcie Modin, a Newyork Herald kitűnő riportere. Eme két vakmerő és bátor nő zseniális kalandjai, merész bravúrjai messzi tulszárnyalják az eddig közismert detektívregényeket, mivel férfiakat is megszégyenítő bátorsággal, pompás zsenialitással ejtik bámulatba az egész világot. Morton kisasszony első könyve: Kínai leánykereskedők cím alatt most jelent meg. A könyv 112 oldal terjedelemben, két színben nyomott címlappal került piacra, ára 20 lej és kapható az ország összes újságárusítóinál és a jobb dobánytözsdekben, Miss Morton kalandjai az angol detektív irodalom legszebb gyöngyei és angol, nemkülönben spanyol nyelven több mint három millió példányban forognak közkezen

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZÁK-APJA a

Gazeta

Restaurantilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások

Lapja

TIMIȘOARA I., Strada Caruso 3
megjelenik mindig a szombat. Ott kell legyen minden vendéglátóiparos asztalán.

Ernyők nagy választékban. gyári áron

Javítások olcsón

J. Hanze

fiókja

I., Strada Vasile Alexandri 2. s
la városi adóhivatalal szemben

Legjobb és legolcsóbb
korcsolyák, könyv
felszerelési cikkek

Jäger József vaskereszt
cégnél

II., Bulevardul Reg. Carol 1. s

Karácsonyi ajándék

gyönyörű választékban olcsón
szerezheti be nálam. Disz-,
mű- és vitrintárgyak, kristá-
lyok, ezüstök, szőnyegek, csil-
lások, festmények, butorok,
zongora, varrógép, asztalnemű,

E. FISCHHOFF I., Str. Duc 6

I. emelet Tel. 18-09.

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-lele liliom-
tejkremet, liliom-lejszappant
liliompudert három színben
Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I., Piața I. C. Brătianu

HITELES FORDÍTÁSOK

román, magyar, német, francia,
olasz, szerb, cseh és orosz nyel-
vű, továbbá mindenféle nyelvi
nyelvi, levelek, szerződések bi-
vanyok stb.) leírását géppel,
gyorsan és pontosan vállal: első
munkaerőktől támogatva

N. MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár,
resti és Timisoara városok ve-
tordítója. Timisoara I., Piața B
2. sz. (Krayzel szemben)

írdessen

a Déli Hírlap

RORÁTE

igaz történet az életből
írta: BALLA ERZSI

A decemberi hajnal nyúlós tejfehér kö...
... kibontakoznak négyfelől a...
... házsorai, Megrakott társzeker...
... ükölnek nyikorogva a kültelek fe...
... zlan, álmoszemű taxisoffőrök ács...
... a Kiskorona standja előtt. Oda...
... praeste óra viharzik a muri. Vala...
... városi uritársaság Daimlerje még...
... defektet kapott a határban. Négy...
... ontattak a Templom-utcai garázs...
... t bajlódtak vele késő estig. De tán...
... pnap délfelé helyrehozzák ugy...
... ha ugyan nem szükséges a meg...
... alkatrész helyett újat hozatni

pezsögős üvegek között Kaposcs Péter
pár szót vált még a jóképű, láthatóan
paraszti sorból most lett soffőrrel s az-
tán neki a hajnalnak, végig a városon,
ki az országra.

A soffőr nyugodt, egyenletes tempóval
veszi a kilométereket. Háta megett, az
üvegből kipuffanó pezsögével együtt forr
fel a jókedv. Isznak a kosiban s ölelkez-
nek. Énekelnek, kiabálnak és sikoltoznak.
Szinte tombolva dulakodnak mögötte. A
keskeny tükörszilánk akaratlanul elébe
dobja a kocsi belsejének képét. Tisztáné-
zésű, fiatal barna szemű öszezszükül. Va-
lamelyik részeg ur beveri a könyökével
az elválasztó üvegtáblát. Teli poharat
nyújtanak a soffőr szája elé. Szomjasan,
száraz torokkal iszik. Vért hullám lángol
a fejébe. Hosszan kacag valamelyik lány,
a másik sikolt:

— Jaj Péter könyökölj le a térdem-
ről... fáj!.. Sikoltó nevetőkórus. Ka-
poscs Péter állva kiabál a rohanó autó-
ban:

— Emelem poharam az irodalomra és
művészetre! Rád Arató Anna, mert te
szép vagy és megfizetik, hogy meztelenül,
kifestve láthassanak. De nincs tehetség,

százézer éve minden ösük. És mi...

— Hallgass író és igyál, rántják vissza
nevetve és becsapják az ajtót. Az ökrös-
szeker elmarad mögöttük. A soffőr arca
ég. Ráhajol a volánra, lábát keményen a
gázpedálra feszíti. A kocsi előreug-
rik és belefuródik a ködbe.

— Hé haltja, ne olyan gyorsan, kja-
bálnak. A soffőr izmai megfeszülnek.
Vértökös hályog borul a szemére. Nehe-
zen, mélyen lélezkedik. Az országot kes-
keny, elnyúló sávban rohan alájük. A
távropóznák vágatva siklanak mögé-
jük, távol derengő mezők kerengenek el,
a levegő harsogva hasad ketté. A gép
megvadulva zakatol alattuk. Zúrzavaros
kiáltások a soffőr háta megett:

— Soffőr... hé... soffőr!.. Hallja!
Az istenért... ne!.. Valaki szörnyűt
sikít. Kezek markolnak bele hátulról. Ká-
romkodnak mögötte, hörögnek, imádkoz-
nak, vonyítanak:

— A föltés! A vonat! A föltés felmagaso-
dik. A vonat szikraesőt fújva elrohan
felettük. Az autó felhőrdül, felágaskodik,
éles kanyarral kivágódik a mezőre, ring-
va dőceen még egyet-kettőt és megáll.
Kaposcs Péter halálsápadtan rjad rá a
soffőre:

Huzella Ödön

AZ ISTEN KÖZBELEPETT

Jártam én is boszorkányberceken,
hol égig szállt a szörnyű, vad visongás,
ahol táncolt és bortól részegen
egymást tépte a sok szörnyű hasonmás,
gyönyörű nők és remek férfiak
rutultak ott a szennyben és a bűnben...
és szédülten e kavargás miatt
a romlásban már majdnem elmerültem.

A buja kertek, ágyak, lágy ölek,
nők, szenvedély, bor, százsor volt csalétek.
S forgó korong, varázsos révület
a pusztulás mély örvényébe tépett.
De akkor szólt az Isten: Várj! Megállj!
S erős karjával mindég visszarántott.
Tombolhatott a vad, pokoli bál,
nem ért a bűn, nem perzselte meg zsaratnok,

szent tisztaságban fénylett homlokom,
aijas bűnbe magamat nem kevertem,
a csábítás megbujt a romokon,
mert villámokkal sújtott rá a lelkem,
— s hlába jönné uj, pokoli bál,
nem borul el felettem a derült ég,
mert jól tudom: az Isten közbeszál,
hogy lelkemet a bűnök elkerüljék.

ged, az nincs! Hanem azért én csinállok
belőled valamit. Nagy nő leszel! Arató
Anna, csak várj. És emelem a pohara-
mat rád Orbán András, mert elhitted az
emberekkel, hogy az a sok marhaság amit
leírsz, az irodalom. És elhiszik. Pénzt ad-
nak érte. Eljen az irodalom! És ezek a
nők, mind. Mind a nők! Akik abból élnek,
hogy irodalom és művészet jogcímet ad
nekik... akik ott kellek magukat az
irodalmi kávéházak asztalainál és a szín-
bázi ügynökségek előszobáiban. Eljenek
a Kapitollum szent irodalmi libái, a nők!
Ezek a nők, akiknek csak annyi közük
van az egészhez, hogy irodalom és művé-
szet nagy pusztulását gágogják riadtan...
Lerántják, tenyérral befogják a száját.
Arató Anna az ajtó felé nyul:

— Gyerekek... ki kell nyitni az ajtót...
Megfukok... Kilökik az ajtót. Finom hó-
kristályokkal és hideg levegő vág be a
füllébe. Kocsiba Arató Anna mélyen lé-
lezkedik. A rohanó autó sápadt fénynyalá-
bot dob egy dőcögő szekerre.

— Az ökrök mellett a paraszt bandukol
a sárban, — szónokol Kaposcs Péter. A
szekér tetején az asszony új fejérebortított
szoknyákkal. Így bandukolnak munkára
a hajnalban az országúton, mint sok

— Ember! Megőrült? Nem látta a föl-
tést? A legény mellére szegi a fejét:
— Láttam.
— Hát akkor? Részeg?
— Mit tagadjam, én is ittam egy keve-
set.

Távolabbról mély, teli harangszót ring-
gató idáig a téli hajnal. A fejek arra for-
dulnak.

— Rorate, — mondja Arató Anna és
borzongva huzza össze mellén a bundát.

— Ni, csakugyan. Ott a dombon, —
kiáltják. A dombgerincen élesen, feketén
rajzolódik a derengő égre egy torony
karsu árnyéka. Az utakon mindenfelől
özönlik felfelé a nép. Fényes ablaksze-
mekkel néz le a völgybe a falusi temp-
lom. Ringva árad a fagyos, tiszta leve-
gőben a harangszó. A soffőr odamutat:

— Arra tessenek menni, egyenest az
uton, ahol azok a sok népek mennek. En
majd átvágok itt a mezőn. Előre megyek
helyet csinálni.

És már megy is, Bukdacsolva fut utána
a mezőn Arató Anna;

— Balog Imre, várj meg...
A legény nem áll meg. Egyenletesen
trappol nehéz csizmáival a fagyos rögö-

ELIDA-ADOMA

MAZARIN BIBOROS

egy szép napon XIV. Lajos királytól kihal-
gatást kért. A lakajától azt
a választ kapta, hogy a király
sajnos nem fogadhatja, mert
faj a feje. Mazarin biboros
másnap ismét megjelent az
udvarnál, és ekkor bebocsá-
tolták a királyhoz. „Fejfa-
jasom elfűnt” így fogadta őt
a király.
„Látam elmenni” válaszolta
Mazarin biboros, anélkül,
hogy egy arcizma is meg-
mozdult volna, — „halvány-
kék ruhája és -agyogó szőke haja volt”.

Minden hajnak csillogást és mély fényt ad
ELIDA SPECIÁL SHAMPOO
KAMILLOFLOR BRUNETAFLORE

ELIDA
SAVONS SHAMPOOS CREMES

kön. Csak egy a vállá fölött szól vissza:
— Nem vagyok Balog Imre...
— De igen, az vagy... És én Arató
Annus.

— Nem ismerem a kjsasszonyt.
— De igen ismerem, Imre. Az istenre
kérek, állj meg. Téged akarok meg-
kérni... Szólj az otthoniaknak. Hogy
haza akarok menni. Vegyenek vissza.
Beteg vagyok Imre... A tudom... Már
csak pár évem... vagy tán pár hóna-
pom...

A legény süketen, kemény arccal megy
előre. A lány lihegve bukácsol mellette.

— Hjszen te tudtad, Imre, Megismer-
tél... Azért hoztál ide. A legény sötéten
néz le rá:

— Hát igen, megismertelek... Ott a
piacon részegen, kifestve Arató Anna...
Azért hoztálak ide az urakkal. Hajnali
misére, mi?!.. Részegen! Eltorzul az
arca:

— Annak a részeg díszidnek vagy a
rongya! A lány felemeli hozzá sápadt
arcát.

— Nem kell már se testemnek, se lel-
kemnek. — szól didergő szájjal. Semmi
sem kell már nekem. Csak a falu, Nem
látod? Hiszen beteg vagyok... Halálo-
san beteg. És bocsásson meg nekem a
falu... Imre.

Fényárban uszák a kis templom hajója.
„Dugig” telve van ünnepi kendős, nehéz
eszmás ajtatosokkal, Felzug az orgona.
A kórusból csillogva szárnyaló szoprán
röppen fel, mint az ezüstnyíl:
— Rorate ó, coeli...

Lent a hajóban mozgolódás. A kórusra
emelik arcukat a hívők.

— Édesanyám, — kiált fel a szorongó
sokaságban egy gyereklány. Édesanyám,
nézze...

És csodátlató szemmel, fölemelt kezzel
mutat a kórusra:

— Meggyött az Annus... Hazagyött az
Annus...

VÖRÖSMARTY MIHÁLY

a halhatatlan magyar költő
diák korában nevelő volt

A BÁNSÁGBAN

A halhatatlan költők pályafutásának legkisebb mozzanata is közkinccs, örök érdekesség a hálás utókor számára, éppen ezért törekcsenek arra az életrajzírók, hogy nagyjaink életét maradéktalanul feltárják születésüktől a sirig. Vannak azonban ezekben a biográfiákban olykor hiányok, hézagok. Messzítünt idők némely állomásait annyira belepí néha a feledés pora, hogy egy-egy életszakasz ismeretlenség homályába vész, ha csak nem jön segítségül valami újabb felfedezés, adat írás, vagy későn előbukkanó, de szerencsésen megőrzött, emlékezés.

Ennek az emlékezésnek köszönhető az is, hogy feltárul előttünk teljes egészében Vörösmarty Mihály utolsó gimnáziumi esztendőjének időszaka. az az időszak, amely bennünket különösen érdekelhet már azért is, mert ebben az időben a költő baracházi Capdebo Ferenc özvegye házána volt lakója. Gyulai Pál, Vörösmarty életirója is csak annyit jegyez fel erre vonatkozólag, hogy Vörösmarty, midőn Székesszékfehérvárról felérkezett Pestre, alkalmazást nyert egy özvegy örmény nőnél, kinek két fiát tanította koszt és szállásért.

Eddig van, nincs tovább. Ellenben a vén diákok emlékeznek. Emlékeznek, hogy valamikor Vörösmarty Mihály a pesti piarista gimnáziumba járt. És szóhagyomány, rozsdás-betűs levelek, régesrég; emlékezések felelevenítésével immár újjáteremtették hajdani idők messzítünt képeit, mikor az ő venerabilis diák-elődjük még szintén a pesti piarista gimnázium padjaiban ült. Ime a gondos adatgyűjtés eredménye, amely Vörösmarty ismeretlen diák-korára vet fényt.

Az 1816-ik év őszén Aigi Glicér, a pesti piarista gimnázium igazgatója, új diákokat írt be az iskola hatodik osztályába, melyet akkor a humanitás második osztályának neveztek. Az új diák, Vörösmarty Mihály, kitűnő bizonyítványokat hozott a székesfehérvári cisztercita gimnáziumból, ahol mindvégig ő volt az osztály személfénye, — primus inter eminentes. Atyja, azelőtt a Nádasdy grófok kápolnásnyéki gazdatisztje, már évek óta mint bérlő a szomszédos Velencén gazdálkodott. Így azt remélték, hogy Mihály Pesten olyan instruktorsághoz juthat, amelyből majd egyetemi tanulmányait is végezheti az idők folyamán. Valószínűleg nagybátyja, Vörösmarty Ferenc, pesti ügyvéd, ajánlotta őt a bánási Capdebo-családhoz tanítónak és ezzel lehetővé tette, hogy a gimnázium utolsó osztályát

anyagi gondoktól mentesen fejezhesse be.

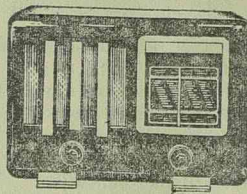
Igy aztán kiderül a Gyulai Pál által említett özvegy örmény nő rejtelye is. A piarista gimnázium régi jegyzékéből ugyanis megállapítható, hogy Capdebo Ferenc dúsgazdag temesmegyei földbirtokos özvegyéről van szó, kinek fiát, Jánost, 1816/17-ben Vörösmarty mint instruktort tanította. A baracházi Capdebo-család tette lehetővé Vörösmartynek a gimnázium felső osztályainak anyagi gondoktól menten való elvégzését és így e család bozzájárul ahhoz, hogy Vörösmarty költői ihlettel telt lelke nyugodtan kibontakozhatott. Igazi otthon nyert ő náluk, mert az özvegy asszony anyaként viselkedett irányában. János pedig nem annyira kezelt nevelőnek nézte, mint inkább testvéreként szerette Mihályt.

Életrajzokban, lexikonokban mindenütt csak azt találjuk, hogy Vörösmarty Perczeléknél volt nevelő. Ezzel szemben a valóság az, hogy a Perczel-családnál már csak később, jogász korában, működött Vörösmarty, mint nevelő. Capdebo János, Vörösmarty Mihály tanítványa, már rég a baracházi sírboltban alussza örök álmát. De itt élnek még utódaik, Capdebo János okleveles gazdaság, Capdebo Dezső dr. nyugalmazott vármegyei főjegyző és Capdebo Sándor államvasuti főfelügyelő, akiknek nagyatya a koszorus költőnek testvéri barátja volt.

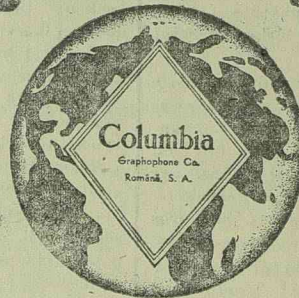
A MI JÓTALLASUNK

márkás készülékeink jó hírre

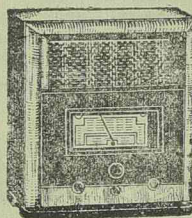
Columbia

Tökéletesített superheterodyn kapcsolás. Kis készüléktől a legnagyobbig az összes modellek választéka. Arban es teljesítményben a legmegfelelőbb gépek. Felszerelve minden hullámhossz vételére, fadingautomata, hangerő- és hangszínszabályzóval. Könnyű kezelési, roppant szelei.

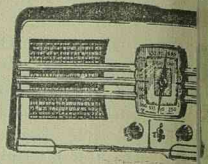

Marconi

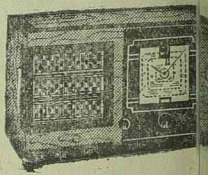
Az 1937—38 évi technikai újítások vezetnek az egész világ rádiópiacán. E készülékek finombeállítás, mágikus szemmel, fading-automatával, hangmodulátorral, valamennyi hullámhossz vételével vannak ellátva. Külön modellek váltóáramu, univerzális táplálásra és telepes vételre.

Emerson

A legkifűnőbb anyagi gyártva (kadylyt, bakelit) Felszerelve belső antenyával, automatikus hangerőszabályzóval, speciális hangszínszabályzóval. Teljesen páncélos a nedvesség ellen. Univerzális superkapcsolás roppant ártimányel.

RCA

Kitűnő gyárfűny, hangban és erőben konkurense. Gyors-és finombeállítás, stabil vétel, automatikus hangerőszabályzó, tökéletes hangszínszabályzó, az összes hangszínek vétele. A készülék háza jó rezonanciájú nemes fából van előállítva.

A LEGJOBB KÉSZÜLÉKEK—A LEGELŐNYÖSEBB ÁROK

Kérje a készülék bemutatását helyi képviselőnkől

Csáky Margit riportja

Oldott kéve vagyunk...

Szabályosarcu, csinos fiatal leányt mutattak be egy társaságban: Kocsis Piroska, Huszvéves, szegedi születésű, apja református, anyja s ő maga katolikus magyar. Beszélgetek, szólok hozzá, kérdezgetem, ő zavartan mosolyog, meg-megismétel egy-egy kérdést: kérem, tessék? Már-már zavar a kissé egyoldalú „társalgás” és odébb akarok állani, hogy egy kevésbé unalmas partnert keressek magamnak, midőn nem várt fordulat arra késztet, hogy egész estémet a szimpatikus fiatal leánnyal töltssem.

Kisült, hogy Kocsis Piroska nem is oly unalmas, de főleg, nem érdektelen egyén; kisült, hogy érdemes vele foglalkozni, mert egyik tagja azon első generációbeli népes tábornak, amely már elfelejtett magyarul beszélni.

A világ letermészetesebb hangján kijelenti, hogy nem jól tud már magyarul. A beszélgetés során csakhamar kiderül, hogy már alig beszél nyelvünket, kiejtése rossz, hangsúlytalan néha pillanatokig kínosan keresgél egy-egy szó után.

Ezután már románul folyik a beszélgetésünk.

Megtudom, hogy román iskolába járt, csak román társasága van s otthon „a mámiával és a taticuleval” is már leginkább csak románul beszélnek.

Nem jön zavarba, midőn efeletti csodálkozásomnak adok kifejezést. Könynyedén vállat von, mosolyog.

— Nagyon sokan vagyunk lányok, fiuk, akik már nem tudunk magyarul, mondja, majd kis gondolkodás után hozzátesszi:

— Az iskolában nem tanultunk s másutt sem foglalkoznak velünk.

A magyar irodalomból csak egynéhány név maradt meg számára. Tudja, hogy Arany és Petőfi nagy költők voltak, de Madách, Ady már teljesen idegen neki. Régebben olvasott néhány könynyebb regényt, de évek óta nem olvas magyarul.

Keveset kérdek, időt engedek, hogy „hősnőm” maga mondjon el, amit jónak lát. Sokat, kedvesen mesélget: tavaly érettségizett. Barátnő, tanárai nem érzetik vele, hogy „idegen”.

— Állást még nem keresett?

Kissé zavart, hosszabbán hallgat, majd sóhajtvá mondja:

— Ott veteték először szememre, hogy idegen vagyok. Azt mondta a hivatalfűnök, ha görög keleti vallásra térrek át, akkor biztosan felvesznek.

Most először szomorodik el Kocsis Piroska csinos arca. Sokáig nem szól, de érzem, hogy e pillanatban egyet gondoltunk: a kenyér istenadta jog s az ár, mit érte kérnek, tulmagas.

Nem akarok seregszemlét tartani elvesző testvéreink felett, de e pillanatban szerettem volna hangos, messzehalló szóval felkiáltani:

— Rigó Imre, te szimpatikus fiu, drága dektorné, Rigó Mária, Török fiuk stb. stb. mondjátok meg őszintén, becsülete-

sen: boldogok vagytok? Monctól megtaláltátok a szerencséteket?

Sokáig tépelődtem: micsoda átok, hogy legjobbjainkat el kell veszítűm, hogy már ez az első generáció halni lesz ősei nyelvéhez, vallásához, tréjájához? Rosszabbak vagyunk-e mpeknél? Nem és ezerszer nem! még szervezetlenek vagyunk, mi genek”. Magunkra kell eszmélnünk, még alig vannak magyar intézmények, hisz a minap még mi voltunk a erde nemzet. Itt áll előtűnő az ország mánság a maga kitűnő példaadómiként lehet és miként kell életre és életet belevinni a mi kisebb-tézményeinkbe. Ma még oldott vagyunk, de fel fognak támadni rokszedők, akik széthulló népünk vébe gyűjtik, mert égi parancs, élni, élni kell...

S akkor, talán el fog jönni aranykorszak”, amikor imádkhatjuk „fűdetlen fővel vagy felvett kalapki miként a szive diktálja s boldog fog éhetni e szép hazában emellett román, magyar, német s a néptűredék, mert nincsen semmi tív ok a gyűlölkűdésre, de ezerevan az egymás tisztelésére, megülésére.

Női télikabátok

és szövetruhák a legnagyobb választékban Karácsonyi mélyen leszállított „UNIO” (Bernáti) női- és gyermekkonfekció különle ességi áruház IV., a r. kat. plébániával szembe

ETILEN

ETILEN

Mechanikus vegytisztító intézet, valamint ruhás és bőrkabát festőde

Timisoara III., Bulev. Carol 13

Szentirmay Gizi

Balogék karácsonya

gyönyörű autó finoman, simán és... repült a sáros országuton. Gyönyörögve fordult a bátyjához: "Kedves bátyám, engedj picit hajtani, csak egy kicsit. Olga és Sándor, akik mögöttem ültek, egyszerre jajdultak fel: "Ne hagyd, az Istenért, ne hagyd! Zomoruan nézett vissza rájuk és rázendített:

"Ez igazán, nagyon fogok vigyázni, de mégis is semmiféle jármű az országton és embert se látni... Kérem, ne hagyja. Olyan alázatosan és gyermekesen kért, hogy Bódinak megessét a karajta. Megálltak és helyet cseréltek a másik kettő kétségbeesett elbeszélése és borzalmas jövődélseivel.

"Pegők is csak így tettek volna, Bódi. Mert Irmikivánságát eddig senki sem tudta megtagadni, csak azért, mert ő volt a testvérem között a legfiatalabb, hanem olyasmi és amellett csökönnyösen tudott Irmik akarni, hogy szinte koldult.

"Irmik szeme ugrálva járt az autó és a kék között. Nem! Baj nem történt! Hiszen olyan lassan és tényesen éppen hajtott. Már egész közel volt a gyártelephez, amely a legidősebb bátyjuké volt és ahol mindenki a karácsonyt akarták tölteni.

"Már csak egy forduló következett, és Irmik ennél felejtett el Irmik túlkölni, hogy kanyarogtak, majd hogy Irmik üttök egy kislányt, aki az autótát menve óvatosan vitt valamit Irmik karjában. A cipője óriási volt, és Irmik hízott és az autó nem túlkölt. Irmik lefékezett, Bódi a fejéhez kapott a bentülők visítottak és a kislány bent feküdt a sárban, de még akkor is a két karjában tartotta azt a kislányt.

"Irmik kiugrott és rémülten szaladt a kislányhoz, aki már feltápaszkodott és Irmik ugrált a cipője után, amely a kislány lábánál lerepült a fűről. Arcán Irmik alázatosan sem könny, sem sápadtságot az csupa egy sár volt. Csak Irmik karján ülő „valami” nyoszörgött és Irmik hamar kislányt, hogy kislányok.

"Megütötted magad? Nem, — mondta a kislány — a cipőmet vesztettem el. És Irmik ugrált.

"Olga és Sándor szikrázó szemmel és szeszorított fogakkal sziszegtek Bódi, aki inkább holt volt, mint eleve. Nem történt semmi, — vigasztalt Irmik önmagát! Nem, de történhetett volna, — volt a pesszimista válasz.

"Szállj be gyorsan! Nem! — mondta Irmik — menjek csak, majd én gyalog megyek utánuk. Bódi dühösen indította meg a kislányt és ott hagyta a lányt.

"Irmik nem is tudta hamarjában, hogy mihez kezdjen.

"Hogy hívnak, kislány? Balog Esztinek. Hány éves vagy? Kilenec. Ez a kis gyerek a testvéred? Igen... A kisöcsém... A Pali... Van még testvéred? Van... A Józsi... És... messze laktok?

— Neeem... — És az apád micsoda? Csened. Egy pár néző csődült oda a látványosságra és ezek közül szolgált valamelyik felvilágosítással: munkás volt a gyárban, de már rég nincs ott... kitétték...

— Miért tették ki? Az Esztik szeme belekapcsolódott az úrikisasszonyéba és rebbenés nélkül felelte:

— A Topol nacsága azt mondta a nagyságos urnak, hogy apám csirkét lopott és akkor a nagyságos ur kidobta apámat.

— Ki az a Topolné? — Az ispán ur felesége.

Most már aztán mindent tudott Irmik. A nagyságos ur a bátyja volt.

— Most mutasd meg nekem, Esztik, hogy merre laktok? Esztik balkarjával szorosabbra fogta a kicsit és felemelte a jobb kezét, amely kék volt a hidegtől.

— Arra, — mutatta az irányt.

— Menj most haza szépen... és majd... majd... nem lesz semmi baj!...

Kinek ugattak a vármegye kutyái?

Régi nyomtatványok nagy halmából, amelyben valamit kerestem, fekete keretes régi gyászkeret hullott ki. Jelenti, hogy:

— Barczaházi Kaffka László nyugalmazott belügyi államtitkár, Krassószörény vármegye volt kormánybiztosa 1923 május 10-én meghalt.

Kaffka Lászlót annak idején — vagy ötven esztendővel azelőtt — azért nevezték ki Krassószörény kormánybiztosává, hogy ott rendet teremtsen. És teremtett is. Kemény seprő volt, amely mindenütt rendet teremtett a közigazgatási augtási istállókban, ahol a tisztaságcsinálás megkívántatódott. Erélyes, kíméletlen, igazságos volt. Az volt a disztó jelzője: a vármegyék réme.

A haláláról szóló régi gyászjelentés eszembe juttat egy történetet, amelyet egykor a háboru előtti közigazgatás egyik nesztorától hallottam.

Turóc vármegye főispánja akkoriban Justh Ferenc, alispánja Beniczky Kálmán volt. Mindkettő gentryesaládból származott. Mindkettőnek grófleány volt a felesége. És mindkettőnek ősi kastélya volt Turócbán. A különbség csak az volt közöttük, hogy amíg Justh kastélyához csak a park tartozott, addig Beniczky kastélyának tartozékát negyven ezer hold föld képezte, amelyből csak a kisebbik rész volt Turócbán, a többi a nagy magyar Alföldön termette neki a búzát és a pénzt. Ettől függetlenül azonban nagyon jól megérték egymással és kiténő pajtások voltak, amíg meg nem házasodtak. A gróflányokból lett feleségek vetélkedtek egymással. Justh né nagyon érezte Beniczky nével, hogy csak alispánfeleség, holott az ő férje főispán.

Az asszonyok a két barátot elhidegítették egymástól és az érintkezés ettől fogva nagyon kímélté vált közöttük és csak hivatalos dolgokra szorítottak. Az ellenségeskedés annyira elfajult közöttük, hogy Justh főispán egy napon jelentést küldött a belügyminisztériumba. Azt mondotta benne, hogy Beniczky alispán szabálytalanul vezeti hivatalát és vizsgálatot kért.

Egy hét múlva megérkezett Turóc-szentmártonba Kaffka László államtitkár, a vármegyék réme.

Az alispáni hivatalban megindult a vizsgálat. Közben Justh is, Beniczky is ebédre-vacsorára hívta Kaffkát.

— Amíg hivatalos ténykedést teljesítek, nem fogadok el meghívást, — mon-

dogta ridegen Kaffka és Zajec Misó koresmajában étkezett. A vizsgálat nem tudott semmi főbenjárót kideríteni. Megállapította, hogy egyik-másik rendelet nem ment ki az alispáni hivatalból idejében. Vannak rendeletek, amelyeket évenként újból kell megismételni és általuk bizonyos teendők elvégzését elrendelni.

— Hopp, — esapott egyszerre az asztalra Kaffka — az alispán ur nem bocsátotta ki ez idén a kutyaadó kivetéséről szóló rendeletet.

Aztán tovább lapozott az iktatókönyvben visszafelé és megállapította:

— Az alispán ur a kutyaadó kivetését elrendelő rendeletet tavaly és tavalyelőtt sem adta ki. Mít jelent ez?

Mintán senki nem válaszolt neki, önmaga adta meg magának a választ:

— Ez azt jelenti, hogy Turóc megyében három évig nem vetettek ki kutyaadót, mert feltételezem a jegyzőkről, hogy felsőbb rendelkezés nélkül ezt nem tették meg.

Kaffka helyesen tételezte fel. Turócbán valóban három éven át nem vetettek ki adót a kutyákra. Számjtgattott, összehasonlította a régi kutyaadók kimutatásait és megállapította:

— A kincstár kára harmincöt ezer korona.

— Ezt én loptam el, én sikkasztottam el? — kérdezte mérgesen Beniczky alispán.

— Ezt nem mondom, de az alispán ur mulasztásából éri a kincstár ez a kár.

Beniczky nem szolt semmit. Elővette belső zsehből dagadt bőrtárcáját, amely mindig tömve volt nagybankóval és leolvasva belőle a harmincöt ezer koronát.

Kaffka hívatta a megyei pénztárost, bevételeztette a pénzt és nyugtát adatott róla. Ráveztette a megjegyzést, hogy a nép szegénységére való tekintettel három éven át az alispán maga fizette ki a lakosság helyett a kutyaadót.

Mintán a vizsgálatnak vége volt, délelben a főispánnál ebédelt, este pedig az alispánnál vacsorázott. A vacsora természetesen reggelit tartott és azon résztvett a főispán is, aki Kaffka vitt el az alispánhoz, Mikor reggel Kaffkát kikisérték a pályaudvarra, Beniczky a bucsuzásnál büszkén megjegyezte:

— Sebaj! Három évig nekem ugattak Turóc vármegye minden kutyája!

Kubán Endre

Jaj, de borzalmasan fúj

Legyen akármilyen zuzódás, ficamodás, a nyak merevsége, köszvényes vagy zsábaroham, ami önnek fájdalmat okoz, azonnal enyhülést okoz egy üveg Sloans Liniment.

- FÁJDALMAK
- FICAMODÁSOK
- ZUZODÁSOK
- MEREVSÉG
- SZURÁS
- GÖRCÖK
- HULÉS

SLOAN'S LINIMENT a család gyógyszer.

AZONNALI ENYHÜLÉS bedörzsölés nélkül

Nem! Baj nem volt, ott az uton még nem. De annál nagyobb otthon. Irmik úgy fogadták... hát ugy, ahogy megérdemelte. És esodálatosképpen Irmik nem is feleseit. Csak különös tekintettel méregette őket, de legfőképpen a legidősebb bátyját, a „nagyságos urat”. Pedig éppen az nem tett szemrehányást neki. De minek is? Hiszen nem történt semmi. Egy gyerek beleesett a sárba? Ugyan!

... Ezért nem érdemes szólni! Szegény kicsi Irmik egész sápadt! — Gyere kicsi hugom, — mondta és belekarolt Irmibe. Irmik hirtelen a bátyjához fordult: — Mondd csak, miért küldted te el azt a Balogot? Egy csirkéért? Egyetlenegyért? — Irmik a Istenért, mit beszélés! Ki az a Balog? Irmik reszkette a dühötől kiabálva mondta el a hallottakat.

— Na és? Megkapta a méltó büntetését. Ezen nem kell méltatlankodnod. Ez igazság!

— Ez nálad igazság? Más talán nem lopott többet? És nyugodtan ül a kényelmes és gyönyörű otthonában...

— De Irmik, ne csinálj jelenetet, hiszen ma karácsony esteje van.

— Ottó! Édes Ottó! Vedd vissza a Balogot! Vedd vissza! Kérem szépen! Igen? Ugye igen? Tudom, hogy igen!

... Balogné a konyhát surolta és közben kimeríthetetlen szóbőséggel szidta Esztit, aki ült a ládán és a helyesen megvizsgált Pali dajkálta. Az asszony kicsavarta a rongyot s határozott mozdulattal rázta Esztik felé.

— Megállj csak. Jön apád, majd kapsz attól is! ... Aztán az ajtó felé fordult és bámulva elhallgatott. Uram Isten mit kereshet náluk ez a nacsosága?

Irmik aztán nagyon gyorsan és nagyon érthetően elmagyarázta a dolgokat.

Balogné szívére szoritotta a vizes rongyot és úgy hallgatott.

— Vissza veszik az uramat? Vissza? Biztos?!

— Biztos hát, — mondta Irmik és Esztikéhez lépett. — Nézzétek csak, mit hoztam nektek, Esztik elbűvölt szemmel meredt a riktosra festett bárára és Józsi Pálival egyszerre rikoltotta:

— Ló! Hát ló volt legalább is a nyeregről ítélve az lehetett, de igazából valami gögös kecskének nézte volna bárki.

Irmik már messze járt, de Balogné még mindig ott állt a konyha közepén. Amikor magához tért, bement a szobába és megállt a szentkép előtt. „Szűz Anyám. Mánijám! Ne haragudj, hogy ezen a mi szent karácsonyunkon úgy megvertem ezt a jányt. De Neked is volt gyereked, (Ha Isten is volt, csak gyerek volt) hát megmérgeledtél csak Te is vele, meg aztán akkor még nem tudtam, hogy Te lükted be a latyakba.”

MÁRIA TERÉZIA

magyar komisszáriusa az ördögös sakkozógépet itten találta fel

és még Edison előtt beszélőgépet készített a Bánság fővárosában

Óriási világszemély volt másfél évszázad előtt K... Farkas sakkozógépe. Milliók és milliók képzeletét izgatta az ördögös masina, királyok vágyódtak, hogy láthassák, megismerhessék titkát, szüntelenül foglalkoztak vele az akkori újságok, majd a későbbi idők folyamán egész könyvtárra való iradalom keletkezett Kempelen csodaművéről. Ez a rejtélyes gépezet, amelyet saktöröknek nevez az egykorú leírás, egy ide-oda tologatható, mozgatható lábakon álló irasztal volt, mögötte karosszékben ülő török köntösbe öltözött férfi figurával. A török jobb karjával az asztalra könykölt, bal kezében pedig pipát tartott. A játékot mindig ő kezdte és ha sakkot adott, biccentett fejével. Nem lehetett vele tréfát űzni, mert ha a játszófél szabálytalan lépést tett, a báb azonnal mérgesen megrázta fejét. A sakkozó török minden játszmat megnyert, azonkívül minden kérdésre válaszolni tudott és pedig oly módon, hogy az elébe tett abécés táblán kibetűzte a választ.

Ilyet még nem látott a világ, ahogy ez a lélektelen gép bárkivel elbánt. Sónra verte a cári udvar legjobb játékosait, Mária Terézia udvaroncáit, Nagy Frigvest, IV. György angol királyt, XVI. Lajost, sőt az addig verhetetlen Napoleon is e furcsa kis asztalka előtt érte meg első csatavesztését. Kempelen minden mérkőzés előtt feltárta az asztalka belsejét, igazolással, hogy ott nincsen senki. Pedig annak mélyében mégis egy sakkjátékos volt elrejtve. Csakhogy az elmés szerkezet több rekeszre volt osztva, a bujkáló ember mindig egy másik részbe surranhatott, miközben a különböző ajtókat nyitogatták.

Egy ideig aztán nyoma veszett a gépnek, míg később Amerikában ismét felbukkant, sőt a legutóbbi időben is szerepelt ott ilyen Kempelen-rendszerű gép. 1920-ban Hodges, Amerika volt sakkmeistere, megvallotta, hogy óriási fizetség ellenében éveket töltött a sakkozógép gyomrában, sőt elmondotta azt is, hogy elődje Pillsbury volt, aki két évig vállalta ezt a szörnyű feladatot, de végül idegösszeomlás érte.

Kempelen Farkas tehát világszemély ismert és népszerű ember volt a maga idejében, de csak most tudtuk meg, hogy

a sakk gép századokat túlélő ötlete és Edison beszélőgépeinek első gondolata itt virágozott ki az ő agyában, a mi ősi városunkban, Timisoara-Temesvárott,

ahol a nagy világvándor kétízben tartozkodott hosszabb ideig, Mária Terézia császárnőtől nyert különleges politikai megbízása alapján.

Kempelen Farkas volt ugyan az első királyi komisszárius a Bánságban.

Itt szerkesztette meg az első beszélőgépet. Ezt megelőző időkből, a török hódoltság megszűnése után, itt rettenetes állapotok uralkodtak. Az utatlan sikrengő szélén alig-alig emberi lakhely, farkasok, bujkáló ragadozók prédája volt az óriási néptelen terület.

Kempelen Farkas, az udvari ember, egy audiencián azt a javaslatot járult a császárnő elé, hogy csatoltassék vissza a temesi bánság a magyar királysághoz. Később így is történt, de előbb Mária Terézia mint komisszáriusát a Bánságba küldte.

Mária Terézia a Bánság fővárosába sajátírású levelet is küldött neki és abban felhatalmazta, hogy közvetlenül fordulhat hozzá, ha valami kívánsága volna. Mária Terézia írása tanúsítja, hogy milyen korlátlan bizalmat

élvezett ez a rendkívülien nagyszabású ember, aki

a budai várpalota, a budai karmelita kolostor építésével, a schönbrunni szőlőket tervezésével, azonkívül mint színműíró és rézkarckészítő is közismertté tette a nevét.

De meg is érdemelte ezt a bizalmat Kempelen, akinek lángesze, tettkészsége bánsági munkásságában is legeszebb gyümölcseit aratta. Ő volt az, aki kipusztította az itt garázdálkodó haramiákat, ismét közbiztonságot teremtett és több ezer főnyi családot telepített le a temesi ispánságba és magyar kamarai uradalmakba. Ilyen tevékeny tevékenységet folytatott Kempelen a Bánságban itt élt elődeink között és mégis nevének, működésének semmi, de semmi helyi nyoma. Majdnem azt mondhatnánk, példátlan eset, hogy egy történelmi ve-

Uj virágüzlet az I-ső kerületb

Minden alkalomra a legszebb és legolcsóbb virágok és koszorúk

REICH, virágüzlet
a Carlton-szálloda mellett

zészereplő így elkallódjék az utó emlékezésében.

Fürkesszük a lexikonokat és irnelünk méltatást, lapozgatjuk a monografiákat, végigbongésszük a temesi nagy monografiát is, mine itteni történések leghitelesebb kűjét, amelyben még egy aljegyző kenysége sem marad feljegyzetlen ha bármi kis szerepe volt, — de

Kempelen hiába keressük, kutatjuk, nagyító üveggel sem tudjuk felfedezni, még a nevet sem.

Hogyan tünt el ez a ragyogó né a Bánság történelméből a feledés lyesztőjébe? Még nagyobb titok z, mint annak idején a sakkozó török rejtélye volt. Azé a töröké, akit a niális kutató itt szerkesztett meg a mai vármegyeháza épületében m százhatvannyolc évvel ezelőtt r g von Clary temesvári országos l mányszati elnök és az ő lakhelye Vajjon melyik lehetett az a szia, ahol ő

Edisonat messzi megelőzve a beszélőgép lehetőségéről el-mékedett.

Itt kísérletezett úkapáink körében, írta azt a számos jegyzetet, amelyből később két nagyszerű könyv lt. Az egyik németül volt írva. Mechanismus der menschlichen Sprache, ne Beschreibung einer sprechende schine. A másik könyv angol nyel talált kiadóra 1778-ban és címe: tempt to analyse the automaton el-player.

Jobb későn, mint soha. Így is éi kés, így is átmelegíti szívünket, meg tudjuk, hogy valaha polgár sunk volt az a nagyszerű Kempelen Farkas, aki igazi tudós szerénység utasította vissza mindazokat az ös geteket, amelyeket mesterműveikért földön kínáltak. Fejedelmi vagyó kat kereshetett volna, ha magyar ke nem irzózott volna attól, hogy dományát pénzre váltsa. Nagysz emberiségének emléke azonban még ragyogóbb és még dusabb ba jelent számára bánsági áldásos t vékenységének messzi siron tül villanása. (Flanem)

Ambrózy Mártha

CENTIFÓLIA

Nagy, forró nyáron ruhád pompás, ilatos kábitó, fenséges, mint diszes királynőké, Centifólia.

Emlék-sóvár szemmel, ahogy simogatlak merengve, oh, több vagy nekem több, mint egy szép álom zsongító, amely éjszakákon kísért és régi meséket kápráz csalókan.

Te, akit virágsorsodban féltő ember-kéz óv, gondoz bársony-galyadat lélekre oltva, szíromodat sziv-színre festve, Te érző lény vagy: Centifólia.

És biztosan tudsz emlékezni, hisz törzsöd fája régi, így megmondhatom, de mielőtt megmondanám, eszembe jut, hogy Ti virágok, mély, selymes tekintettel láttok az ember lelkében, mint senki!

Tudjátok mi szomorít, mi fáj, mi bánatot okozó, az élelfát, hogy mi tépi, hogy mi mult el, mi volt drága, mi volt a kincs, tény, érték, értelem és hogy nincs többé cél, vigasz és remény.

Ti virájtok. Az élet parancsa: „Nyiljon mindég rózsza” ... Én megmondhatom, hiszen viritasz, — én megmondhatom, hiszen fakadsz, élsz, ...

Illatozol a nap sugarában káprázóan és igézően, mint a tündérek lánya.

Kelyhedben tükrözik pillangó mosolya, levélruhád finom, mint felhő fátyola.

Megmondhatom: fáj sokszor, hogy az élet, a sok piros rózsza, virul tovább ... Centifólia.

színház-históriák
regi időkből
A Hírlap karácsonyfájára
küldi:
UNGVÁRI MIKLOS

Szerelmes színész voltam. A ki-
mikus, Miklóssy Gábor társulatá-
zódtem. A társulatnak megvolt
vezetősége, hogy az első rendű
tagok voltak: Miklóssy Gá-
klóssy Gyula, Miklóssy Aladár
y Iona, Miklóssy Irén, Miklóssy
és a sógor Székely Sándor. A gá-
ona volt sok, de megvolt az az örö-
ogy Dr. Gombosné Miklóssy Iona
ében az ország egyik legjobb
v volt a partnerem, mi nagy szó
ég akkor kezdő színésznek. Mint
ma, hős, természetesen a zenés dara-
nem léptem fel. Egy szép napon,
barátom, az igazgató, mégis meg-
ogy Szulamithban, mely akkor
yos nagy opera"ajdonság volt, a
nap délután; előadásán nem énekel-
el kivételesen a főpap szerepét.
ermészetes, hogy szívesen vállal-
zereti a drámai színész megmutat-
gy ehhez is ért.

A zongorateremben a karmes-
vezési veled, — szólt az igazgató
elesleges — tudom kívülről. Mire
ükségem az öltözőben?

— Olyan szandált és testszin trikót, de
ny is jó lesz, mert bokáig érő fe-
rög inget kapsz.

Ki nem járta a kulisszák világá-
án, alán nem is tudják, hogy a színész
hasnyáját, hogy mindig kifogástala-
szüljön a pipaszáronak, rendszeren
irdőtrikóhoz szokta varratni és azt
nekán övvel megerősítette. Annak
é a vörös-kék csikos férfi fürdő-
sek voltak divatban. Az én terden
térő harisnyám egy ilyen kacér és
s fürdőnadrághoz volt varrva.

Hen a rendezői utasításhoz megjelen-
maz öltözőben a délutáni előadás al-
alából, kerestem öltözőhelyemen a
olig érő görög inget", hirtelen hamva
m volt. Nagysokára előkerül valahon-
maz öreg Benedek ruhátáros. Ragyo-
fa volt az öreg. Kértem tőle:

— Na öreg kecske, hol van a „bokáig
ó érő görög ing?"

— Oda kellett adnom egy másik szerep-
és, de tessék csak megcsinálni nyu-
odn a maszkot, mire az elkészült, itt
za, kellekes, kinél két fehér lepedőt
stam ki.

— No, az is jól fog kinézni — mondtam.
er volt mit csinálni, megcsináltam a
o hagyományos maszkját: hófehér
sa, hosszú fehér szakál) és bajusz-
elkészültem, berobog a kellekes két
szegon tiszta fehér lepedővel. Benedek
munkához fog és tényleg olyan ügye-
összetűzködté rajtam az ágylepedő-
ethogy magam is megdicsértem ügye-
s.

A harmadik felvonásban a főpapi be-
vülő zenére, méltóságteljesen belépek
szpadra és az oltárt ábrázoló emelvé-
yi, bámulatos zenei precizitással rá-
ült baritonom:

— Hol van az új pár!
— Új pár elő lépett és elem térdelt)
— A pap áldása vár,
— Isten küldjön reátok,
— Kívánom én nécéktek;
— Berencséhét és boldogságot
— Két, hosszú életet!

— Anyi az egész; nem is volt ott semmi
a az énektudás és az alakítás körül,
éppen abban a pillanatban, mikor az
ő pár felé kinyújtottam áldást osztó
atussal két karomat, lepattantak Be-
nek tata „zikerheitstüi" és a két ágy-
dó is lehullván rólam, ott állottam
és felhő főpapi „sakállal, a vörös-kék
és fürdőnadrágban, Absalon és Abi-
a kacagástól az oltárra ájultak. A
göny fejesóvalva legördült. Így vég-
ott első és utolsó opera szereplésem.
Híd-Nánáson, az Ur 1904-ik esztendő-
en.

RADION!

Foltok,
melyeket vörösbőr, gyümölcs, tinta, kávé, vagy csokoládé,
okozott (rozsdafolt kivételével)
eltűnnek:
fia fehérneműjét félórán keresztül Radion-oldatban kifőzi.

BENEDEK TATA SZEREPEL

Ez a história ugyancsak Benedek ruha-
tárossal és velem történt Rozsnyón. Sza-
badhegyi Aladár társulatánál, Dobó Ka-
ticia történelmi színmű előadásra ki-
tűzve. Mint a legtöbb történelmi drámá-
nak, ennek is rengeteg szereplője volt,
ugy, hogy még a ruhátárosnak is jutott
kis szerep: második Mohamed szultán kö-
vete, Dobó Istvánt az egri vár parancs-
nokát, én játszottam. Azt kell mondania
a követnek, akit a várba bocsátanak
Dobó elé:

— Az én uram, a hatalmas és dicsősé-
ges második Mohamed szultán üzeni,
hiábavaló minden hősiességek, minden
vitézi ellenállástok, add fel tehát a várat,
és akkor neked és vitézeidnek minden
marhatokkaj együtt, szabad elvonulást
biztosít!

Az öreg kecske, annak öröme, hogy
ő egy ilyen fontos szerephez jutott, az
előadás napján nagyokat ivott barátai
körében, kiknek büszkén mutogatta sze-
repét és sürűn és nagyokat koccintottak
a tata sikerére!

Előadás alatt, fényesen kiöltözve, kezé-
ben a szerepét tartva, izgatottan várta
jelenetét Benedek bácsi, Elhangzik a vég-
szó és az öreg felteszi evikkerét és nyu-
godtan fog szerepe átoltásához Percel
Oszkár ügyelő ott terem és felöki az öre-
get a színpadra, evikkerrel és szereppel
együtt. Egy pillanatig farkasszemet néz-
zünk. Nagy művészi pauza. Látom, hogy
megvan rémülve Benedek bácsi és na-
gyon terhére van a evikker és a szerep a

kezében. Segíteni akarván zavarán, meg-
szólítottam:

— Ugy látom, te Mohamed szultán kül-
dötte vagy! Csend. Az a bizonyos kinos
esend. Rögtönöztem tovább:

— Nos, mit üzen a Te urad, a szultán?
Erre aztán egy felszabadult borgózós
lehelettel sóhajtván, kivágja a tata:

— E vitte a viz a várat!

Ugyanazt az egri várat, melynek disz-
leteiben alkudoztunk én és a hatalmas
Mohamed küldötte: Benedek bácsi!

Tanulság: Ha elvitte a viz a várat a
törökök sem foglalhatták azt el. Így kor-
rigálta meg Eger ostromának történetét
Benedek bácsi, a szabó, Rozsnyón!

BÁNK SOMA MUNKÁCSON

A nemzeti színház nem régen elhalt
kitűnő művésze, Palágyi Lajos a miskol-
ci színházat igazgatta éveken át. Nyári
állomása, Eger, Ungvár és Munkács volt.
Bánkban mint Biberach egyike volt
a legkiválóbbaknak. De nem azért volt
igazgató, hogy egyszer el ne játsza Bánk
Bán szerepét is. A munkácsi előadás-
kon másorra került Bánk Bán — Palá-
gyival a címszerepben. Rám Mikhál bán
szerepét osztotta. Első, második és ötödik
felvonásban volt jelenetem.

Első és második felvonást elvégezve az
öltözőben újságot olvastam míg az ötödik
felvonást meg nem csemettük. Csemetés
után a kellekeshez megyek és kérem a kis
Bánk Somát, egy kis gyermekszereplőt,
ki Bánk Bán fia — s kit nekem kellett
kézen fogva bevezetni a színpadra, hol

nagy játékaik voltak vele Bánknak, az apá-
nak.

— Bánk Somát? — nézett rám bambán.

— Tyhűj a mindenit én erről egészen
elfeledkeztem, — szólt a kellekes — és
hazavitték a kis fiút.

— Nahát akkor ha a föld alól is te-
remtsd elő rögtön.

— Dehát az már lefeküdt, hanem tús-
tént itt leszek egy másik kisfiúval

Mire a színpadra kellett mennem, nagy
sietve fel is öltöztették és kezembe adják
a második Bánk Somát, kit a harmadik
felvonásban egy más fincska játszott. A
közönség nem vesz észre a cserét. Vissza-
fojtott lélegzettel hallgatja a tragédiát.
Jön Tiborc, hozzák a színpadra Melinka
kopersóját. Mind letérdelünk a koporsó
körüli, levesszük fővegünköt, csak fia, a
kis Soma, tartja fenn fején a sapkát.
Oda sugom neki halkán:

— Vedd le fiam a sapkadat. Nem mozdul,
Mert a kellekes ráparancsolt, hogy
le ne vegye a sapkát a fejeéről. Persze én
erről semmit sem tudtam és azt hittem
nem ért a kisfiu és leemeltem fejeéről a
főveget. Abban a pillanatban két hatal-
mas pajesz esik le jobbról-balról Bánk
Soma halántékára. A közönség hatotába
kezdet. Palágyi-Bánk Bán ijedten kap a
ruhájához, azt hitte rajta van valami
toilette-hiba, azon nevetnek. Háttal for-
dul a közönségnek, úgy kérdi:
— Mit nevetnek?!

Választ persze nem kapott, mert mi
szereplők is fuldokló röhögéssel borul-
tunk Melinka koporsójára kit még soha
sem sirattak olyan buzgón. Azóta sem
játszották Bánk Bánt, Munkácson!

Kosztolánszky István

Bethlehem felé

Dalocska, szállj; csillagnak szánlak;
Gyűjtsd öröme e bus világnak
Gyászban zokogó éjjelét.
Mutass irányt a tévelygőknek
És az Igében kétkedőknek
Hívd újból életre hitét! . . .

Mert nem látják, pogány bálványuk
Miként dül maholnap reájuk
És hogy lesz rommá mindenük . . .
Mutass rá: míg az üdvöt várják,
Tettökkel önsírjukat ássák
S halál lesz úrrá mindenütt.

Ma nincsen hit, szeretet, béke;
Törött szárnyu a szív reménye,
Csak Te állsz fennen, szabadon.
Köszönts be hát minden szobába
S hirdesd, hogy az Urnak jósága
Megváltót küldött e napon,

Hogy a tévelygők irányt leve,
Szárnyaljon szabadon a lelke
Az Eszme: Bethlehem felé;
Ami nem más: szeretet, béke,
A szenvedők hite, reménye,
Hogy egykor a romok porából
Tisztultan száll az Ur elé.

KI SZIVÉT A HOMLOKAN HORDJA

Ne tessék megijedni, nem Jókai-plá-
ginn lesz ez. Néhai jó Makó Lajos szege-
di társulata ajkai nyári állomásán,
Oroszázán játszott. A szinkó: udvarán
beszélgettünk, mikor betoppán nagy da-
rab hőszerelemünk, kit Makó nagyon
szeretett: Klenovics Gyuszi. Gyuszi kol-
legánknak gyakran volt a b. nevével kéz-
zel fogható nézeteltérése, hol a nagy da-
rab ember húzta mindig a rövidebbet.
Ezúttal is minden oka meg volt, hogy mi-
nél távolabb legyen tőlünk, mert az ar-
cán női kézimunka nyomai látszottak.

Makó éles szeme már messziről észre-
vette, hogy kedvenc színészevel valami
történet, Odamegy hozzá, megszólítja:

— Hát veled, Gyuszikám, mi van? Mi-
lyen az arcod? Kitől van ez?

— Borotválkozás közben összekarmol-
tam magam, — mondja Gyuszi kinos mo-
sollyal.

— Jó, jó, én elhiszem, — szólt Makó, —
de mióta borotválkozol a homlokon is?!

A fehér gengszter társadalmi állása jobb, mint a négeré és egyéb amerikai furcsaságok

Amerika a korlátlan lehetőségek országa. Valaki ma cipőpucoló a szé-
dületes életű Broadway és néhány
év vagy évtized múlva vasuti, vagy
olajmunkás. A rikkancsból, aki cente-
ket vesz be a World eladásából, új-
ságtulajdonos lehet, a boltiszolgából
tőzsdei nagyhatalom. Felfelé nincse-
nek határok. De lefelé sem! Hány
volt dollármilliomos tengődik ma
Newyork vagy Brooklyn szegény-
negyedeiben? Hány tisztviselőnek,
vagy munkásnak mondják, — esetleg
10—20 évi szolgálat után — hogy
szombaton vegye fel a fizetését és
azután ne jöjjön többé munkába...

Azért vannak határok!

**A gengszterből talán lehet
sheriff, de már egy néger
nem érheti el, hogy fegyver-
viselési engedélyt kapjon.**

A néger orvos, a néger ügyvéd nem
ritkaság, de olyan néger minos, aki
beszállhatna a fehérre részére fen-
tartott villamoskocsiba, vagy vasuti
fülkébe, vagy aki fehér negyedben
lakhatna, kivéve mint szolga, vagy
cseléd.

Ily éles határ létezett egy pár év
előttig a legdemokratikusabb terüle-
ten, a munkásszervezkedés terén.
Amerikában már évtizedek óta volt
egy munkásszervezet, amely hosszú
ideig nagyhatalom volt és amelynek
az élén William Green állott.

**Ez a szervezet exkluzívabb
volt, mint akárhány jöpolgári
klub.**

A Green ur vezetése alatt álló mun-
kásszervezet belevonta kereteibe a
műasztalosokat, a vasestergályoso-
kat, a mechanikusokat, szóval a szak-
munkásokat. A tanulatlan munkásra
fűtültek a Green-féle szervezetek.
Ha valamely butorgyárnak konflik-
tusa támadt munkásaival, úgy Green
ur elrendelte, hogy az illető város,
vagy tartomány összes asztalosai te-
gyék le a munkát és egyszersmind
letiltotta a sztrájk alatt álló területet
a máshonnan jövő asztalosmunkások
részére is. Amellett Green olyan
yenki volt, akivel beszélni lehetett.

**Ha a szervezet részére bizo-
nyos összeget lefizettek,
megleázódott a munka.**

Mindenesetre a Green-féle szerveze-
tek működése idézte elő elsősorban,
hogy az amerikai szakmunkásnak eu-
rópai fogalmak szerint szinte fantasz-
tikus fizetése volt, annak ellenére,
hogy az amerikai munkásoknak alig
egytizedrészre tartozott ebbe a keret-
be. Közben a munkaadónak jogában
állott a tanulatlan munkást úgy ki-
aknázni, ahogyan ez neki éppen tet-
szett.

Egyszerre feltűnt Lewis munkás-
vezér, aki újfajta szervezeteket léte-
sített, egészen új, eddig ismeretlen
alapon. Nem exkluzív kereteket állí-
tott fel, hanem megszervezte a tö-
megeket,

**nem szakmák szerint hozta
külön-külön táborokba a
munkásságot, hanem bevett
a szervezetbe mindenkit.**

— horribile dictu — még a négereket
is. És azonkívül abban különbözött
Green-től, hogy semmiféle modora
nem volt. Ha a munkaadó goromba
volt munkásaival, Lewis még sokkal
gorombább volt, ha valamely tröszt
kizárta az alkalmazottait, Lewis nem
szégyelte magát megrohamozni töme-
geivel a gyárat és

**a tömeg addig ki sem ment
az elfoglalt épületből, amíg
vagy a rendőrség nem jött,
vagy a munkaadó nem enge-
dett.**

Hallatlanul kellemetlen ellenfélle
vált, aki mögött ma milliók állanak.

Green szervezeteiben higgadt em-
berek ülnek a vezetőségben, szakálias,
ráncos arcú bácsik, akikkel udva-
riasan lehet beszélni és akik udva-
riasan tárgyalnak. Lewis emberei ez-
zel szemben nem hatódnak meg még
attól sem, ha ellenfelüknek dollár-
milliók vannak a zsebében, illetve a
bankszámláján.

**Green a szordinós multat kép-
viseli, Lewis a mai, senkire
és semmire tekintettel nem
lévő, könyökkel és minden
eszközzel dolgozó jelent.**

A jelen legyőzi a patinás multat és
ha Roosevelt elhatározta, hogy
minden amerikai tradíció ellenére
harmadszor is jelölteti magát az el-
nöki székre, ennek az az oka, hogy
nagyon kell tartani, hogy Roosevelt
tartózkodása esetén Lewis kerülhet

az elnöki székre.

Lewis, aki egy arevonalba állította
a fehér és a néger munkást, csak
azért, mert a néger munkás is dolgo-
zik.

Shocking...

Pályadij a világbékére

Csodálatos, hogy az utolsó években a
földkerekség összes lapjaiban megjelent
tömegek sok cikk egyike sem jelöli
meg érthetően, hogy az annyira óhajtott
és szükséges Világbéke miképpen volna
elérhető. Ugy látszik, hogy az annak lét-
rejöttét gátló „bacilusok” vagy olyan
parányiak, hogy a rendelkezésünkre álló
kutató eszközökkel sem voltak felfedez-
hetők, vagy pedig olyan nagyok, hogy
árnyékuk átláthatatlan sötétsége az ok.
Bármelyik eset áll fenn, az elvitathatlan,
hogy „tudósaink” megingathatlan holt-
pontra jutottak. A számtalan kölcsönös
látogatások, reggelik, ebédek és egyéb la-
komák, okosnak, üdvösnök látszótt in-
dítványok kerültek tárgyalásra anélkül,
hogy a szent békének a biztosítását még
csak megközelítették volna.

Mi lehet tehát mégis az oka a sok
szízfuzsi hadonázásnak? Nemrég a vi-
lág összes asszonyainak kiküldöttel, te-
hát az „Emberi élet forrás” képviselői
sok ezer számban gyűltek össze, hogy a
béke biztosítására nézve érdemben hatá-
rozzanak. Kétségbevonhatlanul ők volná-
nak a legilletékesebbek egy döntő és min-
den emberfia által feltétlenül elismeren-
dő határozatot meghozatalára. Amennyiben
ezek sem találták meg a békebiztosítá-
sának kétségbevonhatlan módját, legutolsó
kísérletként az azt őszintén óhajó orszá-
gok kormányai hocsássanak ki kövően
díjazó pályázatot. Hátha akad valahol
valaki, talán egy egyszerű pástorember,
vagy az Istenségnek valamely más ke-
gyeltje, akit felfoghatlan égi sugalmazás
évek óta predesztinált arra, hogy ő
mentse meg a békét.

Ne gúnyolódjék senki a mondottakon,
hiszen a Déli Hírlapban hetek előtt meg-
jelent Gógós szelmalomhare című el-
kérését kizáróan bizonyítja, hogy nem-

csak voltak, de mindig lesznek is világra-
szóló esodátévesek. Hosszúra nyulott
földléttem végén sem tartom kislelkűség-
nek, ha átpártolok a esodákban hívők tá-
borába. Sőt ünnepélyesen kijelentem,
hogyha a pályázati idő folyama alatt a
világbéke biztosításának kétségbevonha-
tatlanság módja az én agyamban érlelődnek
meg, úgy azt mindannyiunk boldogulása
előjából, az általam legilletékesebbnek
találódó fórumnak fogom felajánlani és
szabadalmazását kérni.

Magától értetődik, hogy az így nyert
pályadíjat, bármilyen sok milliárdból
álljon is, tisztán csak jótékonyossági és ne-
mes célokra fogom felajánlani.

Grabler Árpád, nyug. községi jegyző

Óvakodjunk a meghűléstől

„Már a csontjaimban érzem a nedves-
séget. Biztos, hogy meghűtem”.

„Amint hazaérkezik, használjon
CARMOL-t, bedörzsölésre és rögtön el-
mullik.”

CARMOL a legjobb bedörzsölőszer meg-
hűlés, gripa, reumatikus tájdalmak és láz ellen.
Ara üvegenként 22 lej.

RAGYOGÓ FOGAK

... MOSOLY, AMI RABUL EJT

Az antiszeptikus fogkrém, amely megsárgult, színtelen
fogakat ismét vonzóvá varázsol

KOLYNOS annak a fogorvos-
nak tudományos formulái
alapján készült, aki világszerte tett
szert emiatt nagy hírnévre. Ez-
zel a fogkrémmel a legkötele-
sebb szájtisztítás végezhető el,
mert minden egyes keféles és
csírák millióit ölik meg, melyek
a fogak elszíntelenedését és bom-
lását okozzák.

Kolynos lényegesen különbö-
zik más fogkrém-készítmények-
től, mert olyan elemekből áll,
melyek nem találhatók közön-
séges fogkrémekben. Ez a szer

úgy hat a fogakra, mint az ék-
szerész csiszolója a fényt vesz-
tett ezüstre, amikor a színtelen
réteget eltünteti.

Jegyezze meg jól: Kolynos
kétszer annyi ideig tart, mint a
közönséges fogpasztát, mert
csak felannyit használunk el be-
löle. Kolynos annyira koncen-
trált, hogy egyetlen centiméternyi
is elégséges a száraz kefére kenve.
Még ma... tegyen kísérletet
Kolynos-szal.

Növelje mosolyának varázsát
Kolynos által.

Takarékoskodjék
Vegyen nagy tubust.

Emberrablók üldözése egy országon

John O'Connel, ismert amerikai pol-
kus elrablása annakidején — 1933-ban —
nagy szenzációja volt az Ujvilágnak,
emberrabló banditák 23 napi fogság
csak ötvenezer dollár váltásdíjjal lefe-
tése ellenében bocsátották szabadon a
gyetlenül megkínzott politikust. Ami a
pénzt meg nem kapták, állandóan ko-
raverve tartották és a legválogatott
kínzásokkal kényszerítették a váltásdíj
kifizetésére. A gengszterek kegyetlen
nászmódja különösen felháborította
amerikai közvéleményt.

John O'Connel szabadulása után
rendőrség nagy eréllyel látott hozzá
tagból álló gengszterársaság közre-
tésére. A banda csakhamar lakat alá
rült és tagjai; 25-től 75 évig terjedő fo-
házbüntetést kaptak. Hármán közül
John Oby, Percy Geary és Red Czona
a Sing-Sing fegyházba kerültek, Geary
napokban egy barátja révén valami-
pen revolverhez jutott, ami a há-
ngengszterben megérlette a szökés go-
latát. Egyikük lövése emelt revolver-
kényszerítette a cellája előtt sétáló fo-
házórt, hogy kulcsait kiszolgáltassa.
Geary aztán társait kiszabadította
elsőlétő örököt most már egyesült er-
ővel ártalmatlanná tették, majd miután a
puőrséget is sikerült lerohanniok,
készen varakozó autóbán elmenekülte.

Olyan hajsza kezdődött most a
Sing szökevényei után, amilyenre
Egyesült Államokban még nem volt
da. A környék valamennyi útját azo-
megszállta a rendőrség és a rendőr-
parancsba ment; nincs kegyelem! Fi-
szuk, hogy a gengszterek a járható
csupa-barlang Catskill-hegység em-
nemjárta buvóhelyeire vették be ma-
kat. A rendőrség ennek ellenére
mond le kérekerítésükről, sőt katon
segítségét is igénybeveszi a terület
szeres átkutatásához.

Az amerikai közönség feszült figye-
mel kíséri az élet-halálra folyó ha-
tejeményeit.

**OLVASSA ÉS TERJESSZE
A DÉLI HIRLAP**

DURIGO ILONA

a világhírű magyar énekesnő
a Bánság fővárosában született

Ébredülős csendes öregur a má-
ndi kerület egy hallgatag kis utcá-
na lakója. De azért feltűnik, ér-
kelést kelt magas, szikár alakja,
gyakor-olykor — mindig magáno-
s és gondolataiban elmerülve —
tét végzi. Ki lehet ez az ember?
Felődtem magamban valahány-
örjsszeakadtam vele, míg végül
nyelyesen is megismertem egy vé-
te találkozás eredményeképpen.

Durigo József, rokkant nyom-
lás, vagyok, — így mutatkozott be.

Csak nem Durigo Ilonának, a
világhírű magyar énekesnőnek, ro-
kon?

De bizony, az vagyok, még pedig
tes bátyja, — válaszolt az öregur.
A legnagyobb oratoriuménekes-
nőnek a bátyja tehát itt él közöt-
l. Tovább faggattam az öreget.
E beszélt, elmondta családja törté-
netét, amely városunk régi életéből
színes megkapó mozaik.

Durigo-család tulajdonképpen
olasz származású, így érthető meg
Dugo Ilona hangjának rendkívüli
szépsége is, amely az olasz beleanto-
men tőkélyét bírja. 1860-ban érke-
t a triezti származású Durigo
ticanni vándorútjában városunkba
miután akkoriban jelentek itt
ne az első gyorsajtó gépek, azon-
alkalmazást is talált Főrk Gusz-
nyomdájában, mint gépmester.

akkoriban Kis-Bécsnek nevezett
skában igen kedélyes és olcsó
vo az élet, így Durigo mester igen
tünően érezte magát a „Fabruk-
ba”, ahol tanyáját felütötte. Csak-
hamar megismerkedett egy gyárvá-
ros polgár lányával is, akit megsze-
tett és feleségül vett. Néhány év
mava azonban a nagy vilájárót is-
m elfogta a vándorlási láz és Pestre
t, majd onnan Bécsbe, Brünnbe,
a legnagyobb officinákban dol-
gott. Később ismét visszakerült Bu-
nestrre, ahol súlyos csapás érte.

Felesége gyermekágyban meghalt
ő özvegyen maradt hét nevelten
rával. A gyermekeknek sürgősen
na kellett. Találkozott is egy
ylv- és zongoramesternővel, igen mu-
zális családból, aki hozzáment és
alkozott az áldozatra, hogy a hét
rmekek felnevelje. Az asszony a
neves Beliczay-család sarja volt,
urigo tehát Beliczay Gyulával, a ne-
zeneszerzővel került sógorságba.
Két legidősebb fiu csakhamar az
naeneum-nyomdában nyert elhe-
szkedést, így már három nyomdász
t a családban. A lányok, hála a ki-
ő tanításnak, csakhamar oly hala-
t tudtak a zongorajátékban fel-
tetni, hogy hatkezes darabokat
szva a nyilvánosság előtt is nagy
errel szerepeltek. Kettőn később a
dapesti Zeneakadémiára kerültek,
ol Durigo Anna oklevelet nyert,
ajd tanárnőnek nevezték ki Pozsony-
l, Durigo Ilona Bécsben és Német-
szágban vett énekórákat és Pálmay
kának is tanítványa volt. Közben
urigo Giovanni meghalt, így mind-
ő édes szülőjüket elvesztették a
ermekek. Ekkor azonban már

mindannyian önállóak voltak.
Durigo Ilona, a család szemefénye
egy Albaniéhez hasonló színezű
mely alt hang birtokában csakhamar
világszerte keresett és csodált énekes-
nő lett. Elsőrendű kulturája finom iz-
lése révén mint hangversenyénekesnő,
de különösen mint oratorium előadó
szerepelt a legnagyobb metropolisok-
ban a háboru előtt és a világháboru
idején. Jelenleg a zürichi Eneka-
démia első énektanárnője, nemrégiben
néhai Beliczay Gyula születésének

ERŐS FÉNY • CSEKÉLY ÁRAMFOGYASZTÁS
FELDOLMULHATATLAN TARTÓSSÁG • MINDEZT
NYUITJA AZ

ARGON

IZZOLAMPA
ELECTROSTAR S. A.
BUCUREȘTI, 1 - CALEA VICTORIEI, 2

százéves fordulóján az általa szerzett
F-dur misében az alt szólamot éne-
kelte. Így a negyven évvel ezelőtt el-
hunyt nagybácsi és unokahuga ismét
egymásra találtak az örökkévalóság-
ban egy pillanatra, a zene szárnyain.

Igy mesélte el családja érdekes
sorsutját az olasz származású Durigo
József, aki hűséges maradt a Bánság
fővárosához, melynek minden köve
régi szép ifjúságára emlékezteti.

(F.)

Magyar asszony vértanúsága igazukért és az elnyomatásuk román parasztlakért

kegyetlensége
ellen harcoló

Erdély történelmének kétségtelenül
egyik legérdekesebb alakja Kelemen-
né Varga Katalin, akinek személyé-
vel úgy a magyar, mint a román hi-
vatalos történetírás meglepően keveset
foglalkozik. Kelemenné Varga
Katalinról Marczali Henrik történel-
mi könyvében egy odavetett mondat-
ban emlékezik meg. A román törté-
netírás szintén csak néhány sorban
foglalkozik vele. Nem érdektelen
most, közel száz év távlatában, meg-
világítani ennek a rejtélyes asszony-
nak a szerepét, aki kemény harcot vi-
vott előkelő magyar nemes asszony lé-
tére az igazságukat kereső román bá-
nyászfalvak érdekében.

HÁROM BANYÁSZFALU IGAZÁT KERESI

Az elmúlt évszázad közepén va-
gyunk, 1840-ben Alsófehervármegye
urai Bucsum, Kerpenyes és Abrud-
falva bányászlakosságát súlyosan
megadóztatták. Ez a három szentiszta
románok lakta nagyközség évszázadok
óta a föld mélyéből élt, bányászok
voltak és mint ilyenek királyi jogokat
élveztek és nem voltak kötelesek a
vármegyének adót fizetni. A jogtalan-
ul kivetett adó fizetését megtagad-
ták. A nemes vármegye erre porkolá-
bokkal elfogatta a falvak legtekinté-
lyesebb embereit és az albaiuliai-gyu-
lafehérvári tömlöcben igyekezett őket
jobb belátásra bírni. A megfélemlített
falvak erre természetesen fizettek. Fi-
zettek, de igazuk tudatában perrel
akartak élni és ezért küldöttséget me-
nesztettek Aiud-Nagyenyedre egy fis-
kálshoz, hogy az vivja ki igazukat.
Abrudfalvától Enyedig azonban az
nt hosszú és főleg veszélyes. A min-
dent előrelátó vármegye őriztette az
utakat és a küldöttek az ügyvéd hely-
lyett a börtönbe kerültek. A bányá-
szok azonban nem nyugodtak. A leg-
nagyobb titokban éjnek idején isme-
retlen hegyi utakon, titkos ösvénye-
ken újabb követeket küldtek Enyedre
és az ügyvédnél találkoztak Kelemen-
né Varga Katalinnal. Kelemenné vé-
gighallgatta a bányászok panaszát és
elhatározta, hogy minden befolyását
latbaveti érdekükben.

ELFOGATÓ PARANCS VARGA KATALIN ELLEN

Az előkelő nemes asszonyt még fia-
tal korából jól ismerték a bécsi csá-
szári udvarnál és összeköttetéseiben
bizva felterjesztéssel fordult V. Fer-
dinánd Őfelségéhez. A kérvény meg-
is tette kívánt hatását. Királyi leirat
érkezik, mely a bányászoknak ad igá-
zat. Bécs azonban messze van és Őfel-
sége nem tudja, hogy tisztviselői nem
minden egyes esetben teljesítik pa-
rancsait. A királyi kincstár szövetke-
zik a vármegyével, füttyölnek a ki-
rályi dekrétumra és mintegy válaszul
most már elveszik a falvak legelőit is.
Varga Katalin erre sem esik két-
ségbe. Felbuztatja a három falu lakos-
ságát, akik istenitük s Doamna nostra
névvel tisztelik, hogy fejszéssel irt-
sák ki a kincstári erdőket és így kár-
pótolják magukat. Erre már komo-
lyan felhördült a vármegye és az er-
délyi főkormányzók elfogató paran-
csot adott ki Kelemenné Varga Kata-
lin ellen:

HARC A HATALOM ELLEN

Varga Katalin ellen kiadott elfo-
gató parancs azonban az ellenkező ha-
tást éri el. A bányászfalvak most öt-
ven fejszéből álló testőrséget adnak
őrizetűl és a három román falu állam-
iesz az államban. A diktátor Kele-
menné Varga Katalin, aki ilyen mi-
nőségében felelősségre vonja a bányá-
szokat sanyargató Bucsum község kis-
bíróját. A fejszés mócaival felvonuló
Varga Katalin elől a kisbíró elbukik
és felesége csecsemőjével a karján
szóváltásban keveredik vele. Vitatko-
zás közben Kelemenné botjával az
asszonyra akar ütni, tévedésből azon-
ban a gyermeket találja el, aki más-
napra halott.

1846 szeptemberében Varga Kata-
lin Bécsbe utazik és személyesen adja
át újabb kérvényét a császárnak.
Visszajövet már templomi szószékről
beszél a néphez és ebben az adó meg-
tagadására buzdítja őket.

VARGA KATALIN A BÖRTÖNBEN

Az egyesült rendek, vagyis a nemes
vármegye, a kir. kincstár már hét éve

állnak hareban Varga Katalinnal és
tehetetlenek vele szemben. Elfogni
nem lehet, mert védi az ötven fejsz-
és román paraszt és a végtelékig fel-
izgatott román falvakba különben
sem tanácsos poroszlokat küldeni, mert
a felkoncolás veszélyének vannak ki-
téve. Szövetségest keresnek tehát és
ezt meg is találják egy román pap
személyében. Saguna András püspöki
vikárius végigjárja a három falut,
ahol igyekezik a román parasztlakot
az adófizetés szükségességéről meg-
győzni. Bucsumban Varga Katalinnal
találkozik. Furfangos módon foglalul
ejti és Kelemenné Varga Katalint
másnap már az aiudi-nagyenyei bört-
önbe szállítja.

Öt hónap mulva Saguna Andrást
püspökké nevezik ki a hálás magyar
rendek, Varga Katalin az Alba Julia-
gyulafehérvári börtönben esztét vesztí
és három falu lakossága vezetője és
pártfogója nélkül keservesen lakol
vakmerőségéről. A dolgot azonban
nem lehet titokban tartani. Varga Ka-
talin személyét jól ismerik, az akkori
bécsi lapok is irnak elfogatásáról és
arról a hatalmi tulkapásról, melyet a
vármegye és a kincstár a román pa-
rasztlak ellen elkövettek. A király be-
kéri az iratokat, közben azonban kitör
a 48-as forradalom és Varga Katalin
a börtönben felejtődik.

1850 december 14-én végre katonai
bíróóság tárgyalja Varga Katalin
ügyét. A bíróság beigazoltnak látta,
hogy Varga Katalin valóban csak az
elnyomott és igaztalanul sanyargatott
nép védője volt és mint ilyen három
havi elzárásaj büntette, amit (három
évet töltött vizsgálati fogságban) ki-
töltöttek vett.

Varga Katalin holttestét, ennek a
különös életű asszonynak földi porhü-
lyvét, aki magyar nemes asszony lé-
tére elnyomott román parasztlak ér-
dekében feláldozta magát, valahol az
Alba Julia-gyulafehérvári temető in-
gyenes részében temették el. Sirja jel-
belen, csontjai már régen elporladtak,
de az emléke még most is él a román
parasztlak szívében.

Ifjabb Kubán Endre

Részesítse előnyben ezt a szert... megérdemli a bizalmát

Az URODONAL hatása példátlan, ezen készítmény összetétele elsőrangú tudományos kísérleteken alapszik. Előállítására szigorú tudományos ellenőrzés alatt történik, kizárólag elsőrangú minőségű nyersanyagok felhasználásával. Az URODONAL-t az orvosegyetemeken és tudományos akadémiákon számtalanszor felülvizsgálták, kísérleteket végeztek vele és ezek eredményéről neves tudósok komoly orvosi munkákban számoltak be.

A legnevesebb orvosok ajánlják ezt a szert, amely az egész világon el van terjedve és nemcsak a felnőttek egészségét védi, hanem a gyermekeket is óvja az artritisz veszélyeitől.

Az URODONAL kezelés megóvja a következő BETEGSEGEKTŐL:

Erelmeszesedés,
Elhízás,
Vérkeringési-zavarok,
Reuma,
Köszvény,
Az epe és húgyutak megbetegedései,
Homokos és köveslerakódások,
Ara yér.

URODONAL

**A LEGJOBB
REUMA ELLENI SZER!**

Kapható:
Gyógyszertárakban és Drogeriákban

Az URODONAL jótékony hatásai:

Erősíti a szervezetet.
Pótolja az elhasznált életert.
Eltávolítja a húgysavat, mérgeket és toxinokat.
Tehermentesíti a májat és a veséket.
Szabályozza a vérnyomást és a vérkeringést.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MARKA

Gaal Olga bécsi riportja

Elnéptelenedik a bécsi iskola

egy vagy két kutya házasság jegyében történnek és emiatt iskolák helyett

kutyaklinikák nyílnak

Bécs különböző kerületeiben összesen tizennyolc elemi iskola első osztálya zárult be végérvényesen. Miért? Egyszerűen azért, mert nincs gyerekek. Olyan kevés volt az elsőosztályos gyermekek, hogy össze kellett vonni a kerületek első osztályait és így tizennyolc első osztály teljesen föllesz egésznek bizonyult. Ez pedig azt jelenti, hogy

három év múlva tizennyolc elemi iskola épülete teljesen üresen marad,

mert a gyermekek kinőnek belőle és utánpótlás nincs. Tehát három év múlva ez a tizennyolc iskolaépület szomorú kihaltságában fel fogja magát kinátni egyéb célra. Hogy milyen célt fog majd szolgálni, azt egyelőre nem lehet tudni. A mai általános hadfelszerelési hisztéria közepette nem lehetetlen, hogy raktár lesz belőlük gázalarek számára. Vagy esetleg kutyaklinika.

A mindinkább nagyobb tért hódító gyermektelen házasságok ugyanis, amelyek az „egy, vagy két kutya házasság” jegyében kötődnek, megfelelő gondoskodást kívánnak az államtól szeretettel részére. Nem tréfa ez, hanem megdöbbentő valóság, hogy ma nagyobb népszerűségnek örvendenek a kutyák, többet beszélnek róluk, mint a gyermekekről.

A windsori herceg világhírnévként örvendő felesége — volt Simpsonné — egy ritkafajtájú kutyával ajándékozta meg férjét. Amikor Bécsben tartózkodott a hercegi pár, az ifjú pár legdrágább kincse, a kutya, hirtelen megbetegedett.

A windsori herceg maga vitte pompás autóján a kutyaklinikára, aggódva várták az operáció kimeneteléről

szóló híreket

és amikor a kutya minden veszélyen túl volt, boldogan, gyöngéd szeretettel pakolták be ismét az autóba, hogy tájékozódásuk sajátkezüleg ápolják otthon. A lapok kivétel nélkül beszámoltak róla, mint fontos eseményről.

A napokban egy „agen buzgó” katolikus arisztokrata hölgygel beszélgettem. Ötven év körüli, özvegy. A lakása ezüsttel megrakott, főúri. Mondja, hogy

kutyát akar vásárolni. Öreg édesanyja ugyanis, akivel délutáni sétáját végezte, mindegyre gyengébb

és így már nem tud vele tartani. Milyen jó lesz egy kedves kis kutya — mondja, — az legalább egy ok, hogy egy kicsit kimenjen az ember mozogni és egyuttal társaság is.

Ugyancsak nemrég voltam fültanu-

ja Bécs legnagyobb szociális intézményének irodájában, amikor egy idős urj hölgy — zongoratanítónő — könnyeit ontva, keseregte az irodavezetőnek, hogy

utolsó két tanítványát is elvesztette.

A két jómódban élő idősebb leánytestvér eddig három órát vett helenkint tőle. Rendesen megfizették a zongoraórákat, jószívű két öregkisasszony, akik talán csak azért vették az órákat, hogy a szegény zongoratanítónő segítsenek. Most azonban felmondták az órákat. Történt ugyanis, hogy a „házi bálvány”, a foxi megbetegedett. Mindennap fél liter tejszint kapott, negyedkiló kekszet és egy tábla csokoládét. Talán éppen ez a finom menü ásta alá az egészségét. Egyszóval

a kutyát haladéktalanul operálni kellett, ami 220 schillingbe került és így sajnos,

szegény öreg zongoratanítónő a szűk kis mindennapi kenyérvértől is elesett.

Ezek az esetek, úgy hiszem, föllegetessé tesznek minden magyarát.

Végtelen fontossága, hű jelleméről a fentről jövő példaadásnak. Vajj, ennek a példaadásnak nincs semmi köze a beesukott tizennyolc első osztályhoz?

A középosztály, a beosztott kis havi fizetéssel, még inkább vállalja a kötelezettségeket.

Ők még nevelnek két-három gyermeket — többre igazán nem képesek az első osztály számára. A külvárosi munkástömegeknél még nagyobb népszerű a gyermek. Itt-ott hat-nyolc is van belőle. Sokszor igazán eszörgő kis eszenthalmazok, vértelen. Mégis csak mosolygók, mégis csak kis sugarcéklák a nyomor sötétségében.

Hivatásuk van nekik. Állattá, eldult szörnyű fajult istenteremtényeiből sokszor újra embert alakítanak nekik pusztán jelenlétükkel, mert gyermeki tekintet ártatlansága, az szeretetüknek lenyűgöző ereje a bálványozással telített emberi lélek diuma. De nemcsak a külvárosok van nekik hivatásuk, hanem

a belvárosi palotákban is, ahonnan teljesen kipusztulnak lassan.

Kipusztulnak, mert a bálványozó imádó emberi önzés, a kishitűség, nyomor, a mesterségesen szított borús rémlátások megakadályozzák világrajövetelüket. Pedig volt-e valaha nagyobb szükségünk a lélek rádmára, az ártatlan gyermeki mosolyra és szeretetre, mint ma, amikor a győzelem éjszakája akerja fekete színyait teríteni Európára?

SIEBOLD BUTOL

jó szép és olcsó
Allandó kiállítás!

Timișoara I, Piața Unirii

FEISTAMMEL & WALLETH

Timișoara IV., Str. Văcărescu 20

Fűszer,
csemege,
italok és
festékárú.

nagykereskedés

Fióküzlet: IV., Bulev. Berthelot 8

Kubán Endre riportja

Magyar menekült mondja izgalmas kalandjait és menekülését az ostromlott Shanghaiból

Egy harmadik kerületi nagyobb társaság in-

Amikor keresztül halad a

egy-öt férfit figyel meg. Az

szél, a többi hallgat. Az új-

lébe szavak dobolnak az asz-

Shanghai... japánok... kínaiak

Hongkong... hat

még ott voltam...

társaság tagjai már régen az ut-

vanak, de az újságíró még ott

ésben a fehér terítéses szobá-

nyben a vendéglős már lecsa-

szállanyt. Aztán odalép a frös-

fiakhoz és odaveti a beszélő-

sót:

Mi beszél maga itt Shanghairól,

János?

Füti a fejét:

Nem ez a nevem. De, ha azért

Jánosnak, mert azt hiszi,

hitok, hát tessék!

erül a belső zsebébe. Aztán át-

az onnan kivett magyar utle-

forgolódtam az artisták között, akiket
 állandóan fényképeztem. Egy Shang-
 haiba kivándorolt artista barátomtól
 levelet kaptam 1936 februárjában,
 hogy ott jó kereset kínálkoznék a szá-
 momra. Artistákról készített fényké-
 pekkel és képes lapokkal nagyon so-
 kat lehet keresni. Nem hagytam nyug-
 tot a dolog és addig mesterkedtem,
 amíg sikerült annyi pénzt összeho-
 nom, hogy a múlt év nyarán kimehet-
 tem Shanghaiba. Valóban jól keres-
 tem. Az artisták és főleg artistanők,
 magyarok, de az ő révükön németek,
 angolok, franciák és más nemzetiség-
 güek, nyakra-főre rendeltek nálam
 képeket. Shanghaiban rengeteg mu-
 lató és bár van, amelyek állandóan
 zsufoltak. Már most az artisták, akik
 előadás után rendszeren együtt mutat-
 nak a vendégekkel, kitalálták, hogy
 reggel emlékül megvétetik ezekkel az
 arcképeket. Az ára egy dollártól fel-
 felé. Én a felét kaptam minden kép

Ettől kezdve ez éjjel többször meg-

ismétlődött.
 — A mulatókban tovább folyt a
 műsor és a pezsgő. Abban az időben
 azonban a japánok már nappal is lő-
 ték Shanghainak ama helyeit, ame-
 lyeket kínaiak tartottak megszállva.
 Halottak is voltak. Ezeket teher-
 autókra dobálták és Shanghaiban to-
 vább lüktetett az élet. Borzalom csak
 akkor vett erőt rajtunk, amikor —
 szándékosan, vagy véletlenül — a
 nemzetközi negyedekre is zuhantak
 bombák. Az ilyen találatokat a japá-
 nok és kínaiak kölcsönösen egymásra
 fogták. Nekiünk végtére mindegy
 volt, hogy kinek a bombája ijesztett,
 de tény, hogy féltünk. Volt is okunk,
 mert már az egyik mulatóba is becsa-
 pot egy japán bomba. Sokan megsebe-
 sülték. Köztük Czeglédy Piroska ma-
 gyar táncosnő is. Sári Ede magyar
 cigánynak a beszakadt menyezet tör-
 meléke elpusztította a nagybölgőjét,

Gordon Mária

BOHÓC VAGYOK

Nem vagyok híres ember, a falvakat járom,
 A komédiás szekér az én kis világom.
 Nap, nap után hányom a cigánykereket.
 S tréfáimmal felderítem nézőimet.
 Az arcomat valójában sohse mutatom,
 Bohóc vagyok, a közönséget mulattatni akarom!

Ha van színpad, mely befogad, szívesen elmegyek,
 Nevetnek rajtam a felnőttek s gyerekek.
 Ha vérzik is szívem, nevetek s játszom a vigat,
 És sírok nevető álarcom alatt.
 Látszólag szívem nincs, csak nevetni tudok,
 A közönséget mulattatni akarom, bohóc vagyok!

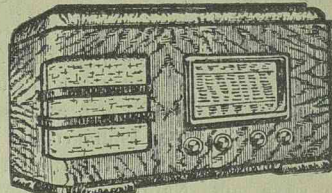
Nem adtam nagyot, csak pár boldog percet,
 S ha majdan egyszer meghalok, elfelednek.
 Szomorú, hogy így lesz, de szépet, jót tettem,
 Mikor azt, hogy én is ember vagyok, elfeledtem.
 Eh, de hogy is illenek hozzám ily bus gondolatok,
 Nosza hányjuk a cigánykereket, én bohóc vagyok!

de maga sértetlen maradt.
 — Az artistákat ettől kezdve a bár-
 tulajdonosok csak nagynehezen tud-
 ták rávenni a további fellépésre. So-
 kan közülük már ott is hagyták
 Shanghait. Nemsokára már nem kel-
 lett az artistákat biztatni a fellépésre.
 A lokálokat bezárták. Némely helyen
 azonban lehuzott redőnyök mögött
 titokban mégis tartottak előadásokat
 és dárídókat. Közönséget mindig le-
 hetett ezekre kapni. Szeptember vé-
 gén a Nanking Roadnak nevezett
 nagyköruton jártam, hogy lemezeket
 vásároljak. Egyszerre hatalmas dör-
 dülés reszkettette meg a levegőt. És
 láttam, hogy egy hatemeletes angol
 áruház úgy omlott össze, mint valami
 kártyavár. Négy százhatvenegy halott-
 ja volt a szerencsétlenségnek. Éjsza-
 ka azonban mégis felkerestem egy ti-
 tokban működő bárt és fényképeztem
 ott. Hajnal felé a sötét városban ha-
 zafelé botorkáltam a fal mellett. Lő-

árának. Nem volt eset, hogy megkur-
 títottak volna. Már biztos voltam benne,
 hogy néhány év múlva mint dus-
 gazdag ember térhetek haza.
 — Ez év augusztusában beszélni
 kezdtek, hogy a japánok megtámad-
 ják Shanghait, amelyet el akarnak
 foglalni. Ezt senki nem hitte komolyan.
 Shanghaiban az éjszakai élet
 úgy ment, mint azelőtt. Legfeljebb
 azt vettük észre, hogy az éjjeli helye-
 ken japán és kínai tiszték nem kö-
 szömmek egymásnak. Szeptember ele-
 jén egy napon éjfélkor fekdtem le.
 Félóra múlva dördülésekre ébredtem.
 Azt hittem vihar van. Feltűnt azon-
 ban, hogy az utcai lámpa, amely rend-
 szerint bevilágított szobámba, nem
 ég. Felkeltem és láttam, hogy odakint
 mindenütt sötétség van. Egyszerre
 megint hallottam a dördüléseket. Szob-
 baszomszédom, egy angol kereskedel-
 mi ügynök, bejött hozzám és közölte,
 hogy a japánok bombázzák a várost.

RADIO HELIUM

Selectiv — Hangerős — Tökéletes hangszín

Olcsó árak Részletfizetés

- 2+1 Dynamic . . . Lei 5300
 - 3+1 Dynamic Super . . . 8500
 - Telepes készülékek 2 Voltos lán pákkal
 - 3 lámpás Normal . . . Lei 4800
 - 4 „ Dynamic Super „ 8600
- Készpénzfizetésnél aranydíj.

Képviselet:
ELECTRON
 a Bányász legnagobb szaküzlete
 Timișoara I, Piața Brahanu, tel. 22-29
 Főüzlet: FRATELIA

vések állandóan bömböltek.
 — Már közel jártam a lakásomhoz,
 amikor a sötétben egyszerre japán
 szavakat kiáltottak felém, Szuronyok
 meredtek a mellemnek. Japán katonai
 járőrrel találkoztam. Bevettek egy ör-
 szobára. Egy japán őrnagy kihallgat-
 tott és mindenáron azt akarta, ismer-
 jem be, hogy kém vagyok. Bizonyi-
 téknak vette a nálam talált fényké-
 pező gépet. Csak úgy szabadultam,
 hogy reggel katonai ellenőrzés mellett
 előhívtam a filmjeimet. Mikor látták,
 hogy azok tényleg artistaképek, elbo-
 csátottak. A lelkemre kötötték azon-
 ban, hogy saját érdekében hagyjam
 el Shanghait. Nem kellett engem erre
 nagyon biztatni.

— Összeesomagtam és sok más la-
 merősömmel együtt sikerült feljut-
 nom egy angol hajó fedélzetére. Így
 kerültem Hongkongba. Ott rengeteg
 menekült volt együtt. Az európaiak-
 nak azt tanácsolták, hogy jó lesz ha-
 zamenni, mielőtt ott is forró lesz a
 talaj, de különben sincsen szükség a
 sok menekült ételpuztítóra. Október
 10-én olasz gőzösön hagytam el Hong-
 kongot. Magyar táncosnők, énekes-
 nők, férfiartisták és cigányzenészek
 raja utazott a hajón. Az olasz hajó
 Genuáig vitt, ahonnan hamarosan
 Pesten termettünk és szétszóródtunk.
 A legtöbben szegényen jöttek, mert
 nem takarékoskodtak. Nekem még
 van némi pénzem, amellyel Pesten
 majd kezdek valamit. Egyelőre bán-
 sági rokonaimat akarom látni.

Végigsimitja kezével homlokát. Na-
 gyon felizgatta a sok emlék. Még hoz-
 záteszi:

— Mintha rossz álom lett volna. Az-
 ért sajnálom, hogy nem csináltam ut-
 cai filmfelvételeket. Jó áron tudnám
 azokat eladni most a moziknak.

Fűtsünk
Tojásbrikettel
 mert olcsóbb, kiadósabb és nagyobb
 melege ad, mint a drága tűzifa.
 Legutányosabban házhoz szállítja:
Kohn Adolf és Fia
 Timișoara
 a Sörgyárral szemben, Telefon: 2-29

Házassulandók!
Löltözködők!
 Ó díofunított **hálószobák**
nyfák, festeti kombinált
bák nagy választék-
ban
interior
 moderne mobile
 Bara III, Bulev. Carol 1, Et. I.
 Traian-híd és Mária szobor között
 Telefon 21-54

Oxel-Rónay Mihály báró

Ilka néni karácsonya

Ilka néni karácsonybójtje délutánján nyomoruságos kereveten fásultságba merülten ült fűtetlen, apró szobájában. A rongyos kiálló rugós, lábakkal nélkül padlóra állított butodarab éjjel ágya volt. Nappal a megfagyás ellen magára szedegetett összes megmaradt, silány ruháiban, egy — valaha finom szőnyeg lehetett — rongyos takarón üldögélt rajta. Volt a szobában egy rokkant asztal, két lyukas nádszék, egy régimódi alul szekrény, félül mosdó, meg egy fogas. Egyéb semmi, még lámpa sem. Ilyesmí Ilka néninek nem is kellett, mert félig vak volt. Emellett kínzó kór is gyötörte. Hatvankilencéves korára kimerült a szervezete, de mégsem bírta felmondani a szolgálatot. És ez volt Ilka néni a legfőbb buja.

Senkije-semmije sem volt a világon, nem tudta honnan, miből ki tartotta. Csak érezte, hitte, hogy az, aki a halat, madart, rovarokat is táplálja. Nem volt, aki őt szórakoztatta volna. Ha nem aludt, csendesen üldögélt, belemerült lefolyt élete emlékeibe, csaknem világtalan szemeivel belenézeggett az ablaktalan szoba homályába. Ajkai néha-néha halkán, megrebben-

tek. Azon a ködhomályos késő délutánon zajosan belépett hozzá agyondolgozott, sápadt szárazonkőhögő szomszédasszonya. Kezében csészét tartott, az ágy melletti székre tette.

— Na, itt van magának a karácsonyi vaesorája! Félóra mulva ágyazni jövök, — mondta gorombán, rosszkedvűen.

Azzal kiment.

Ilka néni felrezzent, ráeszmélt, hogy hat óra van és karácsonyeste.

— Ka... ka... rácsnyeste... kar... ácsny... este... — súgtogta nehezen forgó nyelvvel. — Ne... nekem... i... is karácsonyeste?...

Aztán ismét visszamélyedt önmagába, a múltjába. Mikor a szomszédasszonya újból bejött, úgy találta őt, amint hagyta.

— Ejnye! — boszankodott. — miért nem itta meg a levest? Lefelé vele! Nekem kell a csészém. Aztán egykettő, elkészítem és mindjárt megyek. Más dolgom van.

Felvette a csészét, teketória nélkül megitta belőle Ilka néni. Majd, hogy belé nem töltötte a lőrét. Aztán, mialatt éjszakára készítette neki, elfe-

cségtte, hogy február elsejével ki fogják tenni a lakásából, mivel nem fizetnek érte. Szerencséje, hogy a téli hónapokban nincsen megengedve, különben már kirakták volna. Ha pénzt nem látok, január elsejétől én sem gondozom tovább magát. In a kezem munkájából élek. Na, készen vagyunk. Jóéccakát, — mondotta még. Ment és bevágta az ajtót.

Ilka néni csendesen sirt. Szobája üvegajtóján át bevilágított az udvarról a villanylámpa. Annak a fényét nézegette. Nézte, nézte... lehunyta a szempilláit. Vonásai megennyhültek, felderültek, Elmosolyodott,

Egyszerre, mint harmincöt esztendő előtt, boldog, ragyogóan szép fiatalasszony szeretetei körében, pompás kastélya termében látta magát. A fényárban uszó, óriási karácsonyfa felett, kiterjesztett szárnyakkal lebegett egy fehér angyal, ők pedig mindannyian a karácsonyfa alatt állva énekelték a zsolozsmát. Azután ő kiosztotta az ajándékokat. Először az alkalmazottak között, utána a gyermekeinek, meg a Józsi unokaöccsének, végül pedig a férjének. Majd őt vezették a számára készített asztal elé, felemelte róla a fenyőágakkal meghintett fehér leplet és a sok ajándék láttára elkápráztak a szemei. Mindnyájan boldog ünnepeket kívántak egymásnak és egy ösmerős, felemelt hang mindenkinél hangosabban mondta:

— Boldog karácsonyi ünnepeket, Ilka néni!

vel is szeretett volna végig simítani rajta, de nem tehetette, mivel azok békák voltak. Ezért csak a könnyei folydogáltak végig a két arcáján.

— Könny és mosoly, Ilka néni. A könnyeket letürölöm — mondta Józsi és megtette. — Gondoskodni fogok róla, hogy ezentulra csak a mosoly maradjon meg.

A nagynéni szemei tágra nyitlak, úgy merésztette azokat unokaöccsére.

— É... élsz... ez? Többiek... m... mind... el... elmentek... Cs... csak... én... én... nem... bi... bírok... halni... halni... — mondta halálos szomorúan.

Józsi megrendülve szemlélte őt.

— Mindent megtudtam felőled, Ilka néni. A háboru elvitte szerettedet, a háboru utáni viszonyok pedig mindenédből kiforgattak. A létért való küzdelembé beleadtad erőd velejét, a szíved vérét. Nélkülöztél, küzdöttél,

LÁZ

Ha vannak is, kik messze elkerülnék, a jó halál egyszer ágyamon ül meg.

Albarát, ellenség lehet az ember, vár a halál barátí türelemmel.

Olyan mindegy: hogy jön-e már, vagy késik? Az élet ugylis örök szenvedés itt.

S a békét, amit ma senkise vállal: elintézzük majd ketten a halállal.

Gondoktól mindég forró homlokomra az örök csend jeges tömlőjét nyomja.

Az életcsendből örök csendbe menni egy könnyü lépés nekem, semmi, semmi!

— Lázban születtem s lázban, égtem mindég, láz izzasztotta végyaim kis ingét,

s ez a lázadás nem vér, nem gyalázat, életigenítés inkább és alázat.

Építő munka, jó termés a magnak, amiből uj, dus életek fakadnak.

S a pir, mit sápadt arcomra e láz ad: nem szégyenszin, de boldogság-varázslat.

és ez a láz jó. Ez a forró mámor. Miben a lélek fénye lobog, lángol,

ad is, fogyaszt is, lsten keze benne, mintha már maga az öröklet lenne.

Körülnézett a beszélő után, látta homályosan a karácsonyfát, mely oly kicsi lett. Szegényes szobácskájá rokkant asztalán állott, néhány gyertya pislogott rajta. Valaki föléje hajolt. Inkább sejtette, mint látta egy valaha jól ösmerő arc körvonalait.

— Jó... Józsi... kám... ám... T... t... te...?

— Én vagyok, kedves Ilka néni. Megtaláltalak.

Ilka néni kialudt szemeivel mosolyogva simogatta azt az arcot. Kezei-

szenvetdél, dolgoztál, magad cserébe elsatnyultál, elsorvadtál.

— És te... e?... És te... e? —

Illedelmesen kopogtak az ajtón, beszélőnyekedett rajta a szomszédasszony. Teáskannát, tányérokot, evőeszközöket hozott, az asztalra rakta a karácsonyfa közelébe.

— Behoztam, amit rendelni tettszett, nagyságos ur. Jé! A nagyságos asszony ébren tetszik még lenni? Segíthetek, kérem szépen?

— Köszönöm, jó asszony, a többit

BORVIZ

MATILDA

az ásványvizs királya

Főlerakat: Kardos Miklós utca
Timișoara IV. Telefon: 214

majd elvégzem magam, — Józsi, pénzt adva az asszonynak. Ez megköszönte és távozott. — Igy ni, kedves Ilka néni, majd egy kis puncsot iszunk.

Józsi elkészítette a párolgót magával hozott csomagokból sültet, mákos meg dióspatkót, mölcsféléket szedett elő, ezeket a kerevet mellé, ráereszkedett, és teitatta Ilka néni, mint édesa gyereket. Ilka néni evett-ivott, orcája belepirult, a szemei felrele:

— És te... e?... És... te

— Hogy velem mi volt? —

Józsi — A háboruban hadifog kerültem. Oroszországból Kin. Japánba szöktem, onnan Észak kába mentem. Boldogultam, ott dot alapítottam, most hivatásom pába hozott, ebbe a városba is gattam. Nektek az évek során ször irtam, feleletet sobasem Itt ma megtudtam a sorsodat és idebent lakol. Azonnal hozzád Máskor majd többet mesélek, Ik ni, de most inkább ünnepejünk. lékszel a kedvenc nótádra?

Megfogta a nagynéje mindk zét s halkán dalolni kezdte nek Cserebogár, sárga cserebogár! Nem kértem én tőled, mikor lesz Azt sem kértem sokáig élek-e! Csak az kértem, hogy rózsám sz

Ilka néni szemei most már ré tak. Ajkai némán megrebbentel retettel nézett unokaöccsére. Mik dig Józsi az ismétlésbe fogott, Ilka néni is veje zümmögte a dal. És halkán, halkán addig dalol Józsival, míg csendesen elszed

— Rózs! Rózs! — kiáltott ka hálósobájában komornájára. néni.

Patyolatfehér puha ágyában meleg simogatta fáradt testét, g fenyőillat lebegett a levegőben. moria azonban nem jött. Hó hófehér nőalak közeledett Ilka ágya felé. Ugy hasonlított a estén az óriási karácsonyfa fele gó angyalhoz, mintha csakugy lett volna. Ilka néni fölé hajolt, rózsacsokrot tett a paplanára.

— Boldog karácsonyt, Ilka néni. Ilka néni visszaintett:

— Boldog... b... boldog Ugy-e már a menyországba gyünk?

— Még nem, Ilka néni. De nyájan oda juthatunk, — most az ápolónővér.

Éppen akkor felcsendült a sz rium kápolnájában a „Meny angyal.”

Ilka néni ég felé emelte félig h hálakönnyyekkel telt két szegén mét.

Huzella Ödön

Nagyságos Asszonyom!

Ferjének és családja férfitagjai részére szóló ajándékokat u. m. nyakkendőt, kalapot, házikabátot és egyéb uridivat-cikket vásárolja

Uram!

Ajándék ruhaszövetét, kalapját, fehérneműjét és egyéb uridivat-cikket szükségletét vásárolja

HORBÁTZ uridivatüzletben

Timișoara I., Bulev. Regele Ferdinand 6. sz.

Telefon: 103

Nagy árkedvezmény!!

„Solidaritate“ könyvecskére is kiszolgálunk

Aszódy János

A bánásági népvándorlás

vagy

amikor a sváb községek még francia papokat kértek

A népek vándorlása, a zord jégkor-szak elől való meneküléstől kezdve a barbárok hódító hadjáratain keresztül egészen az új országok megalapításáig állandóan folyt a történelm; és a történelemelőtti időkben egyaránt. A vándorlásoknak története csak akkor keletkezhetett, amikor a népek állandó lakhelyet bírtak és ebben a helyzetükben adódtak olyan pillanatok, amikor valamely, leginkább gazdasági ok, arra készítette őket, hogy otthonukat elhagyják és más legelőket, vadászterületeket majd később földművesi, ipari vagy egyéb megélhetési lehetőségeket teremtsenek maguknak.

Innen kezdve kelteződik a népvándorlások hivatalos krónikája, amelyet a statisztikusok már, a kassai ridegben hangzó „ki- és bevándorlás” szavakkal neveztek el és azokról, az utókor okulásául pontos könyveket vezettek.

Azt hihetnénk, hogy az európai kivándorlás céljai mindig nyugaton feküdtek és hogy az emigráció iránya mindig keletről húzódott nyugat felé. A népmozgalmat ábrázoló térképeken jobbról-balra haladó nyilak mutatják a kivándorlás útját. A háború előtt az Egyesült Államok, azután pedig Dél-amerika, Kanada, de főleg Franciaország voltak Európa népfőlösgének befogadói.

Világos dolog, hogy nem új felfedezés ez a „keletről nyugatra irányuló népvándorlás”. A tatárjárás után, nem nyugatról hozták-e be a kipusztított magyarságot helyettesítő népeket? Csak hogy az másfajta népmozgalom volt, az még nem volt olyan szigorúan krónikaszerű, olyan rigorózusan pontosan vezetett és nyilvántartott, mint az, amelyről most lesz szó.

Ennek a furcsa népvándorlásnak Timișoara-Temesvár, Arad és környékén élő ősapáink lehettek a tanúi és éppen ez az érdekessége. Különös kis könyv tanuskodik mellette. Messze innen adták ki, Nancyban. Az odaváló egyetem egyik orvosrektora írta 1879-ben arról az utjáról, amelyen az elszász-lotharingiai telepítéseket kutatta a Bánáságban.

Bevezetésében a szerző megemlíti, hogy már 1728-ban Meroy tábornok, a Bánáság első kormányzója, a lakatlanul elterülő hatalmas rónák benépesítésére katalániai spanyolokat hozott be. A törökök kitakarodását köve-

tő időkben azonban egyéb, nyugati gondok mögé tolódott a bánásági rónák benépesítésének kérdése. A „nyugati gondok” az egyre dúló kétéves háborúban állottak, amelyek miatt 1760 táján az elszász-lotharingiai vidékeken éhínség lépett fel. Először a német, majd később a francia részekről is özönlik a lakosság a nyugodtabb keleti részek felé. Eleinte a kivándorlás csak titokban történhetett, mert fegyverforgató embert, akkoriban egyik hadviselő fél sem engedett ki a kezei közül.

Egyik szigorú rendelkezés a másik után jelenik meg, azonban hatásuk nincsen, különösképpen azért, mert az első kivándorló csoportok jó híreket küldenek haza a kövér bánásági föld-
ről.

ket, utleveleket is szereznek és az első csoportokat Versee felé irányítják. Az ügyek jól állnak, az ötlet nemesak a parasztság nélkül maradt arisztokráciának, de a katonáknak is tetszik. Az osztrák császárnő 1766-ban már Kölnben, Frankfurtban, Ulmban, szerte a határvidékeken ügynökségeket állított fel, amelyek most már tervszerűen igazgatják az alföld felé irányuló népvándorlást. Az a szó, hogy népvándorlás, nem tévesen íródott le, mert a többtagból álló családok tucatjait irányítják Magyarországra felé az ügynökségek. A boltok mindenki számára jól mennek, mert a kivándorlási irodák eme ősei minden beszervezett család után egy forint 30 krajcár jutalomban részesültek.

niákba annak idején legnagyobb a francia nyelvterületi Elszász-
ringiából hozták a családokat, számtalan bizonyítékot találunk például a kizárólagosan katolikus községek 1772-ben francia papokat kértek, akik az ő nyelvet prédikálnak. Tomnatic-Nagy-Gottlob és Ostern német nevékre legnagyobb részben francia családok alapításai voltak. Így pl. Tirjun vagy Tomnatic-Nagy-Ösz 2. generációja közül mindössze volt bajor származású, a bánásági földre, Gottlobot főleg francia családok alapították, távoli telepítések ügyét Timișoara-Temesvárt intézték, ahol egy „populations-Kommission” megalakult. Perlas gróf, később Cle-

roly gróf vezetése alatt. Végezetül néhány olyan francia család sorolunk fel, amelyek már előfordulnak a fentebb már említett községekben. Így különösen Tomnatic-Nagy-Ösz községben dulnak elő a következő nevek: Francois, Frecot, — amelynek genitívum változatai Fricot, Fricka — Goffeng, Griffatonling vagy Colleng, Marchal már Marschall-nak írják), M. Tirjun és Thierjung, Taugner, tophe (ezt ma Kristóf-nak írják).

A Timișoara-temesvári községekben, amelyek a régi községekhez hasonló virágzó, gazdag nagyszámú községekkel fel, senki sem már franciául a régiéknél leszármazottak közül. Egyideig tartott még a küzdelme nyelvükért, de inkább körük növe, számu gen nyelvek tengerében ők s radhattak sziget. Ma már, e-
nok és világnézetek korában, elszászok és lotharingiaiak más nagy néphez tartozóknak magukat, és sokan közülük a sem hajlandók hallani arról őseik valaha a gallok földjén és neveiket francia módra ejtő.

Nó de ez, ez már nem néptan, hanem politika.

Nits István

ŐSZI KERTBEN

Felhő-függönyök úgy csüngenek,
mint Lethe-parti lelkek;
ugy hallgatnak a kertek,
mint temetés előtt a harang,
és mint sóhajtás előtt a száj.

A bus kert fölött száll egy galamb,
szárnya nesz nélkül suhan;
a fűből szomorúan
kandikál ki kéken a katang.

Az aranyalma hintáz fáján,
— vöröslő bogycsokor —
a tar orgonabokor
fázón összebukik s úgy rezeg
nehéz fájással poros lombján.

Gomblyukamba fűszálat teszek,
lomha ujjal babrálva:
mintha rám télség szállna,
s szorinák szívem csontváz-kezek.

Lábam lassu lépéssel vonszol,
csalogat még az ösvény;
pislákoló ködös fény
ugy hív, mint roncsolt hajót a part,
és mint halott-síratót a hit.

Sok megunt s mégis dühvel akart
cél nekem még integet;
nézem a ködszin-eget
s lábaimnál a rőtült avart.

Végre 1763-ban, a hubertusburgi békekötés után, amely a hétéves háborút az összes megelőző „békékkel” együtt lezárta, Mária Terézia gondolt az állandó háborúk miatt kiirtott alföldi vidékekre és látva az elszász és lotharingiai parasztság, valamint kézművesség kivándorlási készségét, jó fogást vélt csinálni akkor, amikor nem a saját, hanem idegen, éppen pedig jó nyugati anyaggal tölti majd meg azt a határvidéket, amely az eljövendő háborúk során még sok vért kell majd veszítsen.

Mária Terézia ügynökei megjelennek tehát az elszász-lotharingiai városokban. Szórnak a pénzt, az ígére-

A bevándorlás 1770-ben éri el tetőfokát. Ebben az évben ugyanis, már január, februárban mintegy ezer család érkezik és nyer azonnal elhelyezést. Így került sor akkor a bánásági kolóniák alapítására. 1766. és 1772. évek között 31 ilyen község keletkezik, ezek közül 21 német, 7 magyar és 3 francia nevet kap. Ezek közül csak néhányat emelünk ki. (Zárójelben, a községnév mellett az alapítási évszám.) Biled (1766), Jimbolia-Zsombolya (1766), Grabat (1769), Tomnatic-Nagy-Ösz (1772), Ciacova-Csákova (1766), Gottlob (1772) stb.

Érdekes, hogy ezekbe, a napjainkban sváb községeknek ismert kol-

Szemüveg
Solingeni a
guumiharisnyák a legjobb minőségű
„OPTICA” Carol Prickelmayer
Timișoara II., Piața Traian

SZLOVENSZKÓI IRÓK

Gyula, a Déli Hírlap csehszlovák munkatársa a legkiválóbb szlovák írók munkáiból antológiát állított össze lapunk részére. Az antológia

keretében ezuttal Tamás Mihály, a Romániában is előnyösen ismert európai színvonalu magyar író egy novelláját és

Vozári Dezső Csehszlovákia legnagyobb lírikusának, aki nemrégiben elnyerte a pozsonyi Madách-díjat, egy versét mutatjuk be.

Tamás Mihály

A VÉGREHAJTÓ ESETE

mondom el, ahogy történt, nem számít hozzátennem, mert a kis Mihály alaposan szokta elmondani minden dolgát, kerekén és fejtegetően. Az ő két ragyogó nagy szemében, ha rám néz velük, és az ő szíve és tisztá lélek csodálatos nyílnak.

Történt, ahogy manapság mifelénk gyakran megtörténik: végrehajtó a házhoz. Az adóhivatal embere, a kicsi emberke, hóna alatt az adókönyvvel. Abból hogy jött, nem tudom még semmi baj, ha akkor nem történhetett volna. Az emberrel szembeni gyakorlata támad az ilyen szobában is, mond egy-két szót, ígér valamit, ad is valamit, megveregeti a végrehajtó vállát és ha délelőtt jön, beszél, ha délután jön borral kocsival. Valahogy csak segít magán. De a baj ott volt, hogy akkor éppen valamire más városban volt délfelé járt az idő, kis Mihály nem is otthon volt az iskolából, az anyja csak én hiányoztam. Csak a szomszédok voltak, mit tegyenek, mit csináljanak?

De is olyan a végrehajtónak, az is elég egy asszonynak a két megérkezéséhez. Ravatalnak hívták, azt Péternek, Valaha tán jobb volt látni, mert úgy tetszett a végrehajtónak, hogy használja azt valamikor, mint az emberek megkínálására. Bizonyára hozzá is járogattak a szomszédok, hogy egyszer elvittek, a szomszédok lélek kiadására vágyott. Így történt, hogy a végrehajtó lett belőle.

Összejön máskor Ravatal ur, némes az arca, ő majd elintézi magával a dolgot. Csudálatom is, hogy megfeszített róla.

De csak a fejét bólogatja. Nem lehet kérem, szigorú parancsban, nekem nagy urak parancsai azok nem ismernek tréfát... mi muszáj...

megállt a beszédében és kicsit folytatta.

...és el is kell szállítani, így parancsban.

szállítani. A butorokat. A miein... szigorú Isten-

kor összekérültünk, semmink se... az a szobánk pusztá négy fala.

deszkát vettem hitelbe, abból... egy asztalt, meg locát, ép-

iskolai társasam toppant be hozza... ki ácsnak tanult ki, elvette től-

életlen fűrészt és ő segített... az első butorhoz. Azután jobb

jöttek, minden darabért meg... tünk, minden darab a barát-

ok képek is gyűltek a falakra, a... is megsokasodtak, de válto-

ni, de ez... ez úgy fél emberséges lerni, pedig hát...

Elhallgatott, máris többet mondott, mint amennyi szabad lett volna hivatalos személynek. Hirtelen belépett a konyhaajtón, gyöngéden félretolta a két gyermeket az útból.

— Foglalni kell, mert nagy! hátrajék.

Most már szigorú és könyörölgő volt a hangja, a két gyerek döbbséggel nézett rá, az anyjuk a kezét tördelte.

— És csakugyan el is szállítják, amit lefoglat. Ravatal ur?

— El bizony... muszáj kérem.

Ezután már ment a dolog a rendes útján. Be az előszobába, onnant az én szobámba, a szoba falán az én kedves képeim, mindegyik egy-egy barátság emléke, de Ravatal Péter most már nem volt más, csak az államhatárol végrehajtó közege. Collstokot vett elő, azzal mérte a képeket úgy vezette rá egy nyomtatott papírosra a Városi-író napfényes derijét, azután a zöld tónusu aktot, az ungvári várkeretet, a bányamunkás komor fejét. A könyv-

bába nyílik. Utána sietett, utána kiáltott.

— Hová szaladsz?

A lánygyermek visszafordult, két karját a mellére szorította, két karjában ott szorongott négy kedvence bábája, Évike, Garbó, Lillian és Marlene. A négy baba ijedten bujt meg az ő anyai szívében és az ő szeméből könnyek hullottak a négy baba göndör hajára.

— Anyu... anyu... viszem őket, eldugom a kertben, hogy az az ember el ne vigye.

Az anyja türelmetlen volt és ingerült, nem látta meg mindjárt a gyermeklelkék ropapint tragédiáját, ezt az első találkozását az ember igazabb arcával.

— Kis Mihály merre van?

Judi, nem tudott felelni.

— Láttam, hogy az udvarra szaladt, de nem tudom, merre ment.

Nem is tudhatta, hogy merre jár akkor kis Mihály, mert ő akkor már nagy utat befutott vékony kis lábain. Amikor látta a veszedelmet és hallotta, hogy az az ember el akar szállita-

Vozári Dezső

Kis dal

Kalaplevéve várlak a nyári délutánban,
porfelhőkben kereslek szememmel untalan.

Jössz már? nem jössz? miért nem? és fájni kezd a távol
és fájni kezd az élet és fáj a pillanat.

Kalaplevéve várlak, fejemre hull az este,
az árnyak rámfeküsznek, halálra fojtanak.

Ó, milyen kár a percért, amelyben nem találalak,
de kár, de kár a vágyért, ha nem téged akar.

szekrényemhez lépett, megtapogatta a fáját, csettintett a nyelvvel s felirta a szekrényre, azután egy könyvet vett ki belőle, szétnyitotta, elolvasta az író nekem szánt dedikációját, azután egy másikat vett elő, azt is kinyitotta, abban is dedikációt talált. Visszatette és magában dörmögött.

— Ezeket feje se írom... de hogy így telefinkálni éppen az első oldal!

... így a kutyának se kell.

Még a két vörös fotelt, meg a nagy vörös kanapét írta fel, a feleségem pirosodó szemmel nézte a ceruzája mozgását. Emlékezett rá, hogy akkor kis Mihállyal volt vándorlás, amikor ezeket vittük és ezekben üldögélt a lábadozó anyaság derűs napjaiban. Az ilyen pillanatokban, mint most ez is, társat keres a gyarló ember, akivel együtt lehet a bajban. Ő is a két gyermeket kereste.

De azok eltűntek. Felszakadt belőle a sírás.

— Hát ezt mind elviszük... van szívköz?

Ravatal Péter arca komor volt, mint egy koporsóság.

— Ha jól tudom, már vár is kint a stráfszeker, mert tizenkettőre rendelt ide.

Ha nincs segítség, hát nincs.

— Csináljon velük, amit jól esik...

— és otthagya Ravatalt ment a két gyermek után.

A hálóban senki, az ebédelőbe senki, a nappaliban senki, nincs már más hátra, csak a gyermekek szobája. Juditot megtalálta, éppen az ajtó csapata be maga után, azt, amelyik az előszo-

ni valamit a házból olyasmit ami az övék és mihez senkinek semmi közük, nincs, gonosz kis fény villant meg a szemében és talán még nevetett is hozzá. Ő gondolkodni és cselekedni egyszerre szokott és nem igen kérdezi senkitől, hogy mit cselekedjen.

Egyszer is, amikor későn ébredt és nagyon sietett, borzas fejjel fésületlenül ment az iskolába. A tanítója megpirongatta és hogy emlékeztetéské tegye neki a rendeltetését, haza küldte.

— Erigy haza, otthon fésülködj meg és úgy gyere vissza.

Kis Mihály számot vetett a távolsággal és a szegycsémével is, ami otthon várt volna rá. A házuk husz percre volt az iskolától. A Magyar János borbélyüzlete meg csak három pernyire, beszaladt hát a borbélyhoz, leült a nagy karosszékre, megvizsgáltta a haját, megpomádézta, megfésültette, még szagos vizet is szórattat rá és úgy ment vissza az iskolába és úgy állt a tanítója elé.

— Most már tetszik a tanító urnak? Samu bácsi a bajusza alatti huncutul nevetett rá vissza.

— Így igen.

— Pedig hát a leckét így se tudom jobban, mint borzasan.

Azzal leült a padjába.

Most is, amíg bent a házban Ravatal Péter a képek ránóit mérgette, azalatt nagy utat futott be kis Mihály. Legelőbb Lőrinc Mészóhoz kiáltott be, azután együtt futottak Mitók Janihoz, aki éppen az anyjának segítőt díszítetett, de az első hívó szóra otthagya

A
COGNAC COINTREAU
már csak kora által is felül-
mul minden mást

a dísznökat, Hárman fuottak Czako Ambrusékhöz, Czako Ambruséktól Kerekes Józsiékhoz, Kerekes Józsiéktól Gericsékhöz, Gericséktől Nagy Sanyiekhöz. Husz perc se tel el, együtt volt a banda, a csapat, tizenegy maszasos pajtas. Végigfutották a járdát, beömlöttek a mi nyitott kapunkon, hátra folytak az udvar végébe, ahol a szerszámok kamra állott.

Kis Mihály csettintta ki a fegyvereket, Lőrinc Misu vagy alvezér, vagy kapus szakott lenni, neki a tomahawk jutott, az eselődünk aprító baltája. Mitók Janinak a gyomrára kapa. Czako Ambrusnek a gereblye törött nyele, a többieknek is jutott egy-egy kapanyél, csak Nagy Sanyinak semmi, ő a legkisebb volt, iskolába is csak az elsőbe járt. Az ő kezébe egy heverő féltéglát nyomott kis Mihály, míg a saját kezében ott villogott a légpuska csöve, amellyel egyszer már verebét is lőtt, de merthogy akkor megpillantotta a haldokló kismadár elszürkülő szemét, azóta nem lőtt vele előre, csak életteletrre.

Ideje is volt már, hogy elkészüljenek, mert kint a ház előtt zörgött a stráfszeker és Ravatal Péter is kijött a lakásból. A gangról kiáltott a székes embereknek, hogy jöhetnek, de úgy látszik nem hallották meg a szavát, mert nem mozdult senki befelé.

— Ejnye, az emberek mindenüvé magának kell szaladnia...

Ravatal mondta ezt, a végrehajtó is indult is a kapu felé. Indulni igen, az könnyű, de eljutni oda, ahová az ember elindult, az már más történet. Mert ahogy kilépett a veranda lépcsőjén, egyszerre körülötte volt a banda, a kis lüngerok serege, körülfogták Ravatalt, mint a fehér kövek a virággyat, körülfogták és mozdulatlanok voltak, mint a kövek a virággy körűl. És némák is mint a kövek. Csak a tomahawk emelkedett a levegőbe, meg a gereblyenyél és a kapanyelkek. Nagy Sanyi a féltéglát kicsi tenyerében a vállá fölé emelte, veresedett a sulyától, félni lehetett, hogy a fejére esik, de azért tartotta emberűl. Kis Mihály állt szembe a végrehajtóval, kezében villogott a légpuska, még a földre volt fordítva a csöve, de a szemében elszántság és a családért kiálló férfi szent tébolya égett. A hangja is más volt, mint máskor, és amikor megszólalt, akadozott lihegett szinte köhögött.

— Mondom... mondok... meg van töltve... és én eisütöm... haljak meg, ha nem sütem el...

A kilenc éves férfi némán állt ezután és némán állt mejtette a többi tíz is, mint tíz kivésett sztor és a fegyverek is megfagytak a levegőben. Ravatal Péter állami végrehajtó is a földhöz fagyott, ahol állt és állt, mint akit villámcsapás ért a gyermeksziv csudálatos villáma. Kis Mihály is meredten állt, csak a keze reszkelt a légpuska csövén. Az anyja fentről nézte az egészet, a verandáról és az ő szívének is elállt a verése.

Nagy pillanat volt ez, sokáig tartott, végtelen hosszu volt minden tűnő szempillantás. Azután mintha egyszerre felengedett volna a fagy Ravatal Péter testében, nem törődve fegyverrel s veszélyvel, vértelen mozdulattal hajolt le kis Mihályhoz, ölébe kapta, két óráig karjával magához szorította a gyermekem könnyű testét, borostás öreg arcát az ő gyöngye arcához szorította és kis Mihály egyszerre azt érezte, hogy nedves kít az arca. Aztán olyan hirtelen, mint ahogy felkapta, úgy le is tette a földre, hátra se nézett a lüngerokra, hanem úgy, mint aki ennen jószágát szegvelyi, futott, futott a kapu felé.

Kint állig tudta megmondani a székes embereknek, hogy ne várjanak, mert ebből a házból nincs vinnivaló.

A FIU Irta: Környey Paula

A városkába, melyet köröskörül zöld, komoly hegyek szegélyeztek — bejött a tavasz. — Nyolc mértföldnyire a hullámos tengertől — csendben, illatban uszított a virágzó lombfészek. Olykor hűs, nyugalmat lehelő áramlat jött a nagy sós vizek partja felől.

Apró házacsok álldogáltak a kanyargós utak mentén s kíváncsian nézték az áprilisi napot. Testvérsókot adtak egymásnak a virágtól elreplett fügefák. Nopál és granátbokrok napfoltosan kacagtak bele a hajnalodó világba. A magnóliákkal szegett út végén — ahol a csönd nagyobb és az illat terhesebb volt — egy elkülönített kis lapályosan fehér, barátságos házacska állt. Ablakai a kora reggeli óra ellenére tárultak engedték be a kedves, egyszerű szobákba mindazt a fényt, amit csak onthat magából a tavasz. Ébredő baromfiak boldog lármája töltötte meg az udvart. A ház mögül egyenletes, erős fejszezapások hangzottak. Farecségek, madárénekek közt nyugodt pompában hágtott feljebb a nap.

Ötven év körüli munkáskülsőjű ember jött most a ház mögül, az lehetett, aki előbb a fát vágta. Fényes, barna haja válláig ért. Vizzel telt kannát tartott izmos-kérges kezében. Ahogy a tele kannát vitte, teste, melyen mint két szikla emelkedtek hatalmas vállai, oldalra ereszkedett. Rántott egyet magán, mintha egyenletes irányt kapott. Lépései alatt sirtak a kerti kavicsok. Furcsa, gyöngédszirmu hófehér virágágyhoz ért. Lassan, óvatosan magasra fogta az öntözőt. Finom, hirtelen eső szitált a szomszagos növényzetre. A kézmíves úgy bánt a nehéz kannával, mintha az maga is remegő, pelyhnyi virág lenne. A vízszög széliesen, termékenyen hullott a kiszikkadt, barna göröngyre. Epedőn szívta az magába minden cseppjét. A vízszög mektől lassan engedni kezdett a szoroson ölelkező föld. Apró, szürkés tócsák születtek, aztán egyszerre megszakadva, oldalukból folyócska csurgott elő s elárasztotta az egész pibegő ágyat. Felülről is csak ömlött, szakadatlanul az áldás. Fehér, álmos fejek szédelegve lengtek jobbra-balra az erőszakos zuhany alatt. S a gyökerek, száruk s messze a föld alatt megbúvó magocskák s rostok ujjongva engedték magukhoz az isteni nedvességet. A kézmíves már a harmadik kannát hozta. Bizakodó, nagy kék szemei mosolytól hirtelen figyeltek az átvizesedett földet. Mikor lucskosan és aléltan pihent előtte a fehér virágágy, halk, elégedett sóhajt hallatott. A házból énekekhez hasonló asszonyi hang zendült a kézmíves felé. Megfordult.

A nap még küzködött a reggeli ködökkel, de azért eléggé megvilágította már a hatalmas alakot, mely sötét körvonalaival élesen vált ki az üde, kéklő háttérből. Most megindult a ház felé. Nyugodt, biztos járása volt. Az énekekhez hasonló asszonyi hang újra megrezdült — közelebről. Egyszerű faveranda simult a kis ház oldalához; virágok hajlongtak a lépcsőfeljártnál a közelebbi kézmíves felé. De nem jutott feljebb. A verandáról, világosszöke egyszerűségében, királynői asz-

szony jött elébe. Azt mondta: — egyék a munka előtt; — és fehér terítéket tett az asztalra. A kézmíves letelepedett; az asszony is. Napfény csillogott magas, finomivű homlokán. A reggelit még nem fejezték be, mikor az oroszláncapus ház kis cselédje szaladt be a kertajtón. Messziről kiáltott; a gazdám azt izeni, hogy az ekét küldjék át estig. — A kézmíves felkelt az asztaltól. Halk áldást mondott, aztán súlyos léptekkel indult a kertnek.

— Az eke készen van, csak hogy most sok a dolog, — mondotta. A fiam minden órában megjöhet fát vágni van az erdőn; — akkor vele átküldöm rögtön.

A kis cseléd megnyugodott;

— Napszállatra áthozza?

— A fiam viszi át.

lengtek be az ablakon... magnóliák, citromfák, oleanderek lelke simogatta az asszony dolgozó kezeit... Időnkint vizet vitt a kézmívesnek. Ragyogó ezüstvíz, tisztá agyagkorsóból, megkönnyíti a munkát... A kézmíves megköszönte. Nagyon szívott az üdítő harmatból. Szakállán csillogva táncoltak egy ideig a vízszemek... sok, apró gyémánt... aztán felszáradtak a napsugárban. A kézmíves dolgozott tovább. Az oroszláncapus ház ekéjét, amelyik előző nap elkészült volt, — külön állította az udvarra. Most egy széles durva asztalt esztergályozott. Közbe-közbe elnézett a szemé egy fiatal bükkös felé, amely odalátzott zöldelő lombkoronájával. Ott dolgozik a fia: fát vág. A kézmíves elgondolkodott, mert a fiu megehezhetett... Enni való nem volt vele... pedig jó-

Fóthy Ernő

TÉLI VERS

Most minden súlyosan fehér,
Nehéz bársonydiszok vonalznak a levegőben
a vasuti töltés mellett
és pihennek a fehér földek.
Csak ép a sínek feketék.
Két fénylő, sejtelmes vonal,
ami eltűnik a messzeségben.

Fent:
hűvös szédítő kétség és kimondhatatlan líra
a horizont.
Lent:
egyetlen fehér selyemlepel a rét, amelyen megmerevedett a csend.
Egy rebbenés se! Egy mozdulat se. Egy hang se.
Feneketlen némaság, akár a fénytelen.
Csend... csend...

Mily jó is mostan csipett pirosan
belekiáltani a nagy komédiába:
„Halló, halló”... és tudni azt, hogy úgy sem tart soká.
Hogy pár hét, vagy nap talán és véget ér
a fehér jelenet.
Fekete foltok szakítanak lyukat
majd a selymen.
Forró bíbor váltja fel a lilát.
Széles sugarak: holmi képtelen szócsövek
bömbölnék szerteszét.
Izom pattognak, reccsenés, roppanás, szél cikkázás,
dörgés, csengős, rohamok, vonaglász, sikoly:
... eljön a zenebonás káoszban az Új élet,
mert el kell jönnie.
Mert így mondja a szívekbe írt törvény.
Mert tudjuk mind, hogy eljön.

Mégis mi volna,
ha valami bomlott bolond napon
egy ismeretlen kéz a gépet megragadja,
valamit lazít...
és csendben dermedten, fehérre fagyottan,
holtan, minden... minden így maradna?!

A kertajtó csikordult. Hosszu munka következett ezután. Az asszony a baromfiat látta el. Hallatszott, amint szólóngatta az apróját. A csibék a kezéből vették ki a kövér szemet. Szelid, gondos tekintete megakadt egy sánta jércén. Az állat hagyta magát; óvatos kézzel vette fel a földről az asszony. Bekötötte a fájós lábát és külön helyet szorított neki a tüzhely alatt. Halkan, jószággal becézte a beteg állatot. Aztán az ebédhez készített elő. Addigra megjön a fia is... és az asszony szokása tündöklött az egyszerű konyhában. Ellatos tavaszi szelek

val napkelte előtt elindult bazuról... Aztán megnyugodott, mivel a nap már a feje fölött járt; ebédre megjön... gondolta... az ekét még átvizsi estig...

Kimondhatatlan csend ringott a tavaszban álló ház fölött. A kézmíves dolgozott tovább... Az asszony a konyhában énekel... Hangja, mint valami ezüsfolyam kicsordult az ablakon és végigöntözte a nagy, szelid réteket... A közeli bükkös is elhalt, ahonnan lassu, egyenletes fejszezapásokat hozott a szél... Édes, bontakozó rónák illattal fele-

Ha BUCUREȘTI-be jön és kellemes estét akar eltölteni, látogassa meg a

COLORADO dancing-bart,

Sirada Bursei 3 (Piața Uuiver)

A főváros leelőkelőbb családi helye mely különleges és utóéletlen mot nyújt táncol, zenevel, asztros búvészműtatvan, oskál, élen

KING-KONG

legnagyobb amerikai sztárral

gettek az énekre... A nap az éjén állt sugárzó fiatalága kiadett szépségében. Kinn a magától szegélyezett uton, súlyos tálatt ropogott a kavics. Egy zelgett, fahasábbal megrakott cáat tolva maga előtt. Erőteljes vállai kifeszültek, biztos kézétotta terhet a nyitott kapunak. gonca most nekilendült a kezés a rázkodásra kiröpült egy-kéhusáng az utra. Az ifju lebatük; meleg vér szökött napbarcába. Szelid türelmes tel rendezgette a rakoncátlan hasVégre sikerült a targoncával a kertbe. Anyja jött elébe — akart néki.

Az ifju gyöngéden elhárította majd én magam; — és betöltte a goncát az udvarig. Ekkor kidesedett s nagy lélegzetet vett. kes homlokát megtörölte ujjas kézmíves is abbahagyta a munka fia elé ment. Erősen, hossza ölelte: — kedves fiam — monmoly, nagy szeretettel. Most együtt álltak hárman és örült másnak a napfényben, az szelid szépségét meg lehetett támfia arcán: ugyanaz a világshaj; a homlokának ugyanoly emelkedése s a hosszukás vámekben is egyazon leirhatatlajezés. A kézmíves és az asszonytete némán, megilletődve csün ifjun. Husz évének sugárzó áradt végig azon. Egyszerű ruhája mintha csak emelte ragadó szépségét. Királyi gyebája lebegett rajta; mintha szgyapotinge alatt legalább is mi sarj vére keringene... ebédhez hívta őket. Ahogy mitak, az ifju meglátta az oroszlá ház ekéjét.

— Miért van ez itt kinn a — kérdezte a kézmívest.
— Át kell vinned napszállat — Akkor most viszem át.
— Nem ennél előbb? — szól aggdóva az asszony.

— Ahogy akarod, anyám.
Most a kézmíves szólalt meg — Nem, jobb lesz, ha most v fiam, napszállatkor inkább légy; te kell rakni a fát.

Az asszony beleegyezően kézmívesre... Az ifju pedig ahogy éppen volt, éhesen, felrakta az oroszláncapus ház eké, üres targoncára és megindult ajtó felé.

— Jobb is, ha most mész, f szolt utána szeliden az anyja, re meg velünk maradsz...
Az ifju visszamézett az any bőlintott.

Aztán erős kézzel tárta fel kertajtót... „és engedelmes kék”...

Ó gyermekek Kis Déli Hírlap-ja

Szerkesztette Kóró Pál bácsi

JANCSI KARÁCSONYA

szülői gazdagok voltak. Saját házában laktak csupa kényelemben. Karácsony estéjén Jézuska végigjárta a házakat, Jancsinak a nagy szűz olyan hatalmas karácsonyfát hozott, hogy a mennyezetig ért. A nagy szűz annyira rengeteg gyertya éggett rajta, hogy volt rajta, alatta tömegtelen gyertya. A nagy szűz nem győzött örülni a szép karácsonyának és a sok-sok játéknak, mert látta, hogy a szegények nem tudták megcsinálni a karácsonyukat. A nagy szűz meglátta az ablakhoz, hogy a szegények a havas, holdvilágos éjszakába. Amit látott, attól elszorította a szíve. Szemközti a villájjal meglátta a rongyos fűcska állót és kidüllesztve szemmel nézte az ablakon keresztül a szegény karácsonyfát. Odahívta apukát és megemelte karjára Jancsikát és így

Elindult egyedül a városba. A város szélein talált egy rendőrbácsit, annak megmondta, hogy apja fent a hegyen az út mellett holtan fekszik. A rendőr megígérte, intézkedni fog, hogy kocsij menjen érte, a fiúnak megmagyarázta, merre van a rendőrség, ott majd gondját viselik. A fűcska a rendőrség felé ballagott, utközben eljutott Jancsiék háza elé és nem tudott tovább menni, mert valósággal megígérte a karácsonyfa, amelyet az ablakon keresztül látott.

Amíg Jancsi szülői hallgatták a fiu elbeszélését, majd intézkedtek, hogy Zsuzsi megfürösse és Jancsi ruháiból felöltöztesse, addig Jancsi tovább sirdogált. Egyszerre csak megjelent a szobában egy magas, komor tekintetű asszony. — En vagyok a Sors és úgy bánok el veled, amint megérdemled.

Lehuzta a Jancsiról a szép ruhát és a cipőt, csupa rongyot adott rá, aztán kivitte az utcára. Onnan nézhetett Jancsi a szép karácsonyfát. Az volt az érzése, hogy senkije és semmije nincsen, éhes, fáradt és nem segítenek rajta. Kérte az istent Jézuskát, hogy segítsen rajta. Csurogtak a könnyei és ráfagytak az arcára. Jancsi szülői bejöttek a szobába.

— Ni, alszik, — mondta anyuka. Apuka felemelte Jancsit és a díványra tette. Jancsi felébredt és ijedten nézett körül. Látta, hogy a meleg ebédlőben van és rajta van a szép ruhája. Tehát csak álom volt, hogy itt járt a Sors és őt szegény fiúvá tette, mert szívtelen volt azzal a szegény gyermekkel.

— Apuka, anyuka, kérem, hozzátok be azt a szegény fiút, Jó leszek hozzá és megosztom vele mindenemet — mondotta.

F. Beer Ilona Mária

A jégkirály

Vigan kacagva, kergetőzve sikloltunk a tükörsíma jégen. Mintha lábainknak szárnyai nőttek volna, egyszerre egy gyönyörű palota előtt álltam. A kapuban egy fűcska kis személy állott fehérben, kissé félve kérdeztem tőle, ki ez a tündérszép palota?

— A jégkirály őfelségéé, — volt a kurta válasz. Kinyitotta a palota kapuját.

— Bemehetek? — kértem megilletődve.

— Parancsom van reá, hogy bocssájam be. Hm, nem gondolkodtam, hanem beléptem a jégpalotába, amit le

— Már várja a trónteremben, — volt a válasz.

Az első pillanatban nem láttam mást, mint vakító fényességet, amely szinte elszédített. Megálltam s mikor szemem megszokta a nagy ragyogást, körülnéztem. Az ajtóval szemben magas emelvényen jóságos arcú ember ül, kinek jobbról-balról hajlongnak, beszélnek vele, ha-kérdez. Megindultam szépen vigyázva feleje, mert itt tükörfényes volt a palota padlója s ha sietek, talán el is esem. Tisztes távollóságban megálltam, meghajoltam s szinte magamhoz beszélve mondtam:

— Felsőleges uram, engedje meg.

Karácsony éjjelén

Hirdeti az angyalsereg: jó emberek, ébredjétek, üdvözzön az éjtelketek, a kis Jézus megszületett!

Gyermekeknek hoz ajándékot, karácsonyfát, szép játékot, üdvösséget a világnak, — édes Jézus, úgy imádlak!

szeretnék irni az én kis barátaimnak. Ugy csillogott az egész lépcsőház, mintha minden gyémántból lenne. A lépcsőház alján puha hófehér süppedő szőnyegre léptem. A lépcsőházban egy másik fűcska kis alak fogadott, aki a szakállába mosolyogva mutatta az utat. A sok, sok lépcsőn, ahogyan feljutottam, egy óriási terembe értem. Ott sokan voltak együtt, az egyik felém tartott és én megkérdeztem tőle, hogy kik ezek?

— Őfelsége a jégkirály testőrsége. Kértem, hogy szeretnék Őfelségével beszélni.

hogy a földi gyermekek háliját és köszönetét tolmácsoljam a magaméval együtt, hogy ilyen szép féllal köszöntött be hozzánk és nagyon szeretnék felségednek erőnkhez mérten valami örömet okozni.

A jégkirály először mosolygott, de azután elkacagta magát, mire különös fény vette körül. Megfordulni nem mertem, hogy lássam, mi az a gyönyörű fény és bámulva néztem tovább.

— Ugye, földi asszony, te most szeretnéd tudni, hogy mi az itt körülöttem?

ALFA sajt ház

IV., Strada Ion Brătianu 15.

A legjobb TEAVA J

és mindennemű SAJT-KÜLÖNLEGESSÉGEK raktára

Telefon: 10-98

Telefon: 10-98

Minden bazi orvos

Serravallo

Kina vasborát

Legelőgöbös ajánlja.

Erősítőszert gyengékedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak.

Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavítószert.

KITŰNŐ ÍZŰ.

10.000-nél több orvosi bizonyítvány.

J. SERRAVALLO - TRIESTE.

Kapható a gyógyszertárakban és drogeriákban.

— Igen felség?

— Ha én mosolygok, nap komám kis hírvivő rögtön bepillantanak palotámba; ha nevetek, akkor nap komám is be szeretne nézni, ide fordul, de a jégfalakon megtörök a nap sugara és ez okozza ezt a különös fényt. Onnan tudtam, hogy erre vagy kíváncsi, mert jégországomban mindenki és minden átlátszó. Köszönöm, földi asszony, a kis emberpalánták üdvözlését. Örülök, hogy ők ennyi szeretettel várnak és gondolnak reám. Kívánj valamit a gyerekek részére.

— Oh, felséges uram, egy hosszú szép egészséges telet, hogy kis apróságaink ki tudják élvezni, használni a telet, tudjanak korcsolyázni, sietni, rödlizni, hólabdázni, hőembereket építeni.

— Na és a magad részére mit kérsz?

— Hogy máskor is bejöhessenek palotámba és mesélhessenek rólad kis barátainknak, jóságos jégkirály.

— Mi is szívesen látunk téged földi asszony, hogy szólj az emberekről és a gyerekekről, a te kis kedvenceidről, akikről olyan meleg szeretettel beszélsz. Ha hosszabb ideig volnál itt, megolvadna jégországom minden s ez nagy kárt és bajt okozna a földön.

— Oh kedves jégkirály, én csak addig szeretnék itt maradni, míg a szívem megfagy.

— Oh földi asszony, hiszen ettől félttem. Országomat ez megolvastaná és minket is. Igyekezz azon, hogy a sok kis emberpalántának is meleg érző szíve legyen, mindjárt jobban is menne az emberek között is minden. Itt van egy szemüveg földi asszony, ahogy ezt használod, mindenkit úgy látsz mint mi, keresztül nézhetsz vele szíveken, lelkeken.

— Köszönöm felséges uram jószágodat, de el nem fogadhatom nagy ajándékodat, mert akkor minden földi embert kívül-belül ismernék és az a kis illúzió, ami még ott tart közöttünk, az is széteszana és amíg az Ur Isten úgy rendelte, nekem mégis ott kellene maradnom csalódom, elkecserepedve s minden szeretettől megfosztva. Ha ideadod, én is csak kíváncsi Éva leánya vagyok, minduntalan felvenném.

— Azért kell a jövő generációt úgy felnevelni, hogy fegyelmezettek, kötelességtudók, szófogadók legyenek és mindent a maga idejében használjanak ki és ne essenek egyik végletből a másikba. Szeressék telebarátai

Hízó és fogyókúránál használatos

személymérleg

továbbá modern telősúlyos konyhamérleg és mindenféle mérlegek és súlyok nagy választékban

Hermann Ad. és Fia mérlegüzem

Timișoara IV., Str. Brătianu 20

Telefon 3-92

kat és végezzék kötelességüket.
— Köszönöm felséged jó tanácsát,
megértettem üzenetét, remélem kis
barátaim szófogadók lesznek és a tél
sok szép örömét kihasználják majd.

— A viszontlátásna, — intett barát-
ságos mosollyal bucsut a jégkirály.
S én a tükörsima jégen siklottam
tovább gondolkozva rajta, hogy álom
volt-e ez, vagy valóság?

Fakadó cügyek

Ima Jézuskához

Szeretnék mindig nálad lenni
Betlehem drága kisedet!
Szeretném sohasem megismerni
Ezt a csunya szomorú életet.

Üledbe hajtott aláztos fejjel
Örökké imádni tégedet,
Boldog karácsonyi éjjelen
Édesen szunnyadni Teveled.

Szeretnék mindig Téged látni
Akár hová, akár merre járok,
Lelkem jrgalmadat sirva esni
Mindenütt csak hozzád vágyok.

Ha eltévedek a nagy sötéttségben
Jőjj el akkor is érettem,
Ne hagyj elveszni árván, szeretetlen
Hatalmas, nagy Istenem!

Baneu Várkonyi Gizella

Karácsonyi mese

Gyülekeznek az angyalkák
Egy nagy fenyő erdő szélén
Itt várnak már a sudár fák
Hogy kivágják őket sebtén.

Felverik az erdő csendjét
Van kacagás és nevetés
Majd elhallgatnak most mindnyájan
Mert hallatszik egy kis esiltingelés.

Előbukkan egy szép szánka
Benne ül a kis Jézuska
Remegve és szepegye áll
Az erdőben most minden fa.

Most mondja meg a Jézuska
Kinek milyen fát vigyenek:
Ez a fa egy gazdagé lesz,
Ezt kapja egy szegény gyermek.

Előjön most nagy szánkó
Mely tele van ajándékkal
Angyalokat a Jézuska
Oda hívja szép mosollyal.

Most osztja ki a Jézuska
Minden gyermeknek a jussát
S az angyalok az ajándékkal
Feldiszítenek sok-sok fát.

Mikor kész vannak mindennel
Szánkóra ül a Jézuska
Körülhajtva az erdőben
Áldást élvez most minden fa.

Elérkezett a szent este
Minden gyermek epedve várja
Hogy kinyíljon a csemetésre
A sok esukott ajtó zárja.

Kinyílt most minden ajtó
A sok gyermek térdre hullva
Imádja az Egek Urát
A Jézuskának hálát adva.

DUSÁRDY ILDIKÓ

Ave Maria

Ave Maria
Gratia plena!
Megváltónk szent Anyja,
Advent ragyogása,
Roráték Immaculátája,
Ködös, téli hajnalokon
Erényvirágok tavasza,
Szeretet lángoló tűz-rózsája,
Tisztaság hófehér liljoma
Szűz-virág szent Anyja,
Komor, sötét, éjjek
Csillogó gyémánt hajnala
Messiás után epedő szívek szerelme,
Mária! Sövärgó lelkek reménysege.

Dominus tecum
Benedicta tu in mulieribus.
Keresztény hívő lelkek királyának
Te hön szeretetét Édesanyja,
Te anyai szívek szeretetének
Lángoló példaképe,
Isteni Fiadnak
Te legdrágább kincse.
Női lelkek tisztaságának
Te ezüst-csengésű lélek-barangia.
Az anyai szív fájdalomának
Legnagyobb mártirja,
Aldott vagy Mária
Istennek szent Anyja,

Et benedictus
Fructus ventris tui: Jesus.
Aldott a világoasság
Az egy igaz Isten a Messias,
Ő utána szomjuhozó lelkek támasza
Te vagy gyönyörű Madonna,
Szeplő nélkül fogantatott Immaculata
Hófehér Mária,
Advent Nagyasszonya,
Esedezve kérünk,
Könyörögjél értünk.
Legyen minden bünös szívben is,
A kis Karácsonyi Gyermek
Szent keze áldása.

Sancta Maria, Mater Dei
Ora pro nobis peccatoribus.
Minden reménysegiünk
Ó! Édes Szüzanya
Imádkozzál értünk.
Hozzad sóhaj bünös lelkünk
Te szent éj legboldogabb anyja,
Adventi pirkadó hajnal hó-tisztaság
Te hét tör által átdöfött szívű
Mater Dolorosa,
Tövisskoszorús Fiad legnagyobb
Mária! Immaculata, vezérelj!
Könyörögj érettünk,
Nunc et in hora mortis nostrae.

Kristóf Mária
gimm. IV. oszt.

Kicsikémhez...

Nincsen a soraimnak,
Irodalmi értéke,
Csak szerető szívemnek,
Teutánad... Kicsikém!
Vágyó, érző melege...

Vannak néha, fohászok,
Gondolatok sóhajok.
Melyek oh... oh! Mit hoznak
Csak a Jézuska tudja
Örömet vagy bánatot.

Bagyi Ká

Mivel szerezzünk ö met gyermekeinkne

Karácsonyi ajándék
a legnagyobb játékbold

Látogassa meg vételkényszer nélkül
karácsonyi játékaru kiállítás

Eladás nagyban és kicsiny

SCHWARZ GYU
Timisoara 1, Strada Mer

Magyar színház megnyitó és ünnepi előadásai

December 25, szombat	d. u. 3 órakor olcsó helyárrakkal	Csárdás Operett
	d. u. 6 órakor rendes helyárrakkal	Hulló falevél Operett
	este 9 órakor rendes helyárrakkal	Hulló falevél Operett
December 26, vasárnap	d. u. 3 órakor olcsó helyárrakkal	Csavargólány Operett
	d. u. 6 órakor rendes helyárrakkal	Meseáruház Operett
	este 9 órakor rendes helyárrakkal	Meseáruház Operett
December 27, hétfő	d. u. 3 órakor olcsó helyárrakkal	Edes Anna Szinmű
	d. u. 6 órakor rendes helyárrakkal	Szakits helyettem Vigjáték
	este 9 órakor rendes helyárrakkal	Szakits helyettem Vigjáték
December 28, kedd	este 9 órakor	Meseáruház Operett
December 29, szerda	d. u. 5 órakor	Esernyős király Operett